

POMIĘDZY – AWERS/REWERS

Medale i Monety Sebastiana Mikołajczaka

BETWEEN – OBVERSE/REVERSE

The Medals and Coins of Sebastian Mikołajczak

POMIĘDZY – AWERS/REWERS

Medale i Monety

Sebastiana Mikołajczaka

BETWEEN – OBVERSE/REVERSE

The Medals and Coins

of Sebastian Mikołajczak

Publikacja towarzyszy wystawie
„POMIĘDZY – Awers/Rewers.
Medale i Monety Sebastiana Mikołajczaka”
eksponowanej w Muzeum Okręgowym w Toruniu
w 2023 roku

A publication accompanies the exhibition
“Between – Obverse/Reverse
The Medals and Coins of Sebastian Mikołajczak”
displayed in the District Museum of Toruń in 2023

Toruń 2022



Koncepcja katalogu/Catalogue concept

Sebastian Mikołajczak

sebastianmikalajczak.com

Projekt graficzny/Graphic design

Katarzyna Rosik

Korekta/Proofreading

Marta Domachowska, Joanna Mikołajczak

Tłumaczenie/Translation

Daniel Karczynski

Wydawca/Publisher

Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Okręgowego w Toruniu



Muzeum Okręgowe w Toruniu jest samorządową instytucją kultury, której organem założycielskim jest Gmina Miasta Toruń
www.torun.pl

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego



Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Całbecki

Dofinansowano z budżetu
Samorządu Województwa
Kujawsko-Pomorskiego



Katedra Architektury
Wnętrz i Rzeźby



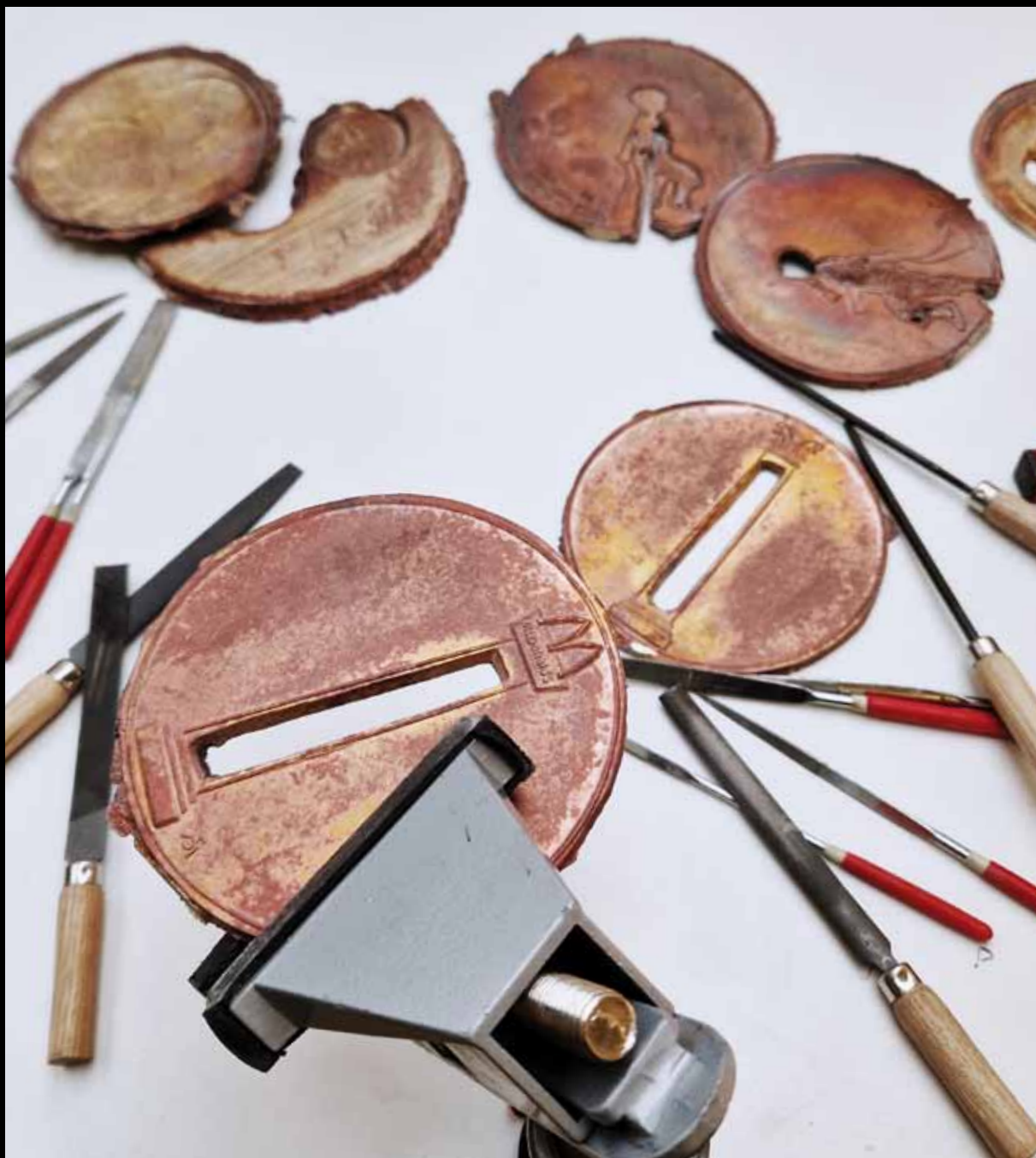
UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Sztuk Pięknych

Druk/Print

Artis Poligrafia

Toruń 2022**ISBN 978-83-958952-2-7**

MEDALE MEDALS



MEDALE

dr Dominik Maiński
historyk sztuki

Dawniej medale tworzone były na oficjalne zamówienia płynące ze strony różnych mecenasów — państwa, którego przedstawicielem był monarcha, rozmaitych urzędów, instytucji kościelnych, a także organizacji prywatnych. Celem było uwiecznienie znanej czy wybitnej postaci lub ważnego wydarzenia. W połowie XX wieku zrodził się nowy typ tzw. medalu autorskiego, określany również medalem artystycznym lub unikatowym, tworzony niekiedy tylko w jednym egzemplarzu. Były to przeważnie dzieła odlewane, co różni je zasadniczo w kwestii techniki wykonania od bitych medali projektowanych na oficjalne zamówienia. Te ostatnie produkuje się z kolei w podobny sposób co wyłącznie wybijane monety. W przypadku medali autorskich swoboda artystycznej interpretacji tematu stała się nieograniczona. Artysta zaczął tworzyć dzieła z „potrzeby serca”, sięgając nieraz do najgłębszych, intymnych przeżyć.

Sebastian Mikołajczak kreuje układające się w cykle tematyczne medale artystyczne (*Świat, Postacie, Mity, Historia, Historie biblijne, Medal w sztuce, Przyszłość natury, Medale dys/honoru*), medale zamawiane oficjalnie oraz projektuje monety kolekcjonerskie na zlecenie i konkursy dla Narodowego Banku Polskiego oraz emitentów zagranicznych. Zazwyczaj współcześni medalierzy specjalizują się w jednym typie dzieła — odlewaniem medalu artystycznego lub bitym medalu tworzonego na zamówienie. Tymczasem Mikołajczak jest artystą wszechstronnym, o bardzo szerokim spektrum warsztatowym.

Klasyczne medalierstwo charakteryzuje się kilkoma cechami, które w tej dziedzinie sztuki dominują do dzisiaj, chociaż wielu twórców decyduje się na tak daleko rewolucyjne rozwiązania w sferze stylistyki i ikonografii, że trudno niekiedy dane dzieło wciąż nazywać medalem. Od zawsze tradycyjnie rozumiany medal był pracą o kształcie koła, kwadratu lub prostokąta. Tworzy się go z użyciem metali lub ich stopów, najczęściej brązu. Jest formą niewielką, którą można zmieścić w dłoni, co rozszerza percepcję odbiorcy sztuki o kolejny zmysł — poza wzrokiem, czyli dotyk. Najczęściej medal jest obiektem dwustronnym, którego obie powierzchnie pokryte są płaskorzeźbionym reliefem. W sferze ikonografii dominuje portret upamiętnianej osoby, pierwsze medale tworzone bowiem na oficjalne zamówienie władców i dostojników kościelnych, których wizerunki pojawiały się na przedniej, najważniejszej stronie dzieła — awersie. Są to portrety wyraziste, majestatyczne, wypełniające przeważnie większą część powierzchni głównej strony, ustępując miejsca jedynie napisom dopełniającym wizerunek — zazwyczaj wskazującym na imię i nazwisko postaci oraz daty jej życia. Druga strona jest uzupełnieniem treści poprzez użycie dodatkowych motywów ikonograficznych obrazujących zasługi bohatera dzieła. Bywa on pokazany w pełni swojego człowieczeństwa — poprzez nieraz bardzo dokładne i precyzyjne odwzorowanie cech fizjonomicznych oraz ilustrację zasług. Można uznać, że medal, którego najpiękniejsze przykłady powstały w dobie renesansu i baroku, należy do tego rodzaju wytworów sztuki, które postać

ludzką ukazują całościowo, najgłębiej i najszerzej w jej człowieczeństwie — poprzez wygląd i czyny. Nie będzie przesadą teza, że medalierstwo jest jedną z najbardziej humanistycznych dziedzin sztuki.

Sebastian Mikołajczak jest wybitnym humanistą, który poświęca swoją sztukę przede wszystkim człowiekowi, najczęściej anonimowemu, z historią jego rozwoju od czasów pierwotnych do dzisiaj, dziejami uwikłania w koleje losu dawnego i współczesnego świata. Tworząc w 2017 roku medal *Tożsamość II*, dokonał analizy człowieczeństwa i poziomu społeczeństwa jednostki ludzkiej. Dzieło przybrało kształt trzech połączonych ze sobą dysków. Po obu stronach części centralnej artysta wyrzeźbił postaci dwojga ludzi, przy czym fragmenty sylwetek są ażurowe. Element środkowy jest ruchomy, może on dowolnie wypełniać figury motywami z jego powierzchni, które przypominają wzory tatuaży. Ciało zostaje ozdobione znakami w mniejszym lub większym stopniu. Autor prowokuje myśl o renesansie zainteresowania tatuażem, trwałą ozdobą, która niegdyś była stosowana przede wszystkim przez ludy pierwotne. Czy tatuaż (jego treść i skala pokrycia ciała zdobieniem) jest dzisiaj wyrazem potrzeby zaakcentowania indywiduum, czy wręcz przeciwnie — przynależności do grupy społecznej, współczesnego plemienia? Przy okazji płęć męską i damską wyznacza jedynie zróżnicowanie kształtów sylwetek (kobieca jest bardziej opływowa), bo rysów twarzy i innych różnic fizjonomicznych nie określono. Część wspólna dla obojga zawiera się w centralnej partii kompozycji. Okazuje się, że *de facto* różnic między kobietą a mężczyzną nie jest wiele — ograniczają się one najbardziej, ale też niezbyt wyraźnie, do sfery fizjonomii. Świat i cała kultura, której symbolem jest tatuaż, są dostępne (albo powinny być) równomiernie dla obojga. Wykreowały też każdego człowieka tak samo, bez względu na płęć.

Artysta w swojej twórczości kilka razy odniósł się do konkretnych zasłużonych postaci historycznych. Do znanych dzieł należą medale poświęcone Ludwigowi van Beethovenowi (2010), Samuelowi Beckettowi (2012), Marii Skłodowskiej-Curie (2017) czy Irenie Sendler (2022). Twarz irlandzkiego dramaturga jest niewyraźna, wyrzeźbiona na powierzchni okrągłej części dzieła poprzez użycie reliefu negatywowego. Oblicze dodatkowo ukazano pośród znaków pozostawionych na domyślnej karcie literackiego utworu w czasie pisania na maszynie. Wizerunek bohatera zrósł się częściowo ze znakami czcionki — medium, które uczyniło z niego jednego z największych twórców literatury XX wieku. Portret noblistki z kolei Mikołajczak zamknął w oryginalnej chemicznej kolbie pochodzącej z czasów działalności polskiej uczoney. Oblicze zlewa się znamienne z wyobrażeniem cząsteczki polonu — radioaktywnego pierwiastka, odkrytego przez Skłodowską, który miał wpływ na utratę przez nią zdrowia. Artysta przesuwając wyraźnie akcent ciężkości w stronę zasług bohaterów i przypomina materialne symbole ich działalności. To nie jest nawet ilustracja chemicznej kolby czy maszyny do pisania (w przypadku medalu poświęconego Beckettowi). To jest wręcz owo oryginalne chemiczne naczynie czy niemal realna maszyna.

Nie fizyczny wygląd zasłużonych osób jest u Mikołajczaka najważniejszy. W większości przypadków portrety ważnych postaci są powszechnie znane. Wydaje się więc uzasadnione, aby nie powielać ich dosłownie po raz kolejny. Na uwagę zasługuje również szklana praca poświęcona Beethovenowi. Próżno szukać tam portretu wybitnego kompozytora. W strukturze szkła Mikołajczak zatopił kształt małżowiny ucha, a więc symbol ewidentnie kojarzący się ze słuchem czy odbiorem muzyki. Mistrzowsko wykreowane melodie niemieckiego kompozytora to przede wszystkim czystość dźwięków, tak jak czysta jest materia przezroczystego szkła. Co ciekawe — ucho zamknięte jest w głębi struktury medalu, symbolicznie obrazując utratę słuchu pod koniec życia wirtuoza. Z drugiej strony nic bardziej nie zagłusza dźwięków, przy

jednoczesnej świadomości ich brzmienia, jak umieszczenie ich źródła za szklaną, dźwiękoszczelną, grubą szybą. W zupełnie wyjątkowy sposób, za pomocą pęcherzyków powietrza artysta włączył w strukturę dzieła również partyturę z fragmentem V symfonii c-moll zwanej *Symfonią przeznaczenia*. Owo muzyczne arcydzieło, pośród innych równie wybitnych, zostało skomponowane, gdy niemiecki wirtuoz już prawie nie słyszał.

Bywa, że medalier zupełnie rezygnuje z portretów, nawet zaznaczonych fragmentarycznie, na rzecz symboli czy motywów, które w mniej lub bardziej jednoznaczny sposób nawiązują do postaci przywoływanych w treści medali. Autobiograficzne dzieło Mikołajczaka z 2020 roku zatytułowane *Moja rodzina* to na pierwszy rzut oka klasycznie okrągły medal z brązu, na którego powierzchni przedstawiono trzy nakrycia przygotowane do posiłku. To *de facto* stół nakryty obrusem, przy którym zaraz ma zasiąść rodzina. Jedno nakrycie to mniejszy niż dwa pozostałe talerz z widelcem, bo dziecko, które będzie jadło, jeszcze nie umie posługiwać się nożem. Siłę rodzinnych więzów, miłość rodziców i dziecka, wspólnotowość realizujące się najbardziej przy stole pokazano, rezygnując z dosłowności obrazu ukazującego głównych bohaterów pozostających w sferze domysłu. Czuje się jednak ich obecność, jakby zaraz mieli zasiąść do stołu i rozpocząć wspólny posiłek.

Jedno z dzieł cyklu *Mity* noszące tytuł *Bachus*, powstałe w 2010 roku, to mosiężna obręcz, zawinięta wstęgą, w środku której umieszczono naczynie z winem nawiązujące do antycznych amfor, co ewidentnie odnosi się do hulaszczych i rozpustnych obrzędów dionizyjskich. Naczynie pozbawione jest dna, ma za to dwie wylewki, które zapewniają jeszcze większy dostęp do napoju. Ciekawym zabiegiem jest, że obręcz można wprawić w ruch, co powoduje wylanie płynu lub co najmniej jego rozkołysanie — stan kojarzący się z alkoholowym upojeniem. Tym sposobem dzieło może zostać ożywione. Drugą z prac wspomnianego cyklu, zatytułowaną *Syzyf*, a powstałą w 2012 roku, artysta stworzył w podobnej konwencji — w formie stalowej obręczy. W jej środku położona została metalowa kulka, która, przemieszczając się w tę i z powrotem, zdążyła już wyźłobić podłużne wgłębienie. Niemal niemożliwe było wtoczenie pod górę kuli przez mitologicznego bohatera, obiektu, który finalnie, mimo trudu przesuwania i pozostawienia śladu ludzkiej egzystencji, tkwi w tym samym miejscu. Artysta zrezygnował z przedstawienia postaci Syzyfa, bohatera starego mitu, na rzecz samego atrybutu, którego znaczenie jest czytelne samo w sobie.

W odniesieniu do przywołanych prac widać wyraźnie, że Mikołajczak w sposób doskonały łączy różne elementy dzieła w nierozdzielalną całość — sferę obrazowania, środki wyrazu, formę, materię i technikę. Wszystkie jego elementy składowe należy widzieć, rozumieć i interpretować symultanicznie. Do niedawna w sztuce medalierskiej dominowały płaskie medale z bezpostaciowym, neutralnym tłem, na które nakładany był wizerunek. Tło stanowiło jedynie bazę dla reliefu, nie było z nim formalnie ani kompozycyjnie powiązane. Teoretycznie ten sam portret mógł być przedstawiony na zupełnie innym materiale bez utraty charakteru i bez zachwiania przekazu. W dziele Mikołajczaka pozornie obce sobie elementy, jak metal i płyn, stają się nierozdzielalne. Obręcz wyznaczająca kształt dzieła umożliwia przechylenie karafki, nalanie wina i spożycie napoju. Wino jest prawdziwe. Co najbardziej rewolucyjne i szokujące, twórca wprowadza do medalierstwa możliwość percepcji obiektu dodatkowym zmysłem... smaku.

Artysta często sięga do źródeł europejskiej czy światowej tożsamości oraz w bardzo lapidarny i syntetyczny sposób ilustruje cechy określające współczesną cywilizację z jej największym wyznacznikiem — konsumpcjonizmem. Ma też ewidentnie silną potrzebę komentowania współczesnych wydarzeń. Nie-

zwykle przejmujący jest przekaz dzieła z 2015 roku zatytułowanego *Conditio humana*. Na awersie artysta przedstawił atletyczną postać biegacza zaczerpniętą ze sztuki antycznej — jakby odwzorowaną z powierzchni ceramicznego naczynia. Po drugiej stronie medalu owa nad wyraz zdrowa sylwetka bohatera zmienia się w schematycznie zarysowaną postać, której kształt wyznacza kompozycja połączonych ze sobą tabletek. Mimo że nadal w biegu, pędzie życia, może zbyt szybkim, ciało, ale też umysł współczesnego człowieka — bo o nim teraz mowa, wspomagane są medykamentami. Być może bez nich tak szybki bieg byłby niemożliwy. To też chęć zwrócenia uwagi na problem doping w sporcie, który dzisiaj bazuje na wspomaganiu farmakologią i technicznymi nowinkami, co zburzyło ideę czystej rywalizacji opartej wyłącznie na pracy ludzkich mięśni i psychiki.

W podobnym tonie stworzone zostało dzieło zatytułowane *Świątynia* z 2018 roku. Na awersie ukazano scenę o charakterze religijnym — siedzącego w majestacie Chrystusa z rozpostartymi rękami, którymi przygarnia modlących się wiernych i rzesze członków Kościoła. W sferze estetyki widać nawiązania do archaicznego kanonu kompozycji pasowej i izokefalizmu, a wszystko wpisane jest w kształt półkola, przypominający dawne tympanony romańskich kościołów w Polsce. Na rewersie zmieniono zupełnie nastrój, zrezygnowano z powagi sakralnej sceny. Nastąpiło przejście do sfery *profanum* i podobnymi środkami wyrazu ukazano tym razem obraz świata współczesnego nastawionego na konsumpcję — długie szeregi ludzi stojących w kolejkach z torbami przepełnionymi zakupami. Bezrozumnie pchając wózki, podążają w stronę źródła największego szczęścia czasów obecnych — sklepu z wielkimi promocjami, gdzie spędza się sporą część życia, siedziby współczesnego bóstwa, któremu oddaje się cześć nawet w Dzień Pański — niedzielę.

Mikołajczak czynności zakupów — podstawowej aktywności konsumpcjonistycznej cywilizacji kapitalizmu, poświęca w swojej twórczości więcej miejsca. Na jednej stronie medalu z 2017 roku zatytułowanego *Polowanie* artysta ukazał kilka schematycznych postaci wzorowanych na pierwotnych petroglifach czy naskalnych malowidłach. To ludzie uzbrojeni w prymitywne narzędzia służące do zdobywania pożywienia. Dzisiaj tytułowe polowanie polega na czymś odmiennym niż wówczas. Idąc na zakupy, potrzebujemy innego narzędzia — sklepowego wózka, co zilustrowano na rewersie.

Typowa dwustronność klasycznego medalu, która w twórczości Mikołajczaka jest często zachowana, doskonale pasuje do filozoficznej teorii o dwoistości natury człowieka i świata. Historia ludzkości od zawsze cechuje się dychotomią rzeczywistości. Dobru zawsze odpowiada zło, *sacrum* towarzyszy *profanum*, głębokiej myśli bezmyślność, wierze niewiara, rzeczom wielkim sprawy bez znaczenia. Z tej perspektywy najlepiej działa nie rozbudowana opowieść dzieła plastycznego, a kontrastowe zestawienie dwóch obrazów, przeciwstawnych sobie rzeczywistości, tego, co było dawniej i co jest aktualne dzisiaj. Mikołajczak przechodzi nagle od *sacrum* do *profanum*, obrazuje stare czasy i odnosi się do spraw aktualnych. Odbiorca uradowany pozytywnym wyrazem awersu nie spodziewa się, jak dramatyczny nastrój może wywołać po chwili odwrócenie dzieła.

Artysta rezygnuje zazwyczaj z dodatkowych elementów ikonograficznych na rzecz głównego motywu, sedna treści. Tematy, które porusza, są zbyt poważne, żeby medal był „przegadany”. Wszelkie elementy, które mogłyby być dodane, wydają się zbędne i niepasujące do motywu głównego, który działa najsilniej samym sobą. Jeśli natomiast w sztuce toruńskiego artysty pojawiają się napisy dopowiadające lub wyjaśniające treść, są to lapidarne hasła, krótkie sentencje czy wręcz pojedyncze słowa, które od razu odno-

szą widza do sedna przekazywanej idei. Na powierzchni jednego z medali z 2012 roku pojawia się odwrócona do góry nogami ludzka czaszka z napisem „facebook”, która stanowi kropkę będącą częścią znaku zapytania. Ponad nią widnieje inskrypcja „To be, or not to be” równoznaczna z tytułem pracy. Można jednocześnie odczytać ową sentencję jako zdanie wydobywające się wraz z ostatnim tchnieniem z ust umierającego człowieka, gdzie zbliżającą się śmierć ilustruje właśnie czaszka. Życie odchodzącego bohatera do końca było mocno zakorzenione w przestrzeni *social media*, które są znakiem zniewolenia obecnych czasów — stanowią o tym, czy człowiek istnieje w społeczeństwie, czy go nie ma.

Treść jednego z medali z 2017 roku, noszącego tytuł *Głos dla kobiet*, zawiera się w kilku hasłach przywołanych na obu stronach: „VOTES FOR WOMEN 1918”, „WOMEN FREEDOM LEAGUE”, „SUFFRAGETTE”. Artysta w strukturę dzieła wmontował damską szminkę, która przypomina pocisk symbolizujący tu przeszło stuletnią bezkrwawą wojnę kobiet o należące się im prawa. Z kolei medal z 2013 roku zatytułowany *Wolność* artysta wykreował w formie fragmentu folii bąbelkowej. Pęknięte pęcherzyki układają się w napis „FREE”. Ktoś je przebił, pozbawił powietrza, po czym szerniały. Wolność kojarzy się z powietrzem, a tu go zabrakło.

Co ciekawe — projekt *EGO* z 2017 roku składa się wyłącznie z owych trzech liter stanowiących tytuł pracy. Mikołajczak skrajnie ograniczył więc środki wyrazu, a jedynym, co wzbogaca wyraz medalu, jest przestrzenne ułożenie liter tego krótkiego słowa rozchodzących się od środka na zewnątrz. Artysta i jego myśl są początkiem procesu twórczego, który w przypadku medalierstwa finalizuje się w postaci najczęściej dwustronnego, okrągłego dzieła. Przywołaną pracę można jednak rozumieć szerzej, odnosząc ją do socjologicznych i psychologicznych diagnoz stawianych przez Mikołajczaka. Przy wystawieniu tych ocen nie potrzeba nic więcej poza wyrzeźbieniem owych trzech liter. Odbiorca domyśla się, że twórca chciał przekazać prawdę o współczesnym człowieku, który centrum świata sprowadził w sposób egoistyczny do własnego „ja”.

Artysta błyskawicznie reaguje na bieżące wydarzenia polityczne. Widać jego silną potrzebę komentowania „językiem medalierskim” dramatu współczesnych czasów, które wyznaczył atak Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku i perspektywa wybuchu globalnego konfliktu. Tak powstał cykl zatytułowany *Medale dys/honoru*. Dzieło *Dyby* ma kształt orderu, gdzie w centrum zastosowano zmienioną formę rosyjskiego dwugłowego orła, który w łapach tym razem trzyma karabin i granat, a jego skrzydła zbudowane są z pocisków. Trójkolorową taśmę orderu odnoszącą się do barw rosyjskiej flagi przymocowano do stalowej obręczy. Tym wyróżnieniem można uhonorować, ale też obręcz zacisnąć na szyi aż do utraty tchu. Poprzez propagandę, wieloletnie manipulowanie informacją i wspieranie oligarchów zniewolono społeczeństwo, które jest gotowe zabijać bratni naród. Taktyka prowadzenia wojny i bezsensowne niszczenie infrastruktury cywilnej dokonuje się poza regułami międzynarodowych traktatów. Inny medal zaprojektowany został z kolei jako order w kształcie bomby z napisem „GAS”. Termin ten odnosi się do nielegalnej broni chemicznej. To też gra słowna, co wyjaśnia tytuł pracy — *Gazprom Order Pierwszej Klasy*, co podkreśla, że wojna wspierana jest przede wszystkim przez przemysłowych gigantów handlujących surowcami naturalnymi, jak: gaz, ropa i węgiel.

Medale Mikołajczaka o tematyce dotyczącej bieżących spraw społecznych i politycznych poprzez, mocną i silnie działającą symbolikę i owe lapidarne hasła stają się donośnym i ważnym głosem w bieżącym dyskursie. Poruszają najważniejsze problemy czasów współczesnych, takie jak: walka o prawa kobiet,

kondycja współczesnego człowieka, konsumpcjonizm, bój o klimat i wreszcie tragedia wojny. Ze swoimi specyficznymi środkami wyrazu medale pełnią funkcje podobne do współczesnego plakatu, który poza przestrzenią miejską, gdzie działa aktywnie podczas różnych manifestacji, przeniósł się do sfery Internetu w postaci mocno przemawiających grafik. Medale Mikołajczaka to jakby plakaty, ale dwustronne. Sztuka medalierska jest w tym przypadku silnie zaangażowana społecznie i zasadniczo traci swoją pierwotną funkcję wyłącznie upamiętniania czy ozdoby.

Artysta sporo miejsca w swojej twórczości poświęca kondycji współczesnego medalierstwa polskiego, jak też teorii tej specyficznej dyscypliny plastyki, która przez odbiorców i badaczy sztuki jest nadal zbyt mało doceniana. Twórczość „małego reliefu” jest wielowiekową dyscypliną, której dorobek stał się bardzo bogaty i interesujący. Artysta-medalier tworzący te niewielkich rozmiarów obiekty wyróżnia się wyobraźnią i wyjątkowymi umiejętnościami, które pozwalają na ograniczonej powierzchni dzieła wyrzeźbić miniaturowe niekiedy elementy kompozycyjne, biegłością w budowaniu planów i kreowaniu skrótów perspektywicznych oraz zdolnością precyzyjnego projektowania liter napisu. Jedną z najtrudniejszych umiejętności w sztuce w ogóle, zwłaszcza na dwuwymiarowych powierzchniach dzieł, jest tworzenie portretu, który dominuje w ikonografii większości prac „małego reliefu”. Medale mogą być oglądane lub też – za sprawą niewielkich rozmiarów, wzięte do ręki, a więc odbierane zmysłem dotyku. W epoce interdyscyplinarności i synkretyzmu sztuk do medalierstwa wprowadza się środki wyrazu charakterystyczne dla innych dziedzin plastyki. Dzisiaj elementy składowe medalu mogą być wprawiane w ruch, co budzi skojarzenia ze sztuką kinetyczną. Jeszcze do niedawna trudne do wyobrażenia było, że medal może świecić lub można go słuchać, gdy z zamontowanego wewnątrz mechanizmu wydobywa się muzyka. Mikołajczak poszedł jeszcze dalej – od czasu projektu *Bachus* medale, przynajmniej teoretycznie, można również... spożywać.

Od zawsze medal, głównie ten tworzony na zamówienie, podobnie jak moneta, miał silne oddziaływanie społeczne ze względu na znaczącą nieraz wielkość nakładu i – co za tym idzie, bardzo szeroki dostęp do odbiorców. Wykorzystywały to władze komunistyczne Polski Ludowej w czasie wielkiego rozkwitu sztuki medalierskiej, zlecając umieszczanie na powierzchni medali i monet treści propagandowych. Sztuka „małego reliefu” z wielu powodów należy więc do jednej z najciekawszych i najbardziej wartościowych dyscyplin plastyki. Trudno zrozumieć, że współczesny medal jest tak słabo doceniany. Być może powodem jest powszechne skojarzenie z jedną z jego funkcji jako nagrody za osiągnięcia sportowe. Z drugiej strony z powodu niewielkich gabarytów dzieło medalierskie w pierwszej chwili nie robi takiego wrażenia, jak większe rozmiarami malowidła, rzeźby czy obiekty architektoniczne. Obcowanie z medalem jest bowiem kameralne i intymne. Nie jest on w stanie zachwycić czy przytłoczyć samą wielkością.

Przejmującą diagnozę pozycji medalierstwa Mikołajczak postawił w 2010 roku, kreując dzieło noszące tytuł *Medal w globalnym świecie*. Ten napis w wersji angielskiej pojawia się na powierzchni pracy, której kształt jest okrągły, jak nakazuje tradycja. Ale to *de facto* forma dętki z wentylem z wnętrza piłki do gry, z której w całości zeszło powietrze. To kształt odnoszący się do przedmiotu z otoczenia, który przestał pełnić swoją pierwotną funkcję. To banalna rzecz bez większego znaczenia, która dodatkowo zepsuła się. Diagnoza Mikołajczaka jest tu wręcz dramatyczna – medal nie jest ważny, zatracił swoją pierwotną funkcję zachwycania i wpływania na odbiorcę. Bywa, że artysta tworzy go właściwie dla siebie samego. Ale nadal robi to z przekonaniem, prosto z serca, oryginalnie, wykorzystując swój talent, o czym mówi także przekaz innej pracy *Not made in China* z 2014 roku. Na powierzchni tego dzieła pojawia się (poza inskryp-

cją, który stała się tytułem) dopowiedzenie: „MADE BY S. MIKOŁAJCZAK”. Przy okazji artysta zwraca uwagę na globalny zalew produktów pochodzących z Państwa Środka, które wkracają we wszystkie przestrzenie życia. Na szczęście sztuka może nadal być autentyczna, unikatowa, szczerą i nie tak masowa, jak chińskie towary.

We współczesnych badaniach na temat medalierstwa, którymi zajmuje się niewielu historyków sztuki, toczy się dyskusja na temat nomenklatury i typologii medalu. W dobie interdyscyplinarności stylistycznej i pomieszczenia gatunkowego w sztuce artyści-medalierzy w swoim rewolucyjnym podejściu do twórczości „małego reliefu” tak daleko odeszli od tradycji, że prace przez nich projektowane trudno wciąż nazywać medalami. Coraz rzadziej są klasycznie okrągłe, metalowe, niewielkich rozmiarów, płaskie i dwustronne. Artysci zwykli niekiedy określać swoje dzieła medalierskimi obiektami. Mikołajczak, tworząc w 2015 roku pracę zatytułowaną *Recepta na medal*, z matematycznym wręcz podejściem zdefiniował współczesne dzieło małoreliefowe. Jego obiekt przybrał kształt wagi z szalkami, na których powierzchni pojawiły się określenia dwóch okrągłych stron medalierskich, nadal wyznaczających charakter tej sztuki: „obverse” i „reverse”. Można wybrać z zaproponowanego zestawu i położyć na szalkach odważniki o różnej masie, zaczynając od najcięższego, a więc w domyśle najważniejszego, po najlżejszy i najmniej istotny: „CONCEPTION”, „ORIGINALITY”, „COMPOSITION”, „TECHNIQUES”, „AESTHETICS”, „MATERIAL”. Z kolei w przypadku projektu z 2016 roku znamienne pytanie z powierzchni stało się tytułem: *Where the medal begins? (Gdzie zaczyna się medal?)*. Artysta dopuszcza dowolną odpowiedź oraz swobodę definicji dzieła „małego reliefu”. Praca Mikołajczaka to bowiem plakieta, po której powierzchni element dodany – cyrkiel, kreśli różnej wielkości okręgi, *notabene* figury nawiązujące do tradycyjnej formy medalu okrągłego. Może on być dziełem nie tylko o dowolnym rozmiarze, ale – w domyśle, jest pracą, która nie powinna dać się zamknąć w schemacie wyznaczonym przez kanon czy narzuconym przez kogokolwiek, kto chciałby medal widzieć jako posługujący się wyłącznie tradycyjnymi środkami i sposobem obrazowania lub też, by był formą wyłącznie zrozumiałą i czytelną. Na dzisiejszym etapie rozwoju sztuki „małego reliefu” pojęcia medalu nie sposób jest zdefiniować precyzyjnie.

Artysta w bardzo swobodny sposób posługuje się różnymi środkami wyrazu i zróżnicowaną stylistyką. Najczęściej tworzy prace foremne, z kompozycją opartą na symetrii i harmonii, jak np. wspomniane dzieło *Świątynia* lub też projekt *Tożsamość I* – przejmujący medal z 2017 roku ukazujący martwą postać zasłoniętą wstęgami z nazwami współczesnych marek odzieżowych. Firmy w tym przypadku ubrały człowieka nie po to, aby ozdobić jego sylwetkę zgodnie z kanonami mody, ale aby okryć całunem po śmierci i odejściu ze świata komercjalizmu i próżności. Poza tym tkanina szczelnie oplata sylwetkę, zasłaniając indywidualne cechy postaci i czyniąc z niej bohatera anonimowego, choć modnie „ubranego”.

Artysta jest niezwykle precyzyjny w kreowaniu niektórych wizerunków. Hiperrealistycznie wręcz ukazano stopy człowieka, który unosi się ponad ziemią, na medalu z 2017 roku noszącym tytuł *Latać*, co nawiązuje do odwiecznego pragnienia człowieka, aby wzbić się w powietrze. Stopy przedstawione zostały w reliefowym negatywie, tworząc złudzenie trójwymiarowości. Bardzo precyzyjnie ukazane zostały też elementy zaczerpnięte z przyrody na powierzchni dzieła *Mikrokosmos I* z 2014 roku, gdzie rewers zbudowano z ornamentalnych, centrycznych pasów przedstawiających motyle w różnych ujęciach i stadiach rozwoju.

Kiedy indziej medalier tworzy obrazy schematycznie – postaci ludzkie na powierzchni pracy *Polowanie* lub też zmnożone, aż do przesytu, wizerunki pistoletów czy pocisków na płaszczyźnie dwóch

projektów z cyklu *Raport o stanie świata 2015: Wichry wojny* oraz *Matryoszka – aneksja Krymu*. Przesyt jest w tym przypadku uzasadniony. Żyjemy bowiem w czasach kolejnego zbrojenia się mocarstw, militarnego zagrożenia i oparcia relacji międzypaństwowych na sile broni. Autor unika szczegółów wszędzie tam, gdzie ważna jest myśl przewodnia, którą można przekazać uproszczonym, graficznym znakiem. Każdy niepotrzebny detal, ozdoba, ornament i „upiększenie” rozpraszałyby uwagę odbiorcy, odsuwały go od zasadniczego ujęcia najważniejszej idei w treści dzieła. Medal *Matryoszka – aneksja Krymu* staje się szczególnie aktualny współcześnie, po ośmiu latach od powstania. Wtedy był reakcją na nielegalne przejęcie przez Rosjan kontroli nad półwyspem w 2014 roku, stąd nad mapą Ukrainy unoszą się złowieszczo karabiny, przepowiadając, że zakres agresji może być większy.

Poza uproszczeniem sfery wizualnej (tam, gdzie wymaga tego temat), Mikołajczak potrafi tworzyć dzieła o bogatej warstwie malarskiej, używając różnorodnych środków wyrazu – kontrastu, barwy czy światłocienia. Na przykład wypełniona ciemną patyną, uprzestrzenniona poprzez dosyć głęboki, negatywowo relief sylwetka biegacza z pracy *Conditio humana* silnie kontrastuje z jasnym, złotym i płaskim tłem. Współcześni artyści podchodzą do problemu kształtu dzieła na dwa sposoby. W sztuce medalierskiej, mimo wielu nowatorskich rozwiązań stylistycznych i ikonograficznych, nadal dominują prace okrągłe, o neutralnym tle stanowiącym podstawę dla reliefu. Po części jest to postawa wierności wobec wielowiekowej tradycji nakazującej wizerunek umieszczać na bezpostaciowym, gładkim tle, co jest ułatwieniem dla odbiorcy, ponieważ poprzez kontrast obraz silniej przemawia z neutralnej bazy. Artyści z tradycyjnym podejściem skupiają się mocniej na sferze przedstawieniowej, na tym co „w środku”, bardziej na tym, co chcą ukazać na powierzchni medalu niż na wykreowaniu niespotykanego kształtu. Wykrój dzieła w tym przypadku jest drugorzędny wobec treści przekazywanej poprzez relief. Poza tym medal okrągły lepiej pasuje do dłoni. Z drugiej strony część artystów współczesnych urozmaica kształty, tworzy figury przypominające formy zaczerpnięte z natury lub też struktury abstrakcyjne. Bywa, że sama forma ma znaczenie i jest nośnikiem treści, co razem z motywami na powierzchni wzmacnia przekaz całości.

W większości przypadków Sebastian Mikołajczak tworzy dzieła o wykroju foremny – zazwyczaj kolistym. Przekaz na powierzchni jest na tyle mocny, że dodatkowe „wzbogacenie” treści poprzez kształt wydaje się pozbawione sensu. Artysta korzysta też świadomie z pewnych reguł optyki i ludzkiego widzenia. Wzrok człowieka obejmuje bowiem zakresem przestrzeni zamkniętą w obrysie koła, co podyktowane jest możliwościami okrągłej źrenicy oka. Najbardziej więc przyswajalnymi za pośrednictwem wzroku kształtami natury są obiekty koliste. Z tej perspektywy okrągły medal z centralną kompozycją, którą artysta chce zaakcentować, wydaje się najlepiej postrzegalny. Można założyć, że formy inne niż koło odwracałyby niepotrzebnie uwagę od sedna przekazu, naczelnej idei, która została zobrazowana w środku kompozycji.

Centralnym motywem, wyciętym w strukturze klasycznie okrągłego medalu *Wirtualny raj* z 2016 roku, jest nadgryzione czy nawet zgniłe jabłko, które na pierwszy rzut oka kojarzy się z logo komputerowej firmy Apple. Tło wypełnia kod binarny. Owoc został zerwany w raju przez Ewę, co stało się źródłem grzechu pierworodnego i udręk ludzkości w trakcie dziejów. Obecny świat komputerów i Internetu, wpłatanie egzystencji w wirtualną rzeczywistość, co symbolizuje kod zero-jedynkowy, może życie uczynić zepsutym, jak zgniłe jest jabłko. Artysta przestrzega, że do komputerów, mimo że ułatwiają życie, należy podchodzić z rozważą.

Kształt kilku medali toruńskiego twórcy odbiega jednak od tradycyjnego koła. Pracę z 2016 roku zatytułowaną *Cywilizacja* artysta zbudował na kształt kilku pasów układających się w formę schodów, po których kroczą anonimowe postaci z kontenerami na śmieci, usypując olbrzymią górę odpadów w centrum kompozycji. Co ciekawe, ta sterta jest domyślna – wykreowano jej obrys poprzez formę dzieła, ale zawiera się już w sferze poza jego materią. Medalier zwrócił uwagę na problem zanieczyszczenia środowiska, do którego przyczyniają się przedstawiciele wszystkich warstw społecznych – przynależni do różnych szczebli, tych symbolicznych stopni, które zbudowały medal, od najniższych po najwyższe.

Projekt z 2012 roku noszący tytuł *Światowa ruletka* przybrał z kolei kształt hazardowego urządzenia, w którego środku wprawia się w ruch koło i puszcza kulkę. Może ona zatrzymać się w jednym z miejsc oznaczonych symbolami: gwiazdy Dawida, krzyża, zagrożenia chemicznego czy biologicznego, japońskiego jena i kilku innych. To znaki religijne, symbole epidemicznych czy naturalnych zagrożeń i oznaczenia walut – główne składowe współczesnej cywilizacji, z powodu których na świecie panuje polityczne i społeczne napięcie. Mikołajczak kpi nieco z ludzkiej tendencji do definiowania zjawisk, rozbudowywania teorii, poszukiwania schematów, planowania i przewidywania tego, co się może wydarzyć na bazie rzekomo szerokiej wiedzy o świecie i jego regułach. Tymczasem życie staje się ruletką, w której dosłownie nic nie może być pewne.

Również wśród medali stworzonych na zamówienie różnych instytucji znajdują się dzieła, gdzie nowatorsko potraktowano formę i kształt. Z 2020 roku pochodzi medal *100 lat sceny polskiej w Toruniu*. Na owalnej bazie zamontowano półokrągłą część z otworem w środku. Całość stanowi uproszczoną formę teatralnej sceny, którą oświetlają reflektory. Medal jest trójwymiarowy i nadaje się do postawienia, co czyni z niego rodzaj niewielkiej rzeźby.

Ciekawym zabiegiem stosowanym przez Mikołajczaka jest wycinanie fragmentów struktury płaskich medali, co czyni ich powierzchnię ażurową. W projekcie *Filar epoki* z 2018 roku w centrum kompozycji znalazła się wydrążona kolumna, która po jednej stronie ozdobiona jest tradycyjnym antycznym kapitelem korynckim, a po drugiej – zwieńczeniem w postaci logo amerykańskiej restauracji McDonald, co symbolizuje współczesny konsumpcjonizm. W tym samym roku powstał medal *Iluminacja*. Artysta wyciął – tym razem nie w centrum, a z boku, postać ludzką, która z jednej strony dzieła siedzi przy ognisku, co odnosi się do początków ludzkiej cywilizacji – rozpalania ognia na potrzeby przygotowywania posiłków i oświetlania przestrzeni. Ogień może być tu rozumiany również jako zjawisko, wokół którego zbierali się pierwotni ludzie, co stało się początkiem wspólnotowości (do dziś zresztą używa się terminu „domowego ogniska”). Z drugiej strony medalu ów człowiek zastygł w blasku światła płynącego z ekranu telefonu komórkowego – kolejnego znamiennejgo znaku czasów. To współczesne źródło światła nie zapewnia zbawiennej, jak niegdyś, blasku, a *de facto* oślepia. W przypadku obu medali najważniejszy fragment kompozycji został wycięty w strukturze. Figuralny motyw, choć nie jest tradycyjnie wyrzeźbiony w medalierskim reliefie, staje się wypełniony powietrzem i światłem pochodzącym z naturalnej rzeczywistości otaczającej medal. Dzięki temu zabiegowi artysta połączył płaskorzeźbioną kompozycję z przestrzenią wokoło dzieła. W dodatku Mikołajczak przeważnie nie stosuje na powierzchni swoich prac otoku, który zamykałby obraz jak rama w malarstwie. Dzieła stają się tym sposobem kompozycjami otwartymi – medal jest zawieszony w otoczeniu, jest jego częścią i przedłużeniem. Na otoczenie z kolei wpływa to, co ukazano na powierzchni medalu.

Postaci biegną w stronę brzegu pracy *Conditio humana*, inne — z wózkami sklepowymi teoretycznie mogłyby znaleźć się poza obrysem dzieła *Polowanie*. Co też ważne, wspomniane medale ażurowe są przykładami bardzo silnego powiązania awersu z rewersem, obu stron, które w tym przypadku nie mogą istnieć i być interpretowanymi bez siebie. Jest to istotne osiągnięcie formalne, tym bardziej, że w klasycznym medalierstwie często obie strony dzieła były i nadal są tworzone oddzielnie, bez stylistycznej lub treściowej korelacji.

Mikołajczak wprowadza w strukturę swoich projektów elementy, których nikt wcześniej nie użył w medalierstwie. Są to komponenty pochodzące nieraz ze świata *profanum*, które zyskują całkiem nowe i zupełnie niespodziewane znaczenie w kontekście całości dzieła oraz w zestawieniu z pozostałymi środkami obrazowania. Do stworzenia obiektu z okazji stulecia niepodległości Polski artysta użył kilku metalowych nakrętek z datami „1918” oraz „2018”, zamontowanych na gwincie śruby. Nakrętki zespalają mocno dwie tarcze w kolorach narodowych — białym i czerwonym. Temat odzyskania i trwania polskiej wolności został potraktowany w sposób ukonkretniony, fizyczny i namacalny — poprzez mechanizm łączący różne skrócone razem elementy. Nie ma tu patosu charakterystycznego dla dzieł tworzonych z okazji niepodległościowych rocznic. Użyto prostych, banalnych składników do zobrazowania spraw wielkich. Podobnie jak w przypadku folii bąbelkowej ze wspomnianego medalu *Wolność* użyte tu materiały zaczerpnięto z codziennego życia. Zazwyczaj nie zwraca się na nie większej uwagi. Zostały wykorzystane do zaakcentowania powagi tematu wolności lub jej braku. Pozbawionej refleksji, kompulsywnej nieraz zabawie w przebijanie powietrznych bąbli artysta nadał nowe, metaforyczne znaczenie — utrata powietrza to utrata wolności. Równie banalne przedmioty, jak śruba i nakrętki, mogą tworzyć spójną konstrukcję. Mogą też się rozkręcić i rozsypać, tak jak rozpaść się może i skończyć niepodległość.

Kilka wspomnianych prac Mikołajczaka zostało w całości stworzonych z użyciem szkła. Czuje się, że ten materiał jest dla artysty szczególnie ważny. Tradycyjny medal to zazwyczaj metalowy krążek. Metal, głównie brąz, z którego zbudowano też wiele pomników, kojarzy się z trwałością, która dziełu i jego przesłaniu ma zapewnić nieprzemijalność. Nie bez powodu niektórzy z artystów, jak nieżyjący już Jerzy Jarnuszkiewicz czy Bronisław Chromy, nazywali medale „kieszonkowymi pomnikami”, utożsamiając te na pozór bardzo odległe typy obiektów sztuki. Poza trwałością spiżu zarówno monument jak i medal miały za zadanie uwiecznić osoby, zdarzenia czy idee. Tymczasem spora część prac Mikołajczaka to dzieła zbudowane w całości z kruchego szkła. Poza niewątpliwymi walorami estetycznymi tego materiału, jak: przejrzystość, czystość struktury, odbłaski i refleksy świetlne, jest to surowiec z technicznego punktu widzenia nietrwały. Mikołajczak mimo to w szkłe ukazał ludzi, których już nie ma — wspomnianych: Skłodowską-Curie czy Beethovena, poza tym Ikara z cyklu *Mity* z 2010 roku, Jana Pawła II w medalu z 2015 roku, nagą postać ludzką z widocznym szkieletem w pracy *Akt* z 2005 roku. Poza tym wykorzystał szkło do kreacji fragmentów dwóch medali składających się na cykl *Historie biblijne: Arka Noego* i *Jonasz* z 2019 roku, gdzie użycie tego materiału nawiązuje do szklistej, przezroczystej struktury morza oraz podstawowego, pierwotnego budulca istot żywych (w tym przypadku ryby), jakim jest woda. *Notabene* woda stała się jednym ze składników szklanego dzieła *Nowa Wyspa* z 2020 roku. Pływają w niej butelki wydrukowane w technice 3D, co stanowi dosłowny obraz zanieczyszczenia mórz, oceanów i topniejących lodowców oraz jest mocnym ostrzeżeniem przed intensyfikacją tego zagrożenia.

Jeden z najnowszych medali artysty z 2021 roku noszący tytuł *Boska komedia — Piekło, Czyściec, Niebo. Siedemsetna rocznica śmierci Dantego Alighieri* powstał częściowo ze szkła. Twarz Dantego wyrzeźbiona

jest w brązie. Skierowanym w głąb struktury dzieła, dziewięciu coraz węższym kręgom piekielnym odpowiada tyleż samo obręczy ze szkła wyłaniających się ponad oblicze średniowiecznego poety. Głębiej ukazano w brązie szerniały od patyny obraz piekła, a wyżej niebiosą przedstawiono już w czystej i przezroczystej materii szkła.

Interesujący jest cykl medali *Przyszłość natury*, w którym wykorzystano szklane naczynia i instrumenty chemiczne do zobrazowania trendów we współczesnych badaniach naukowych, niekoniecznie korzystnych dla przyrody, zgodnych z naturą istot żywych czy etyką. Wyznaczają je m.in. tytułowa *Mutacja* (medal z 2021 roku) czy *Klon* (dzieło z 2020 roku). A współczesną *Arką II* (powstała w 2021 roku), która być może w przyszłości zabierze zwierzęta w kosmos, nie jest już archaiczna drewniana łódź, lecz wyspecjalizowany statek kosmiczny — szklana rakieta. Co najważniejsze — szkło idealnie koresponduje z treścią dzieł, przekazem o kruchości człowieka, nawet tego wielkiego i zasłużonego, którego już nie ma wśród nas, a także o zmienności i niestabilności natury. Ona zaś nieuchronnie zmierza w stronę degradacji. Przeraża zestawienie szkła z drewnem w cyklu trzech dzieł zatytułowanych kolejno *Bioterroryzm I, II i III*, które powstały w 2022 roku. Szkło, choć czyste i przejrzyste, jest tu symbolem zbyt daleko posuniętej eksperymentalnej ingerencji w naturę i toksyczności wytwarzanych dóbr. Drewniane fragmenty, ułamane i wysuszone gałęzie drzew wetknięte mocno we wnętrza próbek otacza grupa niewielkich układów skalonych przypominających żarłoczne i niebezpieczne robaki.

Jednym z najbardziej nowatorskich posunięć we współczesnym medalierstwie polskim jest umożliwienie odbiorcy ingerencji w wygląd czy wyraz dzieła. Medale Mikołajczaka można wprawiać w ruch. Widz może np. przechylić obiekt zatytułowany *Na osi czasu* z 2020 roku w kształcie stalowej obręczy, w której środek wmontowano mosiężny znak nieskończoności i klepsydrę z przesypującym się piaskiem. Odbiorca może również, o czym była już mowa i co niezmiennie szokuje, medal smakować. Może się też w nim przejrzeć — dzieło z 2020 roku noszące tytuł *Hamlet* artysta stworzył w formie okrągłego lustra zwieńczonego stalową koroną, która zamiast ozdobić w postaci drogocennych kamieni inkrustowana jest symbolami współczesnej cywilizacji *mass mediów*, jak logo Facebooka czy Instagrama. Współczesne szekspirowskie pytanie „być albo nie być?” może zadać sobie dzisiaj człowiek, spoglądając we własne oblicze przenikające się złowieszczo z wygrawerowanym w lustrze rysunkiem ludzkiej czaszki.

Z duchem interdyscyplinarności współczesnej sztuki podąża również medalierstwo. Mikołajczak potrafi zespalać w jednym dziele tradycyjny relief, a więc *de facto* niewielką płaskorzeźbę z malarstwem. Gdzie indziej graficzny charakter wygrawerowanej tafli szkła łączy się — co po raz kolejny wywołuje zaskoczenie — z... muzyką. Dzieło z 2022 roku *Podróż Odyseusza — śpiew syren* artysta stworzył ze szkła, w którego strukturze wycięto zapis dźwięku możliwy do odsłuchania poprzez dodane do kompozycji słuchawki wi-fi. Do medalu dołączony jest kod QR, dzięki któremu odbiorca może posłuchać autentycznej melodii z tytułu pracy.

Jest jeszcze jeden aspekt, który najmocniej wybrzmiał przy okazji powstania projektu *Pejzaż* z 2005 roku. To forma przestrzenna składająca się z kilku szklanych cylindrów, w strukturze których wygrawerowano sylwetki drzew. Spoglądając z boku, rośliny ukazują się w różnych perspektywach — bliższych i dalszych, dzięki czemu obraz lasu staje się bardzo naturalistyczny, a artyście udało się stworzyć w tradycyjnie dwuwymiarowej sztuce medalierskiej to, co jest w niej najtrudniejsze do osiągnięcia — iluzję trójwymiarowości. Właściwie jest to nie iluzja, a przestrzeń rzeczywista.

Sztuka Mikołajczaka, często minimalistyczna w formie, działa krótkim, ale mocnym impulsem i nie pozostawia odbiorcy obojętnym. Zasiewa niepokój i każe przynajmniej na moment zatrzymać się w zadumie nad kondycją współczesnego człowieka i świata. Medale przestały być pracami czysto ilustracyjnymi, które dotychczas miały przede wszystkim informować widza o tym, co zaszło — przypomnieć o znanej postaci i jej zasługach lub o dawnym ważnym wydarzeniu historycznym. Przestały też, jak niegdyś — i jak wciąż może wydawać się dziś niektórym historykom sztuki, przynależeć do dziedziny szeroko pojętego rzemiosła artystycznego, gdzie funkcja obiektów plastycznych jest wyłącznie dekoracyjna. Medale Mikołajczaka są nie tylko atrakcyjne estetycznie, perfekcyjnie wykonane i przemyślane, ale przede wszystkim zmuszają do refleksji, budzą też niepokój, prowokują pytanie, do czego może doprowadzić brak reakcji na wszechobecne zło, cyfryzację życia i dehumanizację świata.

Sebastian Mikołajczak jest artystą, który medalierstwo uczynił podstawą swojej twórczej drogi. Z jednej strony pozostał wierny tradycyjnemu kanonowi, z drugiej — jako jeden z najwybitniejszych medalierów światowych — skierował ten specyficzny rodzaj twórczości, jakim jest medalierstwo, na zupełnie nowe tory. Artysta w bardzo swobodny sposób porusza się w swojej sztuce po różnych istotnych tematach — religii, tradycji, historii, problemach społeczno-politycznych, przy czym zawsze na początku widoczna jest głęboka myśl i idea, próba dotarcia do sedna zjawiska, czemu podporządkowana jest później cała sfera wizualna medali czy — jak sam je nazywa, obiektów medalierskich. Lapidarnie przedstawione treści i przesłanie są jednocześnie łatwiejsze do zrozumienia dla większego kręgu odbiorców, przez co twórczość artysty rezonuje szerzej. Każde dzieło jest przy tym spójne, awers koresponduje z rewersem, uzupełniają się one nawzajem, jeszcze silniej działając jako całość. Rozbudowywanie przez twórcę poszczególnych cykli medalierskich sugeruje, że chce dany temat przeanalizować dogłębnie, najszerzej, jak tylko się da. To też wyraz ciągłego poszukiwania odpowiedzi na nurtujące go pytania. Sebastian Mikołajczak jest jednocześnie wielkim perfekcjonistą, który potrafi biele operować różnymi technikami rzeźbiarskimi albo tworzyć własne. Potrafi też doskonale, co nie jest łatwe i oczywiste, zestawiać ze sobą różne materiały, z których część zastosowano w medalierstwie po raz pierwszy. Metal łączy z drewnem czy szkłem, szkło z płynem, ziemię z plastikiem czy tkaniną ze stalą. Artysta kreuje nie tylko medale czy obiekty do nich zbliżone, ale także zaawansowane technicznie konstrukcje artystyczne. Trudno jest się doczekać kolejnych odsłon tej niezwykle interesującej, zaskakującej i przejmującej sztuki.

MEDALS

Dominik Maiński, PhD
art historian

Medals were once created in response to orders from various commissioning patrons — from the state, represented by the monarch, as well as from various officials, church institutions, and private organizations. The goal was to immortalize well-known or even eminent figures and to commemorate important events. The middle of the 20th century saw the arrival of a new type of so-called artistic medal, often called a unique medal, of which only a single copy was typically created. These were mostly cast works, this differentiating them fundamentally in terms of manufacturing technique from struck medals that were designed for official orders. The latter, in turn, are produced in a manner similar to that of coins resulting exclusively from minting. Artistic medals are distinguished by the unlimited interpretive creativity with which one could approach a given theme. The artist began to create works that expressed “needs of the heart”, often reaching into the deepest, most intimate of life’s experiences.

Sebastian Mikołajczak creates both artistic medals that fall into particular thematic series (*The World, Figures, Myths, Biblical Stories, Medal in Art, The Future of Nature, Medals of Dis/honor*) as well as officially commissioned medals. His artistry also extends to the design of commissioned collector’s coins and to coins for competitions held by the National Bank of Poland and issuers abroad. Typically, contemporary medalists specialize in only one type of work — cast artistic medals or struck medals that are commissioned. However, Mikołajczak is a versatile artist with a remarkably broad skillset.

Classical medal art is marked by a few features that still dominate in this field today; however, so many artists decide on ever more revolutionary solutions with regard to style and iconography that at times it becomes difficult to even call a given work a medal. In the traditional sense, a medal has always been understood as a work that was circular, square, or rectangular, created using metals or their alloys, most often bronze. It is a small form that can fit in the palm of one’s hand, this extending the beholder’s capacity to perceive the work to yet another (non-visual) sense: touch. A medal is most often a two-sided object whose two surfaces are covered in low-relief. In the sphere of iconography, the main theme has been the portrait of a memorialized person, for the first medals were created in response to commissions from rulers and church dignitaries, whose images adorned the front side of the medal, the most important side — the obverse. These are expressive portraits, majestic ones that usually fill most of the surface area of the main side with empty spaces reserved only for complementary inscriptions, which typically provided the name and surname of the figure and the dates of their birth and death. The reverse side plays a complementary role for the medal’s content, offering additional iconographic motifs that illustrate the achievements of the hero of the work. The figure is sometimes shown in a way that highlights the fullness of their humanity — that is, by means of a very accurate and precise reflection of their physiognomic

features and by illustrating the figure's achievements. It can be argued that medals, the most beautiful examples of which were created in the Renaissance and Baroque eras, belong to the type of artworks that show the human figure holistically, most deeply and extensively in its humanity — through appearance and deeds. It will by no means be an overstatement to claim that medal art is one of the most humanistic artistic disciplines.

Sebastian Mikołajczak is an eminent humanist who devotes his artwork, above all, to humankind — most often to its anonymous representatives — capturing the history of man's development from primeval times to the present, as well as humankind's entanglement in the turns of fate of the ancient and modern world. In creating his 2017 medal *Identity II* (in Polish: *Tożsamość II*), he performed an analysis of both humanity and the degree to which the human individual has been socialized. This work takes the form of three interconnected disks. On both sides of the central part, the artist has carved the figures of two people, with parts of their silhouettes being made of openwork. The central element is movable, and it can freely fill the figures with motifs from its surfaces, which resemble tattoo patterns. The body is decorated with marks to a greater or lesser degree. The author evokes reflection upon the renaissance of interest in tattoos, a permanent decoration that was once used primarily by primitive peoples. Is tattooing (the content thereof and its scale of covering the body in adornment) an expression of a need to accent one's individuality, or, on the contrary — to highlight one's affiliation with a given social group, a modern tribe? The sex of the figures is merely suggested by the differing shapes of the silhouettes (the female form is more streamlined), as the facial features and other physiognomic differences remain undefined. The common section for both is contained in the central part of the composition. It turns out that *de facto* there are few differences between the male and female figures — they are most limited to, though not so clearly, the physiognomic sphere. The world and all of culture, the symbol of which is the tattoo, are available (or should be) equally for both, for world and culture have created them the same, regardless of sex.

In his work, Sebastian Mikołajczak has on more than one occasion alluded to particular historical figures of notable achievement. Well-known works include his medals devoted to Ludwig von Beethoven (2010), Samuel Beckett (2012), Marie Skłodowska-Curie (2017) and Irena Sendler (2022). The face of the Irish playwright is not clearly defined, it being carved onto the surface of the piece's round section by means of negative relief. The face is additionally shown among marks left on a page of the literary work as the page is typed out on a typewriter. The protagonist's image has partially merged with the characters of the font — the medium that made him one of the greatest writers of 20th century literature. The portrait of the female Nobel prize winner, in turn, was encapsulated by Mikołajczak in an original chemist's flask dating back to the days when the Polish scientist was active. The face merges strikingly with a depiction of a particle of polonium — the radioactive element discovered by Skłodowska which led to the deterioration of her health. The artist clearly shifts the focus towards the achievements of the characters and reiterates the material symbols of their activities. Here we are not dealing, in fact, with illustrations of a chemist's flask or typewriter (in the case of the Beckett medal): in one case this is actually an original chemist's vessel, and, in the other — an almost real machine.

The non-physical appearance of Mikołajczak's eminent individuals is of great importance. In the vast majority cases, the portraits of well-known figures are commonly recognized. It thus seems justified to not replicate them yet another time. Worthy of particular mention is the glass piece devoted to Beethoven.

Any attempt to find a portrait of the eminent composer here would be in vain. Mikołajczak melted the auricle of an ear into the structure of the glass, the symbol most palpably associated with hearing and with the appreciation of music. The masterfully crafted melodies of the German composer consist above all in the pureness of their sound, just like the pureness of the transparent material of the glass. Interestingly, the ear is embedded deep into the structure of the medal, symbolically depicting the loss of hearing the virtuoso experienced towards the end of his life. Understood from another perspective, nothing quite deafens sound (without at the same time blocking one's awareness thereof) as placing its source behind thick, soundproof glass. In an absolutely exceptional way, the artist incorporated a fragment of the score of Beethoven's 5th Symphony in C Minor known as the "Fate Symphony". This musical masterpiece, among other equally eminent ones, was composed when the German virtuoso was nearly deaf.

On occasion, the medal artist completely abandons the portrait approach, even a fragmentary one, favoring instead symbols or motifs that in a more or less unequivocal way allude to the figures summoned by the medal's content. Mikołajczak's autobiographical work from 2020 titled *My Family* (in Polish: *Moja Rodzina*) is at first glance a classically round, bronze medal on whose surface we can see three table-settings prepared for a family. This is *de facto* a table covered with a tablecloth, one which a family is about to sit down to. One of the place-settings is smaller than the two others, featuring only a plate and fork, since the child who is about to eat cannot yet use a knife. The strength of the family ties, the love of parent and child, and the sense of community that most comes to life at the dinner table is shown, without, however, the literalness of an image depicting the main characters, who here remain in the sphere of conjecture. One feels their presence, however, as if they were about to sit down together and begin a family dinner. One of the artist's 2010 works from the *Myths* series (in Polish: *Mity*) titled *Bacchus* (in Polish: *Bachus*) is a brass hoop in the center of which a vessel of wine has been placed, referring to ancient amphorae, which evidently refers to the lavish and debauched rituals of Dionysus. The vessel is missing a bottom, and instead features two spouts that ensure even greater access to the contents inside. An interesting effect is that the hoop can be set in motion, causing the liquid to be poured or at least rocked — a state associated with alcoholic intoxication. Thus, the work can be brought to life. The second work of the aforementioned series, entitled *Sisyphus* (in Polish: *Syzyf*) from 2012, was created in a similar convention — in the form of a steel hoop. A metal ball has been placed in its center, which, moving back and forth, has already managed to carve out an oblong indentation. Sisyphus faced the nearly impossible task of rolling a large boulder uphill, an object that, despite the hardship required to move it and the traces of human existence left on it, in the end would always find itself in the same spot. Mikołajczak resigned from depicting the figure of Sisyphus himself, the protagonist of the myth, opting instead to show something whose meaning is decipherable in and of itself.

In reference to the works cited herein, what should be clearly visible is the remarkable way in which Mikołajczak combines various elements of a given work into an indissoluble whole — a sphere of imagery, means of expression, form, matter and technique. All the components must be seen, understood and interpreted simultaneously. Until recently, medal art was dominated by flat medals with characterless, neutral backgrounds onto which an image was imprinted. The background constituted merely a foundation for relief; they were neither formally nor compositionally related. Theoretically, one and the same portrait could have been shown on completely different materials without losing the work's character or disrupting

the message. In the works of Mikołajczak, ostensibly foreign elements (in relation to themselves), such as metal and liquid, become inseparable. The shape-defining hoop in *Bacchus* makes it possible to tilt a carafe, pour wine, and consume it. The wine is real. What is truly revolutionary and shocking is that the artist ushers into the world of medal art the possibility to perceive an object with a new, additional sense...that of taste.

Sebastian Mikołajczak often taps into sources of European and world identity and, in a terse and synthetic way, illustrates traits that define contemporary civilization, especially its most prominent marker: consumerism. Additionally, the artist clearly feels a great need to comment on contemporary events. One quite poignant example relates to the message from his 2015 piece titled *Conditio humana*. On the obverse, the artist has depicted an athletic figure of a runner taken from ancient art – as if reproduced from the surface of a ceramic vessel. On the other side of the medal, the supremely healthy figure of the protagonist turns into a schematically outlined figure whose shape is determined by a composition of interconnected tablets. Although still on the run, caught in the (perhaps too fast) rush of life, the body – but also the mind of the modern man (for he is the focus here) – is assisted by medications. Perhaps without them such a great pace would not be possible. This also demonstrates a desire to shed light on the problem of performance enhancing drugs in sport, this sphere now being dominated by pharmacological aids and technical innovations, which defeats the idea of pure competition based exclusively on the workings of human muscles and psychology.

A similar tone permeates the work titled *Temple* (in Polish: *Świątynia*) from the year 2018. On the obverse we can see a religious scene – Christ in Majesty with outstretched arms with which he embraces the praying faithful and crowds of church members. In the sphere of aesthetics, one can see references to the archaic canon of strip composition and isocephalism, and everything is inscribed in the shape of a semicircle, reminiscent of the old tympanums of Romanesque churches in Poland. On the reverse the mood has been changed entirely; the sacral seriousness of the scene has been abandoned. It has been replaced with a transition to the sphere of the *profanum* and, with similar means of expression, an image of the contemporary world set on consumerism is shown – long successions of people standing in lines with bags full of shopping. Mindlessly pushing carts, they march towards the source of the greatest possible good in modern times – a store with magnificent deals, the place where one spends a great deal of one's life, the headquarters of contemporary divinity, which is worshipped even on the Lord's Day – Sunday.

The act of shopping – the primary consumerist activity of the civilization of capitalism – is the focus of yet other works by Mikołajczak. On one side of a medal from 2017 titled *Hunting* (in Polish: *Polowanie*), the artist illustrated several schematic figures modeled after primitive petroglyphs or cave paintings. These are people armed with primitive tools used for obtaining food. Today, the titular hunt involves something different than it did then. Going shopping requires a different tool – a shopping cart, as illustrated on the reverse.

The typical two-sidedness of the classical medal, a trait that in Mikołajczak's work is often preserved, fits perfectly into the philosophical theory of the duality of humankind and the world. The history of mankind has always been characterized by a dichotomous reality. Good always corresponds to evil, the sacred – to the profane, deep thought – frivolousness, faith – unbelief, great matters – insignificant ones. From this perspective, what works best is not the elaborate story of the artwork, but the contrasting juxtaposition of two images, of two opposing realities, of what was in the past and that which is relevant today.

Mikołajczak shifts abruptly from the sacred to the profane, depicting the olden days and then relating to current affairs. The viewer, entranced by the positive expression of the obverse, does not expect the dramatic mood that the reversal of the work can momentarily induce.

The artist usually resigns from any additional iconographic elements, instead opting to focus on the main motif, the essence of a given work. The subject matter Mikołajczak addresses in his works is too serious for any of his medals to be considered too “wordy”. Any and all elements that could be added seem to be dispensable and ill-suited to the main motifs that his works embody, they operating most effectively when the main motif is left to itself. If, however, in the work of the Toruń artist there appears text that comments on or further explains a given piece, these tend to be terse phrases, short sententia, or simply single words that at once refer the viewer to the essence of the idea being conveyed. On the surface of one of the medals from 2012, we can see an upside-down human skull with the word “facebook” written on it, with the skull being a dot that is itself part of a question mark. Above it is the inscription “To be, or not to be”, synonymous with the title of the work. At the same time, one can read this phrase as a sentence uttered from the mouth of a dying man with his last breath, where the death that awaits is illustrated by the skull. The life of the dying protagonist was till the very end firmly rooted in social media space, this sphere being a sign of the enslavement of man in modern times, with social media determining whether a person exists in society or not.

One of the Mikołajczak's works from 2017, a medal titled *A voice for women* (in Polish: *Głos dla kobiet*) conveys its message via several slogans quoted on both sides: “VOTES FOR WOMEN 1918”, “WOMEN FREEDOM LEAGUE”, “SUFFRAGETTE”. The artist has embedded women's lipstick into the very structure of the work, an element that resembles a bullet symbolizing the nearly one-hundred year, bloodless war waged by women for the rights they deserved. In turn, the 2013 medal titled *Freedom* (in Polish: *Wolność*) was created in the form of a fragment of bubble wrap. The popped bubbles fit together to form the word “FREE”. Somebody has popped them, depriving them of the air inside, after which they have blackened. Freedom is associated with air, and here it has gone missing.

Worthy of note is the project from 2017 titled *EGO*, which consists exclusively of the three letters that make up the title. In this work, Mikołajczak has severely limited the available means of expression, and the only thing enriching that which the medal expresses is the spacious placement of the small word's letters running from the inside to the outside. The artist and his thought form the beginning of a creative process that, in the case of medal art, becomes finalized in the form (most frequently) of a two-sided, round work. The piece discussed here can, however, be understood more broadly, as we can relate it to the sociological and psychological diagnoses offered by Mikołajczak. In making these judgments, nothing more is needed beyond the carving of these three letters. The viewer infers that the creator wanted to convey the truth about modern man, who has reduced the center of the world to his own selfish self.

The artist is lightning-quick in his reactions to current political events. One can sense his strong desire to comment (by means of “a language of the medal”) on one of the great dramas of modern times – Russia's invasion of Ukraine, begun in February of 2022, which in turn made the outbreak of a global conflict possible. It is in this way that the series *Medals of dis/honor* (in Polish: *Medale dys/honoru*) came into being. The work *Stocks* from this series (in Polish: *Dyby*) is shaped like an order, with the center featuring an altered version of the Russian two-headed Eagle, in whose talons we now see a rifle and grenade,

and whose wings are constructed from bullets. A tricolor ribbon of the order referring to the colors of the Russian flag is attached to a steel hoop. With this award, one can be honored, but the hoop can also be tightened around one's neck to the point of suffocation. Through propaganda, years of manipulating information, and support for oligarchs, a society has been enslaved that is ready to kill a brother nation. The tactics of warfare and the senseless destruction of civilian infrastructure are carried out in violation of the rules of international treaties.

Another medal, in turn, was designed as an order in the shape of a bomb with the inscription "GAS". This term refers to illegal chemical weaponry. This likewise is a play of words, as is explained by the title of the work – *Gazprom Order of the First Class* (in Polish: *Gazprom Order Pierwszej Klasy*), which highlights the fact that the war is supported above all by industry giants trading raw materials such as gas, oil, and coal.

The medals of Mikołajczak that concern current events of a social and political nature become, by means of their strong, forceful symbolism and terse slogans, a resonant and important voice in today's discourse. They touch upon the most important problems of the contemporary world, such as women's rights, the condition of the modern man, consumerism, climate change, and finally the tragedy of war. With their specific means of expression, the medals perform functions similar to the contemporary poster, which, apart from urban space, where it is active during various demonstrations, has moved into the realm of the Internet in the form of compelling graphics. Mikołajczak's medals are like posters, but double-sided. Medal art in this case is highly socially engaged and essentially loses its original function of mere commemoration or decoration.

The artist devoted much space in his work to the state of contemporary Polish medal art, as well as to the theory of this particular artistic discipline, which remains underappreciated by viewers and art researchers. The production of so-called "small relief" art has a history spanning multiple centuries, and the general body of work thereof has become rich and interesting. The artist-medalist creating these small-dimension pieces is distinguished first by his imagination and exceptional skills, attributes that allow for the sculpting of sometimes miniature compositional elements on a limited work surface, second by his proficiency in constructing plans and creating perspective, and an ability to precisely design letters for inscriptions. One of the most difficult-to-attain skills in art more generally, especially on the surfaces of two-dimensional works, relates to portrait creation, this prevailing in the iconography of the majority of "small-relief" works. Medals can be either viewed or – thanks to the small dimensions thereof – held, thereby being perceived through one's sense of touch. In the era of art's becoming interdisciplinary and syncretic, the means of expression characteristic of other fields of the arts are being introduced into medal art. Today, the components of a medal can be set in motion, which evokes associations with kinetic art. Until recently, it was difficult to imagine that a medal could shine or could be listened to when music is produced by mechanisms mounted inside. Mikołajczak indeed has gone even further – ever since the *Bacchus* project, medals, at least theoretically, can be...consumed.

It was always the case that medals, mainly those that were commissioned, had (just like coins) a strong social effect on account of their sometimes numerically significant "mintage" and – what follows – their wide availability to the public. This was taken advantage of by the communist authorities of People's Poland¹

¹ Translator's note: People's Poland (in Polish: *Polska Ludowa*) was a semi-official name for the Polish state under communism that was meant to imply the power of the working people in the state.

during the medal art boom, as they ordered communist slogans to be placed on the surface of medals and coins. The art of "small relief" thus for many reasons belongs to one of the most interesting and valuable disciplines of art. It is difficult to understand that contemporary medals are so severely underappreciated. Perhaps the reason is the public's tendency to associate them with awards for sports achievements, which is just one of their functions. On the other hand, because of its small size, a medal work is not as impressive at first glance as larger-sized paintings, sculptures and architectural objects. This is because one's interaction with a medal is intimate and private. It cannot impress or overwhelm merely by its sheer size.

A poignant diagnosis of the state of medal art was offered Mikołajczak in the year 2010 via his piece titled *The Medal in the global world* (in Polish: *Medal w globalnym świecie*). This inscription appears in English on the surface of the work, which is round, as per tradition. Yet *de facto* the work takes the form of a soccer ball's inner tube with a valve from the ball's interior, from which all the air has been lost. This shape alludes to an everyday object that has ceased to fulfill its original function. This is a banal item of no great significance, which moreover has fallen into disrepair. Mikołajczak's diagnosis here is downright dramatic – medals are no longer important, for they have lost their primary function of delighting and affecting the viewer. It happens that the artist actually creates works for no one other than himself, though doing so with conviction, straight from the heart, originally, and with the use of his talent, all of which can be understood from the message of his piece *Not Made in China* from 2014. On the surface of this work we can see (apart from the inscription, which in fact has become the title) the additional words: "MADE BY S. MIKOŁAJCZAK". Here the artist alludes to the global flood of products coming from China, which find their way into all spheres of life. Fortunately, art may still be authentic, unique, and not as mass-produced as Chinese goods.

In contemporary medal art scholarship, a field of interest to a small group of art historians, we see a discussion concerning the subject of nomenclature and medal typology. In the age of stylistic interdisciplinarity and genre-fluidity in art, the artist-medalist in his revolutionary approach to "small-relief" creations has so greatly departed from tradition that it is indeed difficult to call the works designed by him medals. Increasingly rare are the classically round, metal, small-in-size, flat and double-sided medals of tradition. Artists sometimes used to refer to their works as medallic objects. Mikołajczak, in creating a 2015 work titled *Recipe for a Medal* (in Polish: *Recepta na medal*), defined contemporary low-relief work with an almost mathematical approach. His object took the shape of a scale with scale pans, on the surface of which we can see the descriptions of two circular medallic sides, still defining the nature of this art: "obverse" and "reverse". One can choose from the sets proposed and place weights of different masses on the scales, starting from the heaviest, and therefore implicitly the most important, to the lightest, and thus least important: "CONCEPTION", "ORIGINALITY", "COMPOSITION", "TECHNIQUES", "AESTHETICS", "MATERIAL". In turn, in the case of the 2016 project, a question of significance was posed in the very title: *Where the medal begins?* (in Polish: *Gdzie zaczyna się medal?*) The artist allows for an open-ended response and free reign in defining the work of "small-relief". This piece of Mikołajczak's is actually a plaque, across whose surface we see an added element – a compass drawing circles of various sizes – *notabene* figures that allude to the traditional form of the round medal, which may be not only a work of any size, but (as can be guessed), a work that should not let itself be limited by any

schemes determined by the canon or imposed by anyone who would like to see medals use exclusively traditional means of expression and visualization, or who would like medals to be a form necessarily clear and interpretable.

Sebastian Mikołajczak is fluent in his use of various means of expression and possesses a diverse style. He most often creates works based on symmetrical and harmonious compositions, as, for example, in the already mentioned work *Temple* and in the project *Identity I* – a poignant medal from the year 2017 depicting a deceased figure concealed by ribbons featuring the names of clothing brands. The companies in this case have dressed a person not in order to decorate the body, in line with the canons of fashion, but to cover it with a shroud after death and its departure from the world of commercialism and vanity. What's more, the fabric entangles the body such that the individual features of the person cannot be perceived, in effect presenting us with an anonymous, though fashionably "dressed" protagonist.

The artist is remarkably precise in creating certain images. One example includes the hyperrealistic feat of a person floating above the earth on a 2017 medal titled *To fly* (in Polish: *Latać*), this alluding to humankind's eternal desire to take flight. Said feet were depicted by means of negative relief, thereby creating an illusion of three-dimensionality. Visible is the great precision with which the artist also created certain elements drawn from nature on the surface of the 2014 work *Microcosm I* (in Polish: *Mikrokosmos I*), where the reverse was constructed from ornamental, centric strips depicting butterflies in various positions and stages of development.

At other times the medal artist creates images schematically – such as the human figures on the surface of the work *Hunting* or the multiplied (to the point of overload) images of pistols and bullets on the surfaces of two projects from the series *Report on the state of the world 2015: The winds of war* and *Matryoshka – The annexation of Crimea* (in Polish: *Raport o stanie świata 2015: Wichry wojny* and *Matryoszka – aneksja Krymu*). The overload is in this case justified, for we live in the times of yet another arms race of the superpowers, in the times of military threat when interstate relations are based on the power of weapons. The author avoids providing details wherever the main idea is important, which can be conveyed by a simplified, graphic sign. Any unnecessary detail, decoration, ornament and "embellishment" would distract the viewer, would distance him or her from the fundamental framing of the most important idea of this work. The medal *Matryoshka – The annexation of Crimea* becomes even more timely eight years after its creation. This work was then a reaction to Russia's illegal seizure of the peninsula, hence the ominous rifles floating over the map of Ukraine, portending that the scale of Russia's aggression could possibly increase.

Apart from his ability to simplify the visual sphere (when the subject matter requires it), Mikołajczak is able to create works with a rich paint-like layer, using a variety of means of expression – contrast, color, and chiaroscuro. For example, the dark patina-filled silhouette of the runner from the work *Conditio humana*, which is spatialized by means of quite deep negative relief, contrasts strongly with a bright gold and flat background.

Contemporary artists approach the problem of an artwork's shape in two ways. In medal art, despite the multitude of innovative stylistic and iconographic solutions available, what still prevails are round works with a neutral background that provide the base for relief. This is partially an attitude of faithfulness towards a centuries-long tradition demanding that the image be placed on a featureless, smooth back-

ground, which facilitates the matter for the viewer, as thanks to this contrast, the image more intensely jumps out from the neutral foundation. Artists with a traditional approach focus more on the presentation sphere, more on what is "in the center", more on what they want to show on the surface of the medal than on creating an uncommon shape. The outline of a work in this case is secondary in relation to the content transmitted by the relief. Moreover, a round medal fits in one's hand better. Nevertheless, some contemporary artists diversify the shapes of their works; they create figures resembling forms drawn from nature as well as abstract structures. At times, the form itself is of significance and is a vehicle for the transmission of the work's message. This combined with the motifs on a work's surface intensifies the viewer's experience of the work in its entirety.

In the majority of cases, Sebastian Mikołajczak creates works of symmetrical contours, most often circular. The message on the surface is strong enough that any additional "embellishments" via shape seem pointless. The artist also makes deliberate use of certain rules of optics and human eyesight, for human vision encompasses the range of space that can be enclosed in the outline of a circle, which is dictated by the capabilities of the round pupil of the human eye. Thus, the shapes of nature most assimilable by means of sight are circular objects. From this perspective, a circular medal with a central composition that the artist wants to accentuate seems the most perceivable. It can be assumed that forms other than the circle would unnecessarily distract one from receiving the essence of the message, the principal idea depicted in the center of the composition.

The central motif cut into the structure of the classically round medal *Virtual paradise* (in Polish: *Wirtualny raj*) from 2016 is a mostly eaten away apple, or perhaps even a rotten one, which at first glance is associated with the logo of the computer company Apple. The background is filled up by binary code. The fruit has been picked in nature by Eve, this event becoming the source of original sin and the torment of humankind for all of time. The current world of computers and the Internet, along with the entanglement of existence with virtual reality (represented by zero-one code) may make life rotten, much like the apple. The artist warns us that, though computers do make life easier, they must be approached with caution. The shape of several medals created by the Toruń artist do diverge from the traditional circle, however. The 2016 work entitled *Civilization* (in Polish: *Cywilizacja*) was constructed by the artist in the shape of several strips arranged in the form of a staircase, a staircase on which anonymous figures carrying garbage containers are walking, all the while piling up a huge mountain of waste in the center of the composition. Interestingly, this pile is implicit – its outline had been created through the form of the work, but it is already contained in a realm beyond its matter. The medal artist has drawn attention to the problem of environmental pollution, to which representatives of all social classes contribute – they belonging to different ranks, to these symbolic steps from which the medal is built up, from lowest to highest.

In turn, the project from 2012 titled *World roulette* (in Polish: *Światowa ruletka*) takes the form of a gambling device, in the center of which you can set the wheel in motion and release a ball. The latter can stop on one of the places marked by various symbols: a Star of David, a cross, a chemical or biological threat, a Japanese yen and several others. We have here religious signs, symbols of epidemics or natural threats, and currency designators – the main ingredients of contemporary civilization, due to which the world is overwhelmed by political and social tension. To a certain extent, Mikołajczak is mocking the human tendency to define phenomena, to construct theories, to devise schemes, and to plan and predict

that which may happen on the basis of supposedly extensive knowledge about the world and its rules. Meanwhile, life becomes a roulette, where literally nothing can be certain.

Among the medals created on behalf of various institutions there are also works where form and shape have been treated innovatively. The 2020 medal *100 years of the Polish stage in Toruń* (in Polish: *100 lat sceny polskiej w Toruniu*) features an oval base onto which a semi-circle part with a hole in the middle has been mounted. The entirety constitutes a simplified form of a theater stage, which is lit up by reflectors. The medal is three-dimensional and can be placed upright, thereby making it a kind of small-scale sculpture.

An interesting effect applied by Mikołajczak is the cutting out of fragments from the structure of flat medals, which thereby makes their surface a product of openwork. In the 2018 project titled *Pillar of the epoch* (in Polish: *Filar epoki*), the center of the composition features a hollow column, which is decorated on one side with a traditional ancient Corinthian column head, with the other side featuring a column capped with a finial in the form of the logo of the American restaurant McDonald's, which symbolizes modern consumerism. In the same year, the *Illumination* (in Polish: *Iluminacja*) medal was created. The artist cut out – this time off-center – a human figure sitting by a fire on one side of the work, which refers to the beginnings of human civilization – lighting fires for food preparation and to illuminate spaces. The flame may here be understood as a phenomenon around which primitive peoples gathered, this marking the beginning of community life (in fact to this day the expression “hearth and home” remains in use). On the second side of the medal, this person has gone cold in the glow emanating from a mobile phone's screen – another sign of the times. This contemporary source of light does not provide a beneficial glow as in the past, but *de facto* blinds. In the case of both medals, the most important fragment has been cut out from the main structure. The figurative motif, though not traditionally made in medallion relief, becomes filled with air and light coming from the natural reality that surrounds the medal. Thanks to this effect, the artist combines the low-relief composition with the space around the work. In addition, Mikołajczak does not usually use a border on the surface of his works, which would enclose the image like a frame with a painting. The works thus become open compositions – the medal is suspended in the surroundings; it is part of it and an extension of it. The surroundings, in turn, are influenced by what is depicted on the surface of the medal. Figures in the piece *Conditio humana* run towards the edge, while other figures, such as those in *Hunting*, might theoretically be found with their shopping carts beyond the medal's contour. What also is significant is that the previously mentioned openwork medals are examples where there is a strong connection between the obverse and reverse, that is, between both sides, which, in these cases, cannot exist and be interpreted without its counterpart. This is a remarkable formal achievement, all the more because in classical medal art, often both sides of a work were and still are created separately, without any stylistic or content-related correlations.

Mikołajczak introduces into the structure of his works elements that no one before him has ever used in medal art. These are components often derived from the world of *profanum*, which acquire an entirely new and completely unexpected meaning in the context of a work's entirety and in juxtaposition with the remaining means of imaging. To create an object celebrating the centennial of Poland's independence, the artist used several metal nuts with the dates “1918” and “2018” mounted on the thread of a screw. The nuts firmly weld together two shields in Poland's national colors – white and red. The theme of regaining freedom and of freedom's continuation was treated in a concretized, physical and tangible way – through

a mechanism that connects various elements twisted together. There is no pathos characteristic of works created for independence day anniversaries. Simple, banal ingredients were used to illustrate momentous matters. Just as in the case of the bubble wrap from the previously mentioned *Freedom*, the materials used here were drawn from everyday life. Normally, one does not pay so much attention to them. They were used to accentuate the seriousness of the subject matter – freedom – or its absence. Devoid of reflection, the sometimes compulsive game of puncturing air bubbles has been given a new metaphorical meaning by the artist – the loss of air equals the loss of freedom. Equally banal objects, like a screw and nuts, can form a coherent structure. They can also twist and fall apart, just as independence can fall apart and come to end.

Several of the works mentioned here were created in their entirety with the use of glass. One feels that this material is of particular importance for the artist. The traditional medal has always been a metal one. Metal, mainly bronze, from which many monuments have been built, is associated with permanence, a quality meant to lend a given work and its message non-transitoriness. It is not by accident that some artists, such as the already deceased Jerzy Januszkiewicz or Bronisław Chromy, named their medals “pocket monuments”, identifying as one and the same these ostensibly very distant types of artistic objects. In addition to the durability of bronze, both the monument and the medal were always meant to immortalize people, events or ideas. Meanwhile, a sizable portion of Mikołajczak's works are pieces constructed entirely of fragile glass. Apart from the undoubted aesthetic qualities of this material, such as its transparency, purity of structure, luminosity and light reflectivity, it is a technically impermanent raw material. Mikołajczak, in spite of this, has depicted in glass people who are no longer with us – the previously mentioned Skłodowska-Curie and Beethoven, as well as Icarus from the 2010 *Myths* series, John Paul II on the 2015 medal, the bare human figure with a visible skeleton in *Act* of 2005. Additionally, the artist has also used glass to create fragments for two medals from the series *Biblical stories* (in Polish: *Historie biblijne*), namely *Noah's ark* and *Jonah* (in Polish: *Arka Noego* and *Jonasz*) from 2019, where the use of glass alludes to the glassy, transparent structure of the sea as well as to the fundamental, primordial building block of living things (in this case, fish) represented by water. Water *notabene* is one of the ingredients of the glass work *New Island* (in Polish: *Nowa Wyspa*) from the year 2020. The bottles floating in this work were the result of 3D printing. This piece constitutes a literal illustration of the pollution of both the seas and the oceans and depicts the situation of melting glaciers. Finally, it serves as a warning about the intensification of these threats.

One of the artist's newest medals from 2021, titled *The divine comedy – Hell, Purgatory, Heaven. The 700th anniversary of the death of Dante Alighieri* (in Polish: *Boska komedia – Piekło, Czyściec, Niebo. Siedemsetna rocznica śmierci Dantego Alighieri*), was formed partially from glass. The face of Dante is carved into the bronze. Directed deep into the structure of the work, nine increasingly narrow circles of hell correspond to as many hoops of glass emerging above the face of the medieval poet. Deeper we see an image of hell, blackened from patina, depicted in bronze, while above, the heavens are already illustrated in the pure and transparent matter of glass.

Another interesting series of medals is *The future of nature* (in Polish: *Przyszłość natury*), in which glass vessels were used as well as chemistry instruments to illustrate trends in contemporary scientific research, particularly those which are not necessarily advantageous for nature, in harmony with nature,

or ethical. These trends are given form, among others, by the 2021 medal *Mutation* (in Polish: *Mutacja*) and *Clone* (in Polish: *Klon*), a work from 2020. The contemporary *Ark II* (from 2021), which perhaps in the future will take animals into space, is no longer some archaic wooden boat, but rather an advanced spaceship — specifically a glass rocket. Most importantly, glass ideally corresponds to the content of these works, to the message that man is fragile, even the great, accomplished ones who are no longer with us. Glass reflects the variability and instability of nature, for nature is moving inexorably towards degradation. The juxtaposition of glass and wood in the series of three works titled *Bioterrorism I, II and III* (in Polish: *Bioterroryzm I, II and III*), which were created in 2022, is frightening. Here, glass, though pure and clear, symbolizes man's excessive experimental interference in nature and the toxicity of manufactured goods. Wooden fragments, broken and dried tree branches wedged firmly inside the test tubes are surrounded by a group of small integrated circuits resembling voracious and dangerous worms.

One of the most innovative moves in contemporary Polish medal art is the act of giving the viewer the possibility to "interfere" in a work's appearance or expression. The medals of Mikołajczak can be set in motion. The viewer may, for example, tilt the titular object from 2020 *On the timeline* (in Polish: *Na osi czasu*), which takes the form of a steel ring in the center of which both a brass sign of infinity and an hourglass (with moving sand) were placed. The viewer may also taste the medal — which has already been mentioned but which still astonishes. You may also see yourself in it — the work from 2020 titled *Hamlet* was created in the form of a round mirror capped with a steel crown, which, instead of featuring precious decorative jewels, is encrusted with symbols of contemporary society's *mass media*, examples being the logos of Facebook and Instagram. The modernized Shakespearean question "to be or not to be?" may find itself on the lips of today's people as they view their own image ominously penetrating outward from the drawing of a human skull engraved in the mirror.

The field of medal art is in step with contemporary art's spirit of interdisciplinarity. In one work, Mikołajczak is able to merge together traditional relief, a thus *de facto* small-scale bas-relief, with painting. Elsewhere, the graphic nature of an engraved glass sheet is combined — once again to great surprise — with... music. The 2022 work *Voyages of Odysseus — Sirens' song* (in Polish: *Podróże Odyseusza — śpiew syren*) was created by the artist from glass, in the structure of which a musical score was carved out that can be listened to via wi-fi headphones included in the composition. A QR code is attached to the medal, allowing the recipient to listen to the authentic melody from the work's title.

There is yet another aspect to Mikołajczak's creations, one most boldly embodied by the project *Landscape* (in Polish: *Pejzaż*) from 2005. This is a spatial form consisting of several glass cylinders into the structure of which the silhouettes of trees have been engraved. Viewed from the side, the plants present themselves from various perspectives — from up close and afar — thanks to which the image of the forest becomes very naturalistic; the artist here has succeeded in creating something that is extremely difficult to do in traditional two-dimensional medal art — the illusion of three-dimensionality. In fact, this is not an illusion, but an actual space.

Mikołajczak's art, often minimalist in form, operates on short (though intense) impulses, thanks to which the viewer's experience is never one of indifference. He sows agitation and commands the viewer to stop and reflect, at least for a moment, upon the condition of the modern man and the contemporary world. Medals have ceased to be works that are purely illustrative, ones that heretofore were meant to

primarily inform the viewer about what has occurred — to remind us about some well-known figure and his or her accomplishments, or to commemorate an important event of history. Medals have also ceased (as they once did — and as it may still seem to some art historians today) to belong to the field of artistic craftsmanship, broadly construed, where the function of visual objects is purely decorative. Mikołajczak's medals are not only aesthetically attractive, perfectly executed, and well thought-out, but above all they force us to reflect, they arouse anxiety, and pose the question: what does not reacting to ubiquitous evil, the digitization of life, and the dehumanization of the world lead to?

Sebastian Mikołajczak is an artist who has made medal art the foundation of his creative path. On one hand, he has remained faithful to the traditional canon, while on the other — as one of the world's most eminent medalists — he has pushed this particular discipline into entirely new directions. In an effortless way, the artist touches upon a great variety of important topics — religion, tradition, history, socio-political problems, and in doing so, what is always clearly visible is his deep thought, a profound idea, an attempt to reach the essence of some phenomenon, one into which the entire visual sphere of medals or, as he calls them, medallic objects, is later subsumed. At the same time, the content and the message presented in a concise manner are easier to understand for a larger audience, which makes the artist's work resonate more widely. At the same time, each work is coherent, the obverse corresponds with the reverse; they complement each other, acting even more strongly as a whole. The artist's expansion of individual medal series suggests that he wants to analyze a given subject in depth, as broadly as possible. This is an expression of his incessant search for answers to the questions that deeply concern him. Sebastian Mikołajczak is, at the same time, a great perfectionist that is capable of operating with various sculpture techniques, or of creating his own. He is also perfectly able to merge and juxtapose various materials, some of which have no history of application in medal art, that is until Mikołajczak does it, which is no small feat, nor is it obvious. Metal is combined with wood or glass, glass with liquids, soil with plastic, and fabric with steel. The artist creates not only medals, or even objects similar to medals, but also technically advanced artistic constructions. It is difficult to wait in anticipation for what this artist and this remarkably interesting, surprising, and poignant art will still bring.



Autoportret

siatka stalowa, obręcz stalowa, 90 mm, 2007 r.

Self portrait

steel mesh, steel clamp ring, 90 mm, 2007

DLACZEGO MEDALIERSTWO?

Sebastian Mikołajczak

Medalierstwo wydaje się być odpowiednim narzędziem dla stawiania pytań i dzielenia się tymi pytaniami z odbiorcą. Skala medalu oraz plastyczne i metaforyczne treści w nim zakodowane powodują, iż obcowanie z dziełami medalierskimi wiąże się z pewną aurą intymności, osobistą refleksją, kontemplacją.

Traktuję medalierstwo jako formę zapisu otaczającej mnie rzeczywistości i refleksji nad nią. Ta potrzeba zapisu przywołuje wspomnienia moich małych konstatacji rysunkowo-słownych z młodzieńczych notatników. Dziś przybiera ona formę medalierskich komentarzy. Czasami odnoszą się one do problemów codzienności, a czasem do uniwersum. Niewielki format zmusza mnie do wnikliwej analizy tematów i koncentracji na redukcji formy wypowiedzi, niekiedy do granic minimalizmu. Fascynacja krótką formą towarzyszy mi nie od dziś. Zawsze doceniałem tego typu twórczość literacką w różnych jej gatunkach, liryce czy epice: od aforyzmów, fraszek, baśni i opowiadań, po reportaże.

Zadając sobie pytanie o własną twórczość nieuniknione jest odwołanie się do zagadnienia tożsamości. To ona kształtuje i kierunkuje moją ścieżkę twórczą. Przeglądając się cyklom prac, które tworzę łatwo zauważyć odwołania do mojej przynależności kulturowej oraz jej wpływ na moje postrzeganie świata. Mam przy tym na myśli różne, przenikające się jej aspekty. Ślady mojej tożsamości społecznej, narodowej, kulturowej, politycznej, religijnej czy pokoleniowej w mniejszym lub większym stopniu znaczą całą moją twórczość.

Medalierstwo to autonomiczna droga twórcza, w której podejmuję szeroki zakres tematów: od klasycznych wątków związanych z mitologią, historią, kulturą i sztuką, po refleksję nad ludzką egzystencją i współczesne zagadnienia społeczno-polityczne. Otwarte cykle tematyczne sukcesywnie uzupełniam o nowe prace. Niekiedy nowa praca otwiera kolejny cykl i niejako dyktuje nowe pole moich zainteresowań.

Podjmując rozważania nad obranym lub zadanytem tematem początkowo opieram się na podszeptach intuicji, które są pretekstem do dalszej wnikliwej analizy danego problemu. Staram się przygotować do realizacji tematu możliwie rzetelnie pod względem merytorycznym, analizując zebrane źródła i budując w oparciu o nie koncepcję pracy. Następnie cały projekt przeobrażam w formę plastyczną, biorąc pod uwagę dobór materiałów i zasadność ich użycia nie tylko pod względem estetycznym czy technicznym, lecz jako części składowej koncepcji twórczej. Rodzaj wybranego materiału ma przede wszystkim wspierać zobrazowanie podejmowanego problemu, akcentując istotne motywy przekazu. Paleta stosowanych w moich pracach materiałów jest bardzo szeroka: od różnego rodzaju metali po szkło, drewno, ceramikę czy tworzywa sztuczne. Wykorzystuję również zastane artefakty. Trafnie odczytuje te zabiegi Ewa Borys-Olszewska, autorytet w dziedzinie medalierstwa, pisząc w katalogu mojej twórczości: „Mikołajczaka bawią możliwości jeszcze niewykorzystane w medalierstwie. Do nich należą kompozycje w szkle formowanym na gorąco z wykorzystaniem technik grawerskich, co pozwala

uzyskać niezwykle efekty z wzajemnego oddziaływania na siebie obydwu stron medalu, sprzyjające odczytaniu przesłania. Znajdziemy też w jego twórczości medale dadaistyczne, swego rodzaju medalierskie rebusy, odnoszące się jednakowoż — pół żartem, pół serio — do zagadnień filozoficznych, jak tożsamość czy wiara”.¹

Nieustannie szukam artystycznych środków wypowiedzi, dostosowując do nich materiały i techniki, a nawet opracowuję własne technologie. Dlatego moja twórczość jest tak zróżnicowana i wyraża się zarówno w klasycznym podejściu do medalu, jak i otwartości na liczne eksperymenty, co plasuje wiele moich prac w obszarze tzw. „obiektów medalierskich”. Proces twórczy jest długotrwały, niektóre prace realizuję miesiącami szukając odpowiedniego rozwiązania dla stworzonej koncepcji. Zdarza się często, że powstaje kilka wersji konkretnego medalu, z których wyłaniam ostateczny wariant.

Najważniejsza dla mnie jako medaliera jest siła przekazu, co zauważa warszawska rzeźbiarka i medalierka, prof. Hanna Jelonek: „...wszystkie realizacje medalierskie Sebastiana są wierne tej zasadzie. Przede wszystkim: liczy się IDEA, mądra, wrażliwa refleksja warta utrwalenia i zapisu w medalu. I warta podzielenia się z odbiorcą. Jednocześnie równie ważna jest starannie opracowana i zbudowana FORMA, która najlepiej przekaże wyobrażenie Artysty. Wyjście poza wymiar klasycznego medalu jest zawsze starannie przestudiowane”.²

Dążenie do jednoczesnej precyzji przekazu i próbę znalezienia odpowiedniej dla niego formy przez wiele lat obserwowała w procesie rozwoju mojej twórczości moja mentorka, prof. Joanna Bebarska: „...prace cechuje lapidarność i czytelność zawartej w dziele idei, pobudzają wyobraźnię odbiorcy i zmuszają do refleksji. Sebastian odrzuca stereotypowe myślenie, ciągle poszukuje nowych rozwiązań formalnych i nowej interpretacji artystycznej podejmowanych tematów”.³

Jedną z cech rozpoznawczych moich realizacji zauważoną przez Ewę Borys-Olszewską jest wspomniana dążność do minimalizmu: „W jego medalach odnajduję wspólny dla uprawianych przez niego dyscyplin rys — dar wizualizacji skrótu myślowego za pośrednictwem równie lapidarnej formy”.⁴

WHY MEDAL ART?

Sebastian Mikołajczak

I am of the opinion that medal art seems to be the proper tool for posing questions and for sharing these questions with the viewer. I believe that the scale of medal and the ductile and metaphorical properties encoded within it make it such that communing with medal art entails personal reflection and contemplation — a certain aura of intimacy.

I treat medal art as a means of recording the reality that surrounds me and the contemplation it induces. This need to record evokes memories of the small textual, graphic observations I made in my childhood notebooks. Today, this need takes the form of medal art commentary, at times referring to the problems of everyday life, at other times — to the universe. The small format forces me to undertake penetrating analysis of the themes I deal with and emphasizes the streamlining of expression, sometimes to the limits of minimalism. Fascination with this short form has accompanied me for quite some time. I have always appreciated this type of literary creation in its various forms, be it lyric or epic: from aphorisms, limericks, fairy tales and short stories to reportage.

When coming to terms with one’s own work, it is impossible not to address issues of identity. It is identity which shapes and directs my creative path. When examining the cycles of works I create, it is easy to see references to my cultural affiliation and its influence on how I perceive the world. Here I have in mind various aspects which permeate this affiliation. Traces of my identity, be they social, national, cultural, political, religious, or generational, mark my entire oeuvre to a lesser or greater degree.

Medal art is an autonomous creative path in which I address a broad range of topics, from those relating to classical mythology, history, culture, and art, to ones such as reflection upon human existence and contemporary socio-political issues. I continually supplement open thematic cycles with new works. Sometimes a new work opens a new cycle and dictates, so to say, new fields of interest.

When beginning to ponder over a chosen or given theme, I initially obey the whispers of intuition, they being a pretext for further, in-depth analysis of the problem. I strive to prepare myself for the realization of this theme in the most reliable way possible in terms of content, analyzing the sources collected, and building a concept of work based on them. I then transform the whole project into an artistic form, taking into account the choice of materials and the legitimacy of their use not only in terms of aesthetics or technology, but as a component of the creative concept. The type of material chosen is above all meant to support the depiction of the problem at hand, accenting the relevant motives of the message. The range of materials made use of in my work is quite broad, including metals of various sorts, glass, wood, ceramics, and plastics. I also utilize found objects. These artistic devices are aptly understood by Ewa Borys-Olszewska, an authority in the field of medal art, who writes: “Sebastian Mikołajczak is entertained by the

1 Ewa Borys-Olszewska. Fragment tekstu do katalogu *Sebastian Mikołajczak. Monety i Medale*, s. 6, ISBN 978-83-952401-1-9.

2 Hanna Jelonek. Fragment tekstu do katalogu *Sebastian Mikołajczak. Monety i Medale*, s. 11, ISBN 978-83-952401-1-9.

3 Joanna Bebarska. Fragment tekstu do katalogu *Sebastian Mikołajczak. Monety i Medale*, s. 9, ISBN 978-83-952401-1-9.

4 Ewa Borys-Olszewska, op. cit., s. 11, ISBN 978-83-952401-1-9.

yet untapped possibilities of medal art. These include compositions in hot-formed glass utilizing engraving techniques, which allows the artist to achieve extraordinary effects that result from the reciprocal interaction of both sides of the medal, effects that aid a proper interpretation of the message. In his work we also find Dadaist medals, one-of-a-kind medal art rebuses that reference philosophical puzzles like identity and faith — half-joking, yet half-serious.”¹

I am in constant search for artistic means of expression, customizing materials and techniques, and I even develop my own technologies. This is why my work is so diverse and is expressed both in a classical approach to medal and in an openness to much experimentation, something which places many of my works in the so-called domain of “medallic objects.” The creative process is long: some of my works are completed over a span of months as I look for a suitable solution for the concept being created. It often happens that several versions of a particular medal are created, from which the final variant is chosen.

Of the utmost importance for me as a medalist is the strength of the message, which was noted by Warsaw sculpture and medalist Prof. Hanna Jelonek, who writes: “... all of Sebastian’s medallic works are faithful to this principle. Above all: the IDEA is what matters — a small, wise reflection worth preserving in the medal. Worth sharing with an audience. At the same time, equally important is the carefully developed and structured FORM which best conveys the imagination of the artist. Going beyond the dimension of the “classic” medal is always carefully studied.”²

My mentor, Prof. Joanna Bebarska, has for years observed my striving for simultaneous precision in my work’s message as well as my efforts to find an appropriate form for this message in the process of the development of my work: “...[Sebastian Mikołajczak’s] works are distinguished by a terseness and legibility of the idea contained within — they arouse the viewer’s imagination and force him or her to reflect. Sebastian rejects stereotypical thinking. He constantly seeks out new formal solutions and new artistic interpretations of the subjects he takes on.”³

One of the trademarks of my works, captured by Ewa Borys-Olszewska, is this aspiration for minimalism: “In his medals I find a feature common to the disciplines he works in — the gift of visualizing a shortcut of thought through the intermediary of equally concise form.”⁴

1 Ewa Borys-Olszewska. Excerpt from the catalogue *Sebastian Mikołajczak. Medals and Coins*, pg. 6, ISBN 978-83-952401-1-9.

2 Hanna Jelonek. Excerpt from the catalogue *Sebastian Mikołajczak. Medals and Coins*, pg. 11, ISBN 978-83-952401-1-9.

3 Joanna Bebarska. Excerpt from the catalogue *Sebastian Mikołajczak. Medals and Coins*, pg. 9, ISBN 978-83-952401-1-9.

4 Ewa Borys-Olszewska. Excerpt from the catalogue *Sebastian Mikołajczak. Medals and Coins*, pg. 11, ISBN 978-83-952401-1-9.

CYKL

PRZYSZŁOŚĆ NATURY THE FUTURE OF NATURE

SERIES

Przyszłość jest tym, co mnie fascynuje, a zarazem przeraża. Mam nadzieję, iż moje szklane wizje przyszłości pozostaną tylko twórczą wyobraźnią. Cykl ten dedykuję mojej kochanej córce, Marcelinie.

Serdeczne podziękowania za porady i pomoc należą się Jarosławowi Krajnikowi z pracowni termicznej obróbki szkła na Wydziale Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, dzięki któremu szkło laboratoryjne stało się ważnym tworzywem dla tego cyklu.

The future is what both fascinates and terrifies me. I hope that my glassy visions of the future remain merely a creative expression of my imagination. I dedicate this series to my beloved daughter Marcelina.

Sincere thanks are in order for the help and guidance offered to me by Jarosław Krajnik from the studio of glass thermal processing at the Faculty of Chemistry at Nicolaus Copernicus University in Toruń, thanks to whom laboratory glass became an important material for this series.





Bioterroryzm I
szkło, grawer, 145 x 60 mm, 2022 r.

Bioterrorism I
glass, engraving, 145 x 60 mm, 2022



Bioterroryzm II (rdzeń)
szkło, grawer, drewno, układy scalone, 80 x 180 mm, 2022 r.

Bioterrorism II (core)
glass, engraving, wood, integrated circuits, 80 x 180 mm, 2022



Bioterroryzm III

szkło, grawer, drewno, układy scalone, 150 x 240 mm, 2022 r.

Bioterrorism III

glass, engraving, wood, integrated circuits, 150 x 240 mm, 2022



Lokowanie produktu

szkło, kolorowy druk, 110 x 60 mm, 2022 r.

Product placement

glass, color printing, 110 x 60 mm, 2022



Matka Ziemia /Mater Terrae
szkło, ziemia, plastik odpady, 110 mm, 2022 r.

Mother Earth / Mater Terrae
glass, earth, plastic waste, 110 mm, 2022



Żołnierz przyszłości
szkło, graver, stal, mikroprocesor, 110 mm, 2021 r.

A soldier of the future
glass, engraving, steel, microprocessor, 110 mm, 2021



Las
szkło, korzeń drzewa, 190 mm, 2021 r.

Forest
glass, tree root, 190 mm, 2021



Arka II
szkło, grawer, stal, 160 mm, 2021 r.

Ark II
glass, engraving, steel, 160 mm, 2021



Nowa Wyspa

szkło, grawer, butelki druk 3D, woda, 120 mm, 2020 r.

New Island

glass, engraving, 3D printing bottles, water, 120 mm, 2020



Mutacja

szkło, grawer, 180 x 200 mm, 2020 r.

Mutation

glass, engraving, 180 x 200 mm, 2020



Klon
szkło, grawer, 190 x 220 mm, 2020 r.

Clone
glass, engraving, 190 x 220 mm, 2020

CYKL
ŚWIAT
THE WORLD
SERIES

Kolejny cykl mojej twórczości to zespół prac medalierskich, obejmujący szeroki obszar tematyczny dotyczący współczesnej problematyki społeczno-politycznej. Ten cykl to lustro, w którym się przegladam zastanawiając się czy dobrze odczytuję odbity obraz oraz czy jego kadr jest proporcjonalny do mojej percepcji. Do takiej autorefleksji inspirują mnie słowa Alberta Einsteina: „Świat Amerykanina jest tak wielki, jak jego gazeta”.

Another series in my work, this set of medal art pieces covers a broad thematic area concerning contemporary socio-political issues. This series is a mirror, one which I peer into while wondering if I am correctly interpreting the reflected image and if its framing is proportional to my perception. I am inspired to engage in such self-reflection by the words of Albert Einstein: “An American’s world is as big as his newspaper”.



Twoja moda nasza egzystencja
stal, igły, nić, tkaniny, haft, 130 x 125 mm, 2022 r.

Your fashion our existence
steel, needles, thread, textiles, embroidery, 130 x 125 mm, 2022



Waluta przyszłości
stal, szkło, nasiona roślin, 180 mm, 2021 r.

Currency of the future
glass, steel, plant seeds, 180 mm, 2021



Piramida
szkło, grawer, 130 x 165 mm, 2022 r.



(1,5 m) COVID
szkło, grawer, 160 mm, 2021 r.

(1,5 m) COVID
glass, engraving, 160 mm, 2021



Medale dys/honoru – Gasprom Order Pierwszej Klasy
medal lany, duraluminium, 110 x 35 mm, 2022 r.

Medals of dis/honor – Gazprom First Class Order
cast medal, duralumin, 110 x 35 mm, 2022



Medale dys/honoru – Rosneft Order Pierwszej Klasy
medal lany, duraluminium, 110 x 35 mm, 2022 r.

Medals of dis/honor – Rosneft First Class Order
cast medal, duralumin, 110 x 35 mm, 2022



Medale dys/honoru – Dyby

stal, medal lany, duraluminium, 240 x 160 mm, 2022 r.

Medals of dis/honor – Stocks

steel, cast medal, duralumin, 240 x 160 mm, 2022



**Medale dys/honoru – PRELUDIUM – 24 lutego 2022,
Rosyjska inwazja na Ukrainę**

medal lany, duraluminium, 125 mm, 2022 r.

**Medals of dis/honor – PRELUDIO – February 24th, 2022,
Russian invasion of Ukraine**

cast medal, duralumin, 125 mm, 2022



Medale dys/honoru – Rosyjska operacja specjalna 2022
 medal lany, duraluminium, łuska naboju AK 47, 120 mm, 2022 r.

Medals of dis/honor – Russian Special Operation 2022
 cast medal, duralumin, AK 47 bullet casin, 120 mm, 2022



Brexit
 medal lany, brqz, 90 mm, 2020 r.

Brexit
 cast medal, bronze, 90 mm, 2020



Porwanie Europy 2016
medal lany, brąz, 90 mm, 2016 r.

The Abduction of Europe 2016
cast medal, bronze, 90 mm, 2016



Światowa ruletka
medal lany, aluminium, stal, 140 mm, 2014 r.

World Roulette
cast medal, aluminum, steel, 140 mm, 2014



Cykl Raport o stanie świata 2015:
Matryoszka
awers/rewers, medal lany, brąz, 90 mm, 2015 r.



Series Report on the condition of the world 2015:
Matryoshka
obverse/reverse, cast medal, bronze, 90 mm, 2015



Cykl Raport o stanie świata 2015:
Wichry wojny
awers/rewers, medal lany, brąz, 90 mm, 2015 r.



Series Report on the condition of the world 2015:
The Winds of War
obverse/reverse, cast medal, bronze, 90 mm, 2015



Świat dziecka
awers/rewers, medal lany, brąz, 100 mm, 2019 r.



The Child's World
obverse/reverse, cast medal, bronze, 100 mm, 2019



Illuminacja
awers/rewers, medal lany, brąz, 100 mm, 2018 r.



Illumination
obverse/reverse, cast medal, bronze, 100 mm, 2018



Filar epoki
awers/rewers, medal lany, brqz, 110 mm, 2018 r.



Pillar of the Epoch
obverse/reverse, cast medal, bronze, 110 mm, 2018



Świątynia
awers/rewers, medal lany, brąz, 90 x 170 mm, 2018 r.



Temple
obverse/reverse, cast medal, bronze, 90 x 170 mm, 2018



Tożsamość I
medal lany, brąz, 120 mm, 2017 r.

Identity I
cast medal, bronze, 120 mm, 2017



Tożsamość II
medal lany, aluminium, 300 x 150 mm, 2017 r.

Identity II
cast medal, aluminum, 300 x 150 mm, 2017



Polowanie
awers/rewers, medal lany, aluminium, 90 mm, 2017 r.



Hunt
obverse/reverse, cast medal, aluminum, 90 mm, 2017



Wiara
medal lany, brqz, 110 mm, 2018 r.

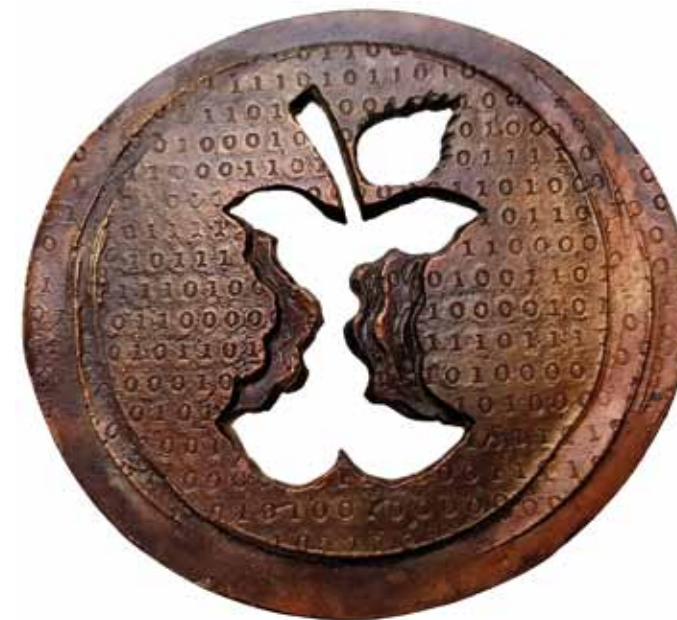


Faith
cast medal, bronze, 110 mm, 2018



Ikona
medal lany, brqz, 90 mm, 2018 r.

Icon
cast medal, bronze, 90 mm, 2018



Wirtualny raj
medal lany, brqz, 90 mm, 2016 r.

Virtual Paradise
cast medal, bronze, 90 mm, 2016



Ewolucja?
medal lany, brąz, miedź, 120 mm, 2012 r.

Evolution?
cast medal, bronze, copper, 120 mm, 2012



Cywilizacja
medal lany, brąz, 260 x 100 mm, 2016 r.

Civilization
cast medal, bronze, 260 x 100 mm, 2016



Conditio humana
awers/rewers, medal lany, brqz, 110 mm, 2015 r.



Conditio humana
obverse/reverse, cast medal, bronze, 110 mm, 2015



To be or not to be
medal lany, brqz, 90 mm, 2012 r.

To be or not to be
cast medal, bronze, 90 mm, 2012



Not made in China
medal lany, brqz, 90 mm, 2014 r.

Not made in China
cast medal, bronze, 90 mm, 2014



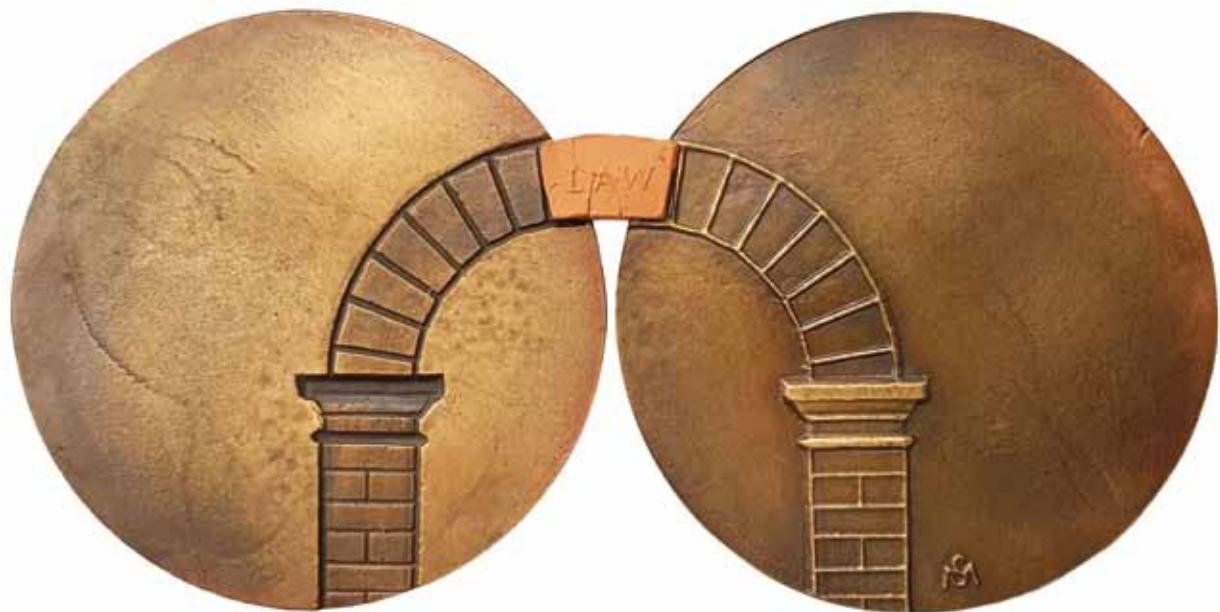
Głos dla kobiet

awers/rewers, medal lany, aluminium, pomadka, 110 mm, 2017 r.



Voice for Women

obverse/reverse, cast medal, aluminum, lipstick, 110 mm, 2017



Rzymskie dziedzictwo

medal lany, brqz, 100 x 200 mm, 2018 r.

Roman heritage

cast medal, bronze, 100 x 200 mm, 2018



Baśnie. Lampa Aladyna

medal lany, brqz, 75 mm, 2016 r.

Fairy Tales. Aladdin and the Magic Lamp

cast medal, bronze, 75 mm, 2016



Baśnie. Latający dywan
medal lany, brqz, 110 mm, 2017 r.

Fairy Tales. The Flying Carpet
cast medal, bronze, 110 mm, 2017



Baśnie. Śpiąca królewna
medal lany, brqz, 85 mm, 2016 r.

Fairy tales. Sleeping Beauty
cast medal, bronze, 85 mm, 2016



Hamlet
stal, lustro, grawer, 105 mm, 2020 r.



Hamlet
steel, mirror, engraving, 105 mm, 2020



Homo Cyberneticus
szkło, grawer, 110 x 110 mm, 2019 r.

Homo Cyberneticus
glass, engraving, 110 x 110 mm, 2019



Na osi czasu
„Czas ucieka, wieczność czeka”, św. Jan Paweł II
stal, szkło, miedź, piasek, 135 mm, 2020 r.

On the timeline
Time is running out, eternity awaits, St. John Paul II
steel, glass, brass, sand, 135 mm, 2020



Wolność
medal lany, brąz, 140 mm, 2013 r.

Freedom
cast medal, bronze, 140 mm, 2013



Apokalipsa
medal lany, aluminium, 80 mm, 2010 r.

Apocalypse
cast medal, aluminum, 80 mm, 2010



Wojna – Pokój
medal lany, brąz, 120 mm, 2014 r.

War – Peace
cast medal, bronze, 120 mm, 2014



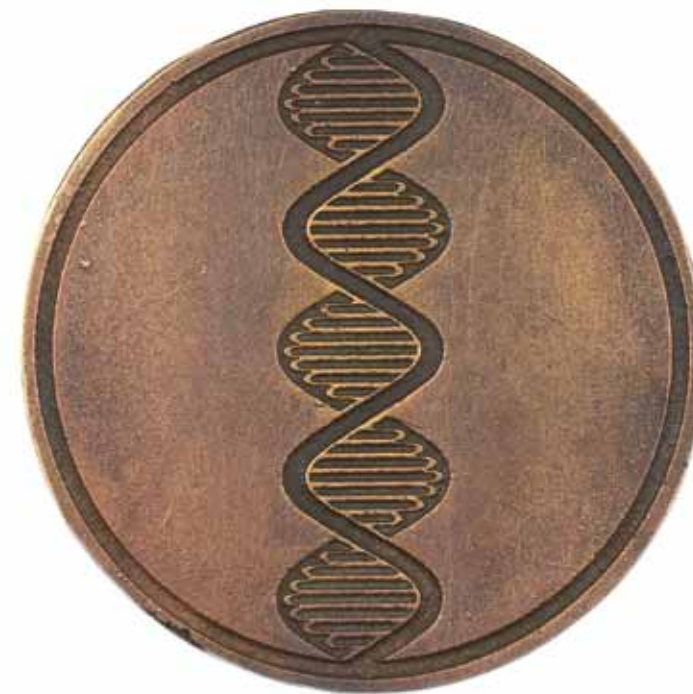
Czas
stal, 150 mm, 2010 r.

Time
steel, 150 mm, 2010



Sztuka i Natura

awers/rewers, medal lany, brąz, 90 mm, 2019 r.



Art and Nature

obverse/reverse, cast medal, bronze, 90 mm, 2019



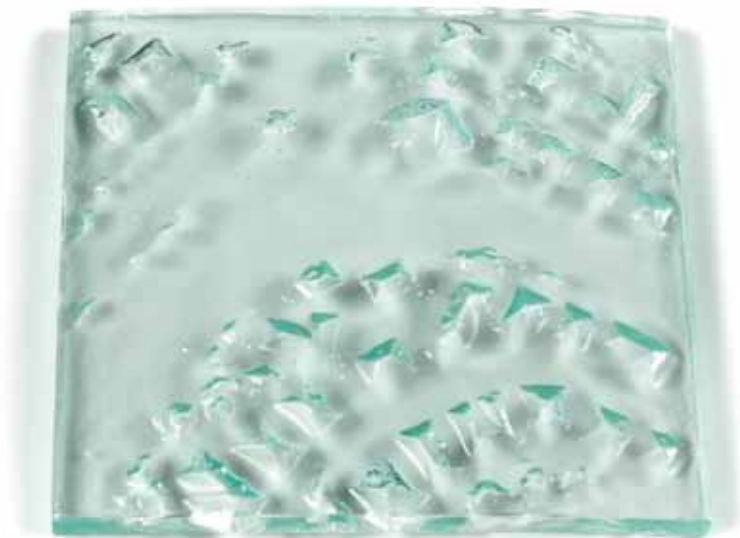
Pejzaż
szkło, grawer, 90 mm, 2005 r.

Landscape
glass, engraving, 90 mm, 2005



Akt
szkło, grawer, 150 mm, 2005 r.

Nude
glass, engraving, 150 mm, 2005



Huragan Katrina
szkło, 140 x 140 mm, 2005 r.

Hurricane Katrina
glass, 140 x 140 mm, 2005



Kierunek
medal lany, brąz, 120 x 150 mm, 2018 r.

Direction
cast medal, bronze, 120 x 150 mm, 2018



Latać
medal lany, brqz, 110 mm, 2017 r.

To Fly
cast medal, bronze, 110 mm, 2017



Życie zadane
medal lany, aluminium, 90 mm, 2017 r.

Life assigned
cast medal, aluminum, 90 mm, 2017



Mikrokosmos I
awers/rewers, medal bity, mosiqdz, 60 mm, 2014 r.



Microcosmos I
obverse/reverse, truck medal, brass, 60 mm, 2014



Mikrokosmos II
medal lany, brąz, 120 mm, 2012 r.

Microcosmos II
cast medal, bronze, 120 mm, 2012

CYKL

POSTACIE THE PEOPLE

SERIES

Na ten cykl składają się prace poświęcone postaciom, które – w mojej ocenie – miały ogromny wpływ na kształtowanie się nauki, kultury, sztuki i historii świata. Zgłębiając biografie poszczególnych bohaterów tego cyklu, byłem zadziwiony ich twórczą determinacją pośród tak zwanej prozy życia. Mojej pracy przyświecały historie ludzi genialnych, którzy, jak celnie ujął Napoleon Bonaparte „(...) są jak meteory. Ich przeznaczeniem jest, by spalając się, dodawali blasku epoce, w której żyją”^{*}.

This series comprises works devoted to figures who – in my estimation – had an enormous impact on the shape of science, culture, art, and history in our world. As I delved into the biographies of the various characters in this series, I was amazed by their creative determination in the midst of the so-called mundanity of life. My work was driven by the stories of brilliant people who, as Napoleon Bonaparte put it so well, “(...) are like meteors. Their destiny is, in burning up, to brighten the epoch in which they live”^{*}.

^{*} Napoleon, Eugeniusz Tarle, Małopolska Oficyna Wydawnicza, Kraków, 1991, str. 283.



Charlie Chaplin
stal, 120 x 100 mm, 2021 r.

Charlie Chaplin
steel, 120 x 100 mm, 2021



Mozart Wolfgang Amadeus, Requiem – Lacrimosa
stal, drewno, 120 mm, 2022 r.

Mozart Wolfgang Amadeus, Requiem – Lacrimosa
steel, wood, 120 mm, 2022



Irena Sendler – Matka Dzieci Holocaustu
stal, stoik, papier, 170 x 100 mm, 2022 r.

Irena Sendler – Mother of the Children of the Holocaust
steel, glass jar, paper, 170 x 100 mm, 2022



Leonardo da Vinci – dziedzictwo
szkło, grawer, 120 x 80 mm, 2021 r.

Leonardo da Vinci – heritage
glass, engraving, 120 x 80 mm, 2021



Boska Komedia – Piekło, Czystiec, Niebo.
700. rocznica śmierci Dantego Alighieri
szkło, medal lany, brąz, 150 x 80 mm, 2021 r.



Divine Comedy – Hell, Purgatory, Heaven.
700th Anniversary of the death of Dante Alighieri
glass, cast medal, bronze 150 x 80 mm, 2021



Marie Skłodowska-Curie
szkło, brąz lany, 90 x 110 mm, 2017 r.



Marie Skłodowska-Curie
glass, cast bronze, 90 x 110 mm, 2017



Samuel Beckett

medal lany, aluminium, stal, 120 mm, 2012 r.

Samuel Beckett

cast medal, aluminum, steel, 120 mm, 2012



Antonio Vivaldi – Cztery pory roku

medal lany, brqz, 130 mm, 2013 r.

Antonio Vivaldi – The Four Seasons

cast medal, bronze, 130 mm, 2013



Ludwig van Beethoven
szkło, 90 mm, 2010 r.

Ludwig van Beethoven
glass, 90 mm, 2010



Jan Paweł II
„Bywa nieraz, że stajemy w obliczu prawd, dla których
brakuje słów”, Jan Paweł II
szkło, grawer, 110 mm, 2015 r.

John Paul II
Sometimes we face truths for which words are missing,
John Paul II
glass, engraving, 110 mm, 2015



Charles Darwin
awers/rewers, szkło, 90 mm, 2009 r.



Charles Darwin
obverse/reverse, glass, 90 mm, 2009

CYKL

MITY THE MYTHS

SERIES

Cykl ten to moja próba zobrazowania wątków mitologicznych i ich interpretacji oraz skonfrontowania ich ze współczesną rzeczywistością. Cytując Katarzynę Marciniak: „mitologia tworzy naszą tożsamość, daje nam szansę wzajemnego zrozumienia, poczucie wspólnoty i świadomość korzeni – niezbędne, by śmiało patrzeć w przyszłość”.*

This cycle represents my attempt to illustrate mythological themes and their interpretations and to bring about a confrontation between them and contemporary reality. Citing Katarzyna Marciniak: “Mythology forms our identity; it offers us a chance to understand one other and provides us with a sense of community and awareness of our roots – something essential to boldly look into the future”.*

* Mitologia grecka i rzymska / Greek and Roman Mythology, Katarzyna Marciniak, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 13 / pg. 13



Mury Cyklopa

kamień, kamera wi-fi, układy scalone, 150 mm, 2022 r.

Cyclops walls

stone, wi-fi camera, integrated circuits, 150 mm, 2022



Podróże Odyseusza – śpiew syren

szkło, grawer, słuchawki wi-fi, nagranie mp3, 165 mm, 2022 r.

Odysseus' travels – the singing of sirens

glass, engraving, wi-fi headphones, mp3 recording, 165 mm, 2022





Stajnia Augiasza
szkło, grawer, 120 mm, 2019 r.

Augean stables
glass, engraving, 120 mm, 2019



Prezent/Trojan
stal, drewno, 120 mm, 2021 r.

Gift/Trojan
steel, wood, 120 mm, 2021



Prometeusz
mosiądz, 90 mm, 2010 r.

Prometheus
brass, 90 mm, 2010



Orfeusz
blacha stalowa, struny, 140 x 70 mm, 2010 r.

Orpheus
sheet steel, strings, 140 x 70 mm, 2010



Bachus
szkło, mosiądz, wino, 100 mm, 2010 r.

Bacchus
glass, brass, wine, 100 mm, 2010



Syzyf
stal, 120 mm, 2012 r.

Sisyphus
steel, 120 mm, 2012



Minotaur
medal lany, cynk, 120 x 120 mm, 2010 r.

Minotaur
cast medal, zinc, 120 x 120 mm, 2010



Ikar
szkło, 110 mm, 2010 r.

Icarus
glass, 110 mm, 2010

CYKL

HISTORIE BIBLIJNE THE BIBLICAL STORIES

SERIES



Arka Noego
medal lany, brqz, szkło, grawer, 160 x 100 mm, 2019 r.

Noah's Ark
cast medal, bronze, glass, engraving, 160 x 100 mm, 2019



Jonasz
medal lany, brqz, szkło, grawer, 100 x 160 mm, 2019 r.

Jonah
cast medal, bronze, glass, engraving, 100 x 160 mm, 2019



Przejsie przez Morze Czerwone
szkło, grawer, 100 x 160 mm, 2022 r.

Crossing the Red Sea
glass, engraving, 100 x 160 mm, 2022

CYKL
WIĘZI
THE BONDS
SERIES

Cykl ten zadedykowałem rodzicom oraz mojej żonie, Joannie

I dedicate this series to my parents and my wife Joanna



Więzi
medal lany, brqz, 110 mm, 2014 r.

Bonds
cast medal, bronze, 110 mm, 2014



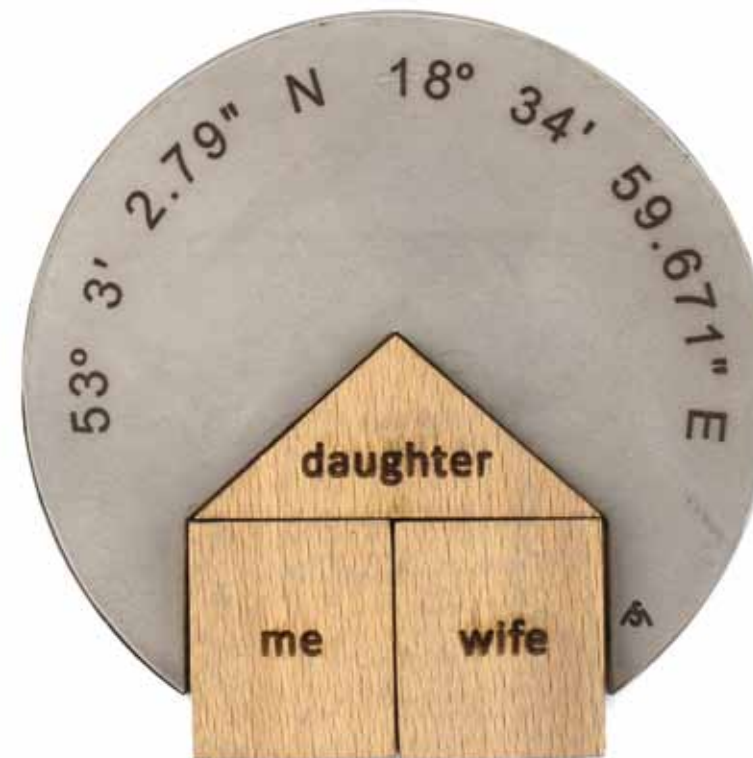
Kalendarium
medal lany, brqz, 120 x 70 mm, 2012 r.

Calendar
cast medal, bronze, 120 x 70 mm, 2012



Moja rodzina
medal lany, brąz, 120 mm, 2020 r.

My Family
cast medal, bronze, 120 mm, 2020



Mój dom
stal, drewno, 100 mm, 2020 r.

My home
steel, wood, 100 mm, 2020



Skarbiec pamięci

stal, zdjęcia, papier fotograficzny, 110 mm, 2022 r.

Treasury of memory

steel, pictures, photo paper, 110 mm, 2022



**Moja świątynia.
Dla Marty Domachowskiej**

drewno, 120 mm, 2020 r.

**My temple.
For Marta Domachowska**

wood, 120 mm, 2020

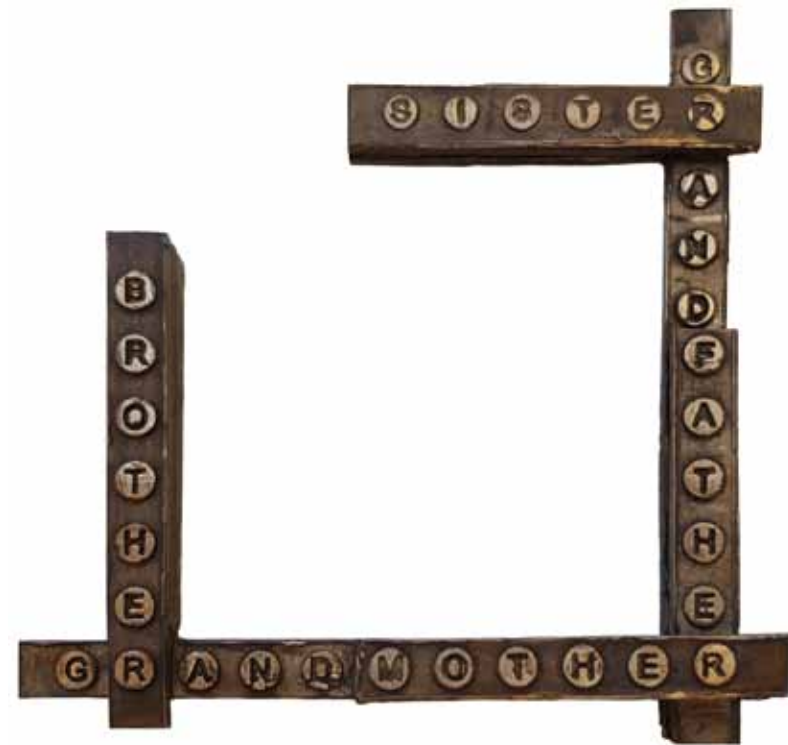


Transformacja

stal, 160 x 80 mm, 2021 r.

Transformation

steel, 160 x 80 mm, 2021



Dom

metal lany, brqz, 100 x 100 mm, 2011 r.

Home

cast medal, bronze, 100 x 100 mm, 2011



Mężczyzna – Kobieta

awers/rewers, medal lany, brąz, 120 mm, 2008 r.



Man – Woman

obverse/reverse, cast medal, bronze, 120 mm, 2008



Dialog
medal lany, brqz, 100 mm, 2009 r.

Dialogue
cast medal, bronze, 100 mm, 2009



Symbioza
szkło, 110 mm, 2022 r.

Symbiosis
glass, 110 mm, 2022



Spowiedź
aluminium, miedź, 90 mm, 2010 r.

Confession
aluminum, copper, 90 mm, 2010



Miłość – Nienawiść
medal lany, brąz, 90 mm, 2012 r.

Love – Hate
cast medal, bronze, 90 mm, 2012



Agresja
drewno, stalowy brzeszczot, 130 mm, 2012 r.

Aggression
wood, steel saw blade, 130 mm, 2012



Niebo – Piekło
medal lany, brąz, 90 mm, 2012 r.

Heaven – Hell
cast medal, bronze, 90 mm, 2012

CYKL

MEDAL W SZTUCE

THE MEDAL IN ART

SERIES



Twórcza mantra
medal lany, brqz, 140 mm, 2017 r.

Creative Mantra
cast medal, bronze, 140 mm, 2017



Recepta na medal
medal lany, brqz, 130 mm, 2015 r.

Recipe for a medal
cast medal, bronze, 130 mm, 2015



Gdzie zaczyna się medal?

medal lany, aluminium, 120 x 120 mm, 2014 r.

Where the medal begins?

cast medal, aluminium, 120 x 120 mm, 2014



Medal w globalnym świecie

medal lany, aluminium, 120 mm, 2010 r.

Art Medal in a Global World

cast medal, aluminum, 120 mm, 2010



Współczesna kreatywność
awers/rewers, medal lany, brąz, 85 mm, 2017 r



Contemporary Creativity
obverse/reverse, cast medal, bronze, 85 mm, 2017



EGO
medal lany, brqz, 110 x 50 mm, 2017 r.

EGO
cast medal, bronze, 110 x 50 mm, 2017

CYKL
HISTORIA
THE HISTORY
SERIES



500 lat Sztuki Medalierskiej na Litwie i w Polsce
medal lany, brąz, 140 mm, 2020 r.

500 years for the medal art in Lithuania and Poland
cast medal, bronze, 140 mm, 2020



100-lecie niepodległości Polski
stal, aluminium, 70 mm, 2017 r.

100th anniversary of independence of Poland
steel, aluminum, 70 mm, 2017



Grunwald
medal lany, brqz, 100 mm, 2010 r.



The Battle of Grunwald
cast medal, bronze, 100 mm, 2010



Grunwald
medal lany, brqz, 100 mm, 2010 r.



The Battle of Grunwald
cast medal, bronze, 100 mm, 2010



800. rocznica Żmudzi

medal lany, brąz, drewno, qr code, 110 mm, 2019 r.



800 Years of the First Mention of Samogitians

cast medal, bronze, wood, qr code, 110 mm, 2019



600-lecie chrztu Żmudzi

awers/rewers, medal lany, brąz, 110 mm, 2014 r.



600th anniversary of Christianization of Samogitia

obverse/reverse, cast medal, bronze, 110 mm, 2014



Rainiai 1941
awers/rewers, medal lany, brqz, 110 mm, 2011 r.



Rainiai 1941
obverse/reverse, cast medal, bronze, 110 mm, 2011



Boris Schatz
medal lany, brqz, 120 x 120 mm, 2015 r.



Boris Schatz
cast medal, bronze, 120 x 120 mm, 2015



Durbe 1260
medal lany, brqz, 120 mm, 2010 r.

Durbe 1260
cast medal, bronze, 120 mm, 2010



Cyrylica
medal lany, brqz, 125 mm, 2017 r.

Cyrillic
cast medal, bronze, 125 mm, 2017

MEDALE REALIZOWANE DLA INSTYTUCJI THE MEDALS FOR INSTITUTIONS



Via Baltica
medal lany, brqz, 170 mm, 2017 r.

Via Baltica
cast medal, bronze, 170 mm, 2017



100-lecie Książnicy Kopernikańskiej
 mosiądz srebrzony, patynowany, drewno, qr kod,
 105 x 95 mm, P.P.H.U. BALKART, 2022 r.



100th anniversary of the Copernicus Library
 mosiądz srebrzony, patynowany, drewno, qr kod,
 105 x 95 mm, P.P.H.U. BALKART, 2022



**100. rocznica powrotu Pomorza i Kujaw
do Wolnej Polski**

*Medal tryptyk: mosiądz srebrzony, patynowany, drewno,
210 x 110 mm, P.P.H.U. BALKART, 2020 r.*

*Okolicznościowy medal wykonany z inicjatywy Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego
z okazji setnej Rocznic Powrotu Kujaw i Pomorza do Wolnej Polski*



**100th anniversary of the return of Pomerania
and Kujawy to Free Poland**

*Triptych medal: brass, silver plated, patinated, wood,
210 x 110 mm, P.P.H.U. BALKART, 2020*



**100 lat sceny polskiej w Toruniu.
Medal upamiętnia Stulecie Teatru oraz 25-lecie
Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Kontakt**
*mosiądz srebrzony patynowany, 70 x 95 mm,
P.P.H.U. BALKART, 2020 r.*



**100 years of the Polish scene in Toruń
and 25 years of the International Theatre
Festival Kontakt**
*silver plated brass, patinated, 70 x 95 mm,
P.P.H.U. BALKART, 2020*



**100-lecie odrodzenia Uniwersytetu
w Wilnie 1919–2019**

*obverse/reverse, medal mint, silver plated brass, 70 mm,
Mennica Polska, 2019 r.*



**100th anniversary of the revival
of the University of Vilnius 1919–2019**

*obverse/reverse, medal mint, silver plated brass, 70 mm,
Mint of Poland, 2019*

MONETY COINS



**Musejon – Kujawsko-Pomorskie Muzealne
Wydarzenie Roku**

*medal, mosiądz srebrzony patynowany, 80 x 80 mm,
P.P.H.U. BALKART, 2019 r.*

*Medal przyznawany w konkursie organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
oraz Oddział Kujawsko-Pomorski Stowarzyszenia Muzealników Polskich*

Museum Event of the Year – Musejon

*medal, patinated silver, brass, 80 x 80 mm,
P.P.H.U. BALKART, 2019*



MONETY

dr Dominik Maiński
historyk sztuki

Drugi zakres działalności artystycznej Sebastiana Mikołajczaka obejmuje projektowanie monet. Rzadko zdarza się, aby współczesny twórca równie swobodnie odnajdywał się w medalierstwie artystycznym, medalierstwie oficjalnym i projektowaniu monet, zwłaszcza że cechują się one nieco odmiennym procesem kreacji, choć też należą do dziedziny sztuki „małego reliefu”. Inna jest też droga i elementy składowe procesu powstawania tych niewielkich dzieł, począwszy od projektu aż do efektu finalnego. Świadczy to o szerokich zainteresowaniach artysty, dla którego nie istnieją żadne ograniczenia warsztatowe.

Niewiele osób zdaje sobie sprawę, że na co dzień obcuje z dziełami sztuki stworzonymi przez wybitnych polskich artystów. Wszyscy codziennie używają monet noszonych w portfelu, ale z powodu ich niewielkich rozmiarów, używania w masowym obiegu płatniczym oraz opatrzenia każdego dnia, nie dostrzega się walorów estetycznych tych obiektów. Psychologiczną zasadą jest, że im częściej obcuje się z daną rzeczą z własnego otoczenia, tym mniejszą zwraca się na nią uwagę.

W obrocie gotówkowym funkcjonują przede wszystkim tzw. monety obiegowe, których szata graficzna ograniczona jest zazwyczaj do niezbędnych elementów wyznaczających ich specyfikę jako środka płatniczego. Są to: nominał i nazwa waluty, godło państwa wydającego monetę, data emisji oraz nie zawsze obecne – sygnatury producenta i projektanta. Reszta powierzchni to miejsce dla różnych elementów zdobniczych, w przypadku polskich pieniędzy – motywów floralnych, czyli liści, które na kilku monetach przybierają formę modułowego ornamentu. Sebastian Mikołajczak to artysta, którego dzieła docierają do najszerszego kręgu odbiorców w kraju – do wszystkich jego obywateli. Jest on bowiem projektantem awersów aktualnych monet obiegowych, począwszy od nominału jednego grosza, na złotówce kończąc. W 2013 roku unowocześnił on wygląd przedniej strony polskiego pieniądza codziennego użytku. W swoim projekcie wprowadził zwielokrotnienie linii otokowych, które u góry nakładają się na siebie, a biegnąc ku dołowi coraz bardziej się od siebie oddalają. Dodatkowo u dołu powstałe pierścienie są przerwane, by pozostawić miejsce dla rocznej daty emisji. Kompozycję w środku wypełnia nieco w górę przesunięty motyw orła z koroną na głowie, otoczony napisem „RZECZPOSPOLITA POLSKA” biegnącym niepełnym łukiem. Pod łapą orła pojawia się znak producenta – Mennicy Polskiej (litery M i W w odniesieniu do dawnej nazwy Mennica Warszawska). Dotychczas inskrypcje na awersach polskich monet obiegowych, współczesnych i tych pochodzących z dawniejszych okresów mennictwa XX wieku, bieły równomiernie wzdłuż brzegu monet. Oprócz tego na kompozycję składały się wyłącznie niezbędne elementy nadające przedmiotowi funkcję pieniądza. Mikołajczak natomiast rozdzielił te informacje, motyw orła przesunął w górę oraz dodał element zdobniczy, którego wcześniej brakowało. Tym sposobem awersy stały się ciekawsze i bardziej przejrzyste, a artysta odważnie i radykalnie odszedł od konserwatywnego i skostniałego modelu kompozycyjnego.

Poza monetami obiegowymi Narodowy Bank Polski emituje tzw. monety okolicznościowe oraz kolekcjonerskie, które — jak nazwa wskazuje, przeznaczone są przede wszystkim dla kolekcjonerów i — tak jak medale, mają za zadanie upamiętniać znane postaci, instytucje i organizacje oraz różne ważne momenty dziejowe i znaczące wydarzenia współczesne. Monety takie produkuje Mennica Polska zazwyczaj przy użyciu szlachetnych kruszców, jak srebro i złoto oraz z wykorzystaniem nowoczesnych technik mennicznych. Na ich powierzchni również nie może zabraknąć wspomnianych obligatoryjnych elementów, gdyż także te monety, abstrahując od ich okolicznościowego charakteru, nadal mogą być używane jako zwykły pieniądz. Dzisiejsze monety obiegowe, okolicznościowe i kolekcjonerskie powstają przede wszystkim jako efekt zamówienia na wykonanie projektu lub też decyzji pokonkursowych podejmowanych przez gremia specjalistów NBP. Poza współpracą z bankiem niezbędna jest też stała kooperacja z producentem monety, czyli mennicą. Określona tematyka, działania na linii artysta — bank — mennica, specyfika monety jako prawem określonego pieniądza oraz uwarunkowania technologiczne narzucają pewne wytyczne i nie pozwalają na zupełną swobodę artystycznego wyrazu. Co ważne — finalny efekt procesu tworzenia powinien być poprzedzony wnikliwą analizą tematu oraz badaniem źródeł historycznych, aby nie doszło do odstępstw od prawdy o upamiętnianej na monecie postaci lub ilustrowanym wydarzeniu. Nie ma tu miejsca na pełną swobody twórczej interpretację zadanego przez emitenta tematu. Podczas konkursowej weryfikacji istotna jest przede wszystkim czytelność treści oraz odpowiedni dobór motywów związanych z danym zagadnieniem. Przeglądając zestaw monet zaprojektowanych przez Mikołajczaka, bardzo dobrze przemyślanych i opartych o głębokie studia realizowanych tematów, ma się wrażenie, że nawet w tej sferze ograniczonej ogólnymi decyzjami i polityką instytucji emitującej, artysta jest nowatorem, a jego dzieła są świeże i oryginalne.

Niewielki rozmiar monety i wspomniane elementy, które czynią z niej pieniądz, powodują, że *de facto* artysta ma do dyspozycji niewiele płaszczyzny na zbudowanie kompozycji i przekazanie zamierzonych treści. Stąd konieczność posługiwania się wyrazistymi motywami, prostymi znakami od razu budzącymi u odbiorcy właściwe skojarzenia czy potrzeba wycinkowego budowania scen. Ponieważ moneta jest zwykle dziełem artystycznym o rozmiarach mniejszych niż medal, tym bardziej wszelkie elementy kompozycyjne wraz z napisami muszą być czytelne dla użytkownika.

Motywy dominującym w ikonografii menniczej jest realistyczny portret osoby, której zasługi dana moneta ma przypominać. Sebastian Mikołajczak zaprojektował monety z wizerunkami znanych postaci wraz z najbardziej charakterystycznymi dla nich atrybutami, m.in.: Hipolita Cegielskiego z wizerunkiem lokomobili (2013), Witolda Lutosławskiego ujętego podczas dyrygowania (postać wkomponowana w pasy pięciolinii, 2013), Mikołaja Kopernika jako sławnego ekonomisty — z monetą w ręku (2017) czy Krzysztofa Klenczona na tle stylizowanej płyty gramofonowej oraz gitary (2020). Portrety są bardzo precyzyjnie wyrzeźbione, z uchwyconym doskonale podobieństwem przedstawianych postaci. Są to wizerunki statyczne bądź ukazane w ruchu. W niektórych przypadkach Mikołajczak bardzo umiejętnie potrafił oddać także stan emocjonalny portretowanego bohatera, stąd np. niesamowite skupienie widoczne na twarzy Witolda Lutosławskiego w momencie dyrygowania domyślną orkiestrą czy natchnione oblicze Krzysztofa Klenczona.

Sebastian Mikołajczak w swojej twórczości medalierskiej udowodnił, że jest wielkim humanistą, dla którego człowiek jest centralnym motywem ikonografii. Poza monetami, gdzie głównym przedstawi-

niem ikonograficznym jest portret konkretnej, znanej osoby, na wielu pozostałych pojawiają się wizerunki bohaterów anonimowych — strażaków w akcji gaszenia pożaru na monecie *100-lecie powstania Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP* (2021) czy łyżwiarza — głównego motywu projektu pt. *Polska Reprezentacja Olimpijska Pekin 2022*. Jedną z najlepszych prac mennicznych artysty jest moneta z 2021 roku poświęcona zbrodni w Piaśnicy. W centrum awersu przedstawiono skupisko żywych drzew z bujnymi koronami. Po drugiej stronie drzewa są obumarłe, nie mają już liści, a gałęzie połamane. Nie żyją, tak jak ludzie, których ukazano w rzędzie poza nimi. Ten rząd dusz ludzi, których częściowo nie widać zza pni, osób, których już nie ma wśród żywych, to jeden z najbardziej poruszających obrazów w polskim mennictwie.

Współczesne monety okolicznościowe i kolekcjonerskie tworzone są zazwyczaj z użyciem tzw. stempla lustrzanego. Oznacza to zmatowiony chemicznie motyw oddany na wypolerowanym precyzyjnie tle, co daje bardzo wyraźny efekt kontrastowy kompozycji, ostro odcinającej się od gładkiej powierzchni. Niekiedy jednak, w przypadku monet wcześniejszych zdarzało się, że zmatowienie wizerunku czyniło go nieczytelnym i zatracala się wyrazistość detali w jednolitym ujęciu matowego reliefu. Moneta, której kompozycja w założeniu miała być przejrzysta, stawała się projektem nieudanym i nieatrakcyjnym estetycznie. Tymczasem Mikołajczak często odwraca dawniej stosowane zasady stempla lustrzanego przez wypolerowanie powierzchni fragmentu samego wizerunku, podczas gdy jego reszta oraz tło są matowe. Takie rozwiązanie zastosował m.in. na monetach poświęconych pamięci Krzysztofa Klenczona. Artysta często też wprowadza w monetach różnicowanie samego tła. Powstają szerokie fragmenty wypolerowane a obok matowe, jak w przypadku projektów *Patrioci 1944 Obywatele 2014* czy *450. rocznica Unii Lubelskiej* (2019). Niekiedy też bieg liter inskrypcji odpowiada liniom wyznaczonym przez różne fakturowo powierzchnie. Napisy, które zazwyczaj w kilku słowach ujmują okoliczności wybicia monety, przestały biec — jak nakazywała mennicza tradycja — jedynie wzdłuż otoku lub w równoległych liniach poziomych. Dzięki tym zabiegom dokonano uporządkowania płaszczyzny oraz urozmaicenie kompozycji elementami mającymi charakter ozdobny przy jednoczesnym zachowaniu przejrzystości całości przedstawienia.

Sebastian Mikołajczak był wielokrotnie zapraszany do pracy nad projektami monet wydawanych przez emitentów zagranicznych. Większość z nich tworzona jest nadal przez Mennicę Polską w Warszawie będącą firmą o prestiżu międzynarodowym. Współczesne mennictwo światowe jest polem dla wielu nowatorskich rozwiązań technologicznych. W zestawie monet zagranicznych zaprojektowanych przez Mikołajczaka dostrzec można większe bogactwo doboru środków wyrazu, motywów ikonograficznych, stylistyki i form, niż w przypadku dzieł wykreowanych na zlecenie polskiego emitenta. Na powierzchni tych pierwszych dominują nadal realistyczne portrety znanych osób, wizerunki postaci anonimowych i przedstawienia charakterystycznych budowli z miejsc upamiętnianych. Część projektów zwraca jednak uwagę bogactwem technik. Monety te zdobią kolorowane, farbowane partie przedstawiające sceny odnoszące się do tematu, jak np. obraz armii macedońskiej na monecie *Aleksander Wielki* z serii *Wielcy wodzowie* (Nowa Zelandia, 2011) czy przedstawienia Matki Boskiej oraz świętych Stanisława i Wojciecha na monetach z serii *Dzieje chrześcijaństwa w Polsce* (Kamerun, 2016). Co niespotykane, w centrum kompozycji rewersu tej ostatniej monety upamiętniającej założenie klasztoru oo. Paulinów w Częstochowie artysta umieścił kod QR odsyłający odbiorcę do strony internetowej Jasnogórskiego Centrum Informacji.

Kolejne projekty Mikołajczaka zawierają fragmenty zmatowione w różnicowany sposób, co czyni niektóre partie jaśniejszymi, a inne — ciemniejszymi. Na powierzchni monety *Tryptyk Wolności — Chrzest Polski*

(Kamerun, 2016) zarys granic kraju, muszla za gołębicą oraz promienie rozchodzące się od krzyża są jaśniejsze niż pozostałe matowe fragmenty dzieła. Kilka monet zostało ozdobionych tzw. efektem kątowym, gdzie w jednym miejscu przed oczami widza ukazują się różne obrazy – w zależności od kąta patrzenia. Zabieg zastosowano m.in. na monecie *Millenium Chrztu Polski* z serii *Dzieje Chrześcijaństwa w Polsce* – (Kamerun, 2016), gdzie zarys mapy kraju raz odnosi się do granic z 966 roku, by zmienić się w kształt obowiązujący po tysiącu lat oraz współcześnie.

Jeszcze inne monety są zdobione selektywnym złoceniem, jak fragment prasy drukarskiej i inicjał ze stronicy książki na monecie *Johannes Gutenberg* (Nowa Zelandia, 2018). Na awersie jednej z monet z serii *Wielcy Wodzowie*, poświęconej Hannibalowi (Nowa Zelandia, 2012), ukazane są dwa słonie z ozdobami na głowach w postaci dwóch niebieskich kryształów Swarovskiego. Technika, którą można określić kame-rizowaniem (idąc za sposobem zdobienia charakterystycznym dla rzemiosła artystycznego, a zwłaszcza jubilerstwa czy złotnictwa) jest dość popularna we współczesnym mennictwie światowym. Wsadzanie powierzchni monet kamieniami szlachetnymi, półszlachetnymi czy bursztynem, a także wspomniane złocenie czy matowienie, kolorowanie lub emalia zbliżają mennictwo do technik złotniczych lub malarskich, co jest kolejnym dowodem na interdyscyplinarność oraz synkretyzm sztuki menniczej.

Jeszcze inne techniki stosowane przez Mikołajczaka to druk UV lub też mikrodruk. Skrajnie pomniejszonym tekstem, będącym cytatem z wypowiedzi Jana Karskiego, artysta wypełnił wizerunek klucza na polskiej monecie z 2014 roku poświęconej legendarnemu kurierowi. Podczas II wojny światowej Karski był emisariuszem politycznym działającym w podziemiu, przekazującym raporty do Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Artysta nawiązał do historii specjalnie spreparowanego klucza, w którym Karski ukrywał mikrofilmy z informacjami o sytuacji Żydów w okupowanej przez Niemców Polsce i o planach ich eksterminacji. Przesłanie bohatera zostało zapisane w symboliczny sposób – poprzez ledwo widoczny mikrodruk. A wszystko zawarte zostało w obrysie klucza, który, poza tą konkretną, autentyczną historią skrytki na raporty, zazwyczaj kojarzy się z zamknięciem i brakiem swobody. Awers monety to wypolerowana, czysta powierzchnia, na której nie trzeba było dopowiadać już nic więcej. Wystarczyły niezbędne elementy – polskie godło, nazwa kraju, rok emisji, nominał i skrót nazwy waluty. Gdyby się jednak przy-patrzeć dokładniej, to napisy wraz z godłem również i tu układają się w kształt klucza. Ta moneta wzrusza. Doczekała się głównej nagrody w kategorii „Najbardziej inspirująca moneta świata COTY 2016” (*Coin of the Year Award*) w konkursie organizowanym przez amerykańskie wydawnictwo numizmatyczne Krause Publications.

Kształt niektórych monet wykonanych dla zagranicznych emitentów daleko odbiega od tradycyjnie okrągłych i płaskich krążków. W dorobku toruńskiego artysty kilka monet obcych emitentów, zwłaszcza Nowej Zelandii, przybrało kształt elipsy, jak: *Carska droga* (2013), *Narodowy Akademicki Teatr Opery i Baletu w Odessie* (2014) czy *Kiwi Faberge* (2014). Niektóre zaprojektował artysta w formie prostokątnej plakiety, m.in. *Tryptyk Wolność – Chrzt Polski* (Kamerun, 2016). Jeszcze inne są wieloczęściowe, jak choćby *Carskie Sioło* (Nowa Zelandia, 2012) – pięć elementów w całości układających się w kształt kwadratu.

Mikołajczak stworzył też projekt monety w formie rosyjskiej zabawki – pokolorowanej matryoski (Nowa Zelandia, 2017). Bardzo interesującym dziełem jest też moneta *Leonardo da Vinci* (Nowa Zelandia 2015) o kształcie otwartego i pustego wewnątrz sześcianu, na którego bokach, zarówno w środku, jak i na

zewnątrz, pojawiają się motywy związane z twórczością włoskiego malarza – obrazy *Mona Liza*, *Dama z łasiczką* czy rysunki i projekty maszyn latających. Poza niespotykanym kształtem moneta została poddana procesowi oksydowania.

Dzieło *Leonardo da Vinci* jest przykładem specyficznego uprzedstawienia monety. Jest ona pełnoplastyczną strukturą, choć pustą w środku. Warto wspomnieć o różnych sposobach uzyskiwania trój-wymiarowości, zarówno w mennictwie, jak i w sztuce medalierskiej. Pierwszą metodą, co zastosowano w omawianej wyżej monecie, jest nadanie dziełu charakteru bryły. Innym jest przeprowadzanie powierzchni wciąż płaskiej monety ażurami, co powoduje, że fragmenty wizerunku stają się niemal pełnoplastyczne i otoczone powietrzem. Trzecim trybem jest stosowanie grubo rzeźbionego reliefu. Te dwa ostatnie sposoby Mikołajczak wykorzystał w jednym z najbardziej zaawansowanych projektów w polskim mennictwie współczesnym – monecie noszącej tytuł *700-lecie konsekracji kościoła Mariackiego w Krakowie* (2020). Fragment fasady świątyni wyrzeźbiono w tzw. wysokim reliefie, coraz częściej stosowanym przez współczesnych projektantów monet. Bryła wyraźnie wyłania się z lica monety i uzyskuje niemal pełnoplastyczny charakter. Dodatkowo w strukturze dzieła wycięty jest otwór w kształcie gotyckiego okna wkomponowanego w motyw maswerku oddanego już w reliefie. Co ciekawe, w otworze tym umieszczono szklaną kolorową wstawkę, będącą kopią witraża z prezbiterium krakowskiego kościoła, ze sceną ofiarowania małego Jezusa w świątyni przez Maryję i Józefa.

Wybór metod nadawania monetom trójwymiarowości wzbogacił się o jeszcze jedną, którą wynalazł Mikołajczak. Z 2019 roku pochodzi moneta *Stworzenie Świata*, wyemitowana dla Nowej Zelandii. To dwie połączone ze sobą wzdłuż obu średnic okrągłe i płaskie monety. Na ich powierzchni pojawiają się różne motywy o tematyce kosmologicznej. Można odnaleźć tu obraz Boga Stworzyciela, narodziny gwiazd i początki życia na Ziemi. Ukazują się one kolejno przed oczami widza po wprawieniu obiektu w ruch obrotowy. Najważniejsza jest jednak przestrzeń, którą wyznaczyła struktura monety. Kształt całości kojarzy się z ziemskim globem lub kosmicznymi dyskami – przecinającymi się orbitami planet. Intrygującym efektem jest również odbijanie się poszczególnych wizerunków z obu płaszczyzn w sąsiadujących lustrzanych powierzchniach, co wzmacnia wrażenie trójwymiarowości. Poza uprzedstawieniem zastosowano całą gamę nowatorskich technik – selektywne złocenie, matowanie oraz użycie kryształów Swarovskiego.

Umiejętne uprzedstawienie tradycyjnie płaskiej monety jest jednym z najtrudniejszych zabiegów w sztuce monetarnej, tym bardziej, że prasy mennicze mają pewien poziom technicznego ograniczenia, które uniemożliwia produkcję monet o zbyt wysokim reliefie. Osiągnięte złudzenie trzeciego wymiaru staje się wyznacznikiem najwyższego poziomu artystycznego monety i świadczy o mistrzostwie twórcy, które bez wątplenia można przypisać Sebastianowi Mikołajczakowi.

COINS

Dominik Maiński, PhD
art historian

The second area in which Sebastian Mikołajczak is artistically active concerns coin design.

Rarely does it happen that a contemporary artist finds himself equally comfortable in medal art (in its purely artistic form as well as its official form) and in coin design, especially since they are characterized by slightly different creation processes, though both belong to field known as “small relief” sculpture. Both the process by which these small works come into existence as well as their ingredients differ, from the design up to the final product. This attests to the wide range of the artist’s interests, for whom there truly are no technique-related limitations.

Not many realize that, in their daily lives, they come into contact with art created by eminent Polish artists. Every one of us uses coins, though due to their small dimensions, their use in mass circulation, and their being viewed every day, no one notices their aesthetic qualities. It is a psychological principle that the more often one interacts with an object from one’s environment, the less attention one pays to it.

In cash circulation, there are mainly so-called circulation coins, the graphic design of which is usually limited to the necessary elements that mark their specificity as a means of payment. These include the denomination and name of the currency, the emblem of the country issuing the coin, the date of issue, and (not always present) the signatures of the manufacturer and designer. The rest of the surface is a place for various decorative elements, in the case of Polish money — floral motifs, i.e. leaves, which on several coins take the form of a modular ornament. Sebastian Mikołajczak is an artist whose works reach the widest possible spectrum of the public, for they reach all the citizens of Poland. Indeed, he is the designer of the obverse sides of current circulation coins, ranging from the nominal one grosz coin (*translator’s note*: one Polish cent) to the one zloty coin. In 2013, he modernized the appearance of the front side of Polish money designated for everyday use. In his design he introduced repeating border lines that overlap with one another on the top and which become spatially less concentrated as the lines move down the coin. Additionally, at the bottom the resulting rings are interrupted, thereby leaving space for the year of emission. The composition in the center is filled out by the upturned motif of an eagle with a crown on its head surrounded by the inscription “RZECZPOSPOLITA POLSKA” (in English: *The Republic of Poland*) in the shape of an incomplete arc. Under the eagles talons we see the mark of the producer — the Mint of Poland (with the letters “M” and “W” referring to the old name — the Mint of Warsaw). Heretofore, inscriptions on the obverse side of Polish circulation coins, in the case both of contemporary coins and those from still earlier minting period of the 20th century, ran symmetrically along the edge of the coins. Apart from this, the compositions consisted exclusively of elements granting the objects their monetary function. Mikołajczak, however, has separated these

pieces of information; the motif of the eagle has slid up and a decorative element has been added, one that previously was absent. In this way, the obverses have become more interesting and transparent, while the artist has boldly and radically departed from the conservative and fossilized compositional model.

In addition to circulation coins, the National Bank of Poland issues so-called commemorative coins and collector’s coins — which, as the names suggest, are designated primarily for collectors and — just as in the case of medals, are meant to memorialize well-known figures, institutions, and organization, in addition to various important historical moments and significant modern events. Such coins are usually produced by the Mint of Poland with the use of precious bullion, such as silver and gold, and by using modern minting techniques. On their surface the aforementioned obligatory elements must not be absent, as these coins, aside from their commemorative nature, can also be used as ordinary money. Today’s circulation, commemorative and collector’s coins are created primarily as a result of a design order or post-competition decisions made by the National Bank of Poland’s specialist bodies. In addition to cooperating with the bank, ongoing collaboration with the coin’s manufacturer, the mint, is also necessary. A defined subject matter, coordination on the artist-bank-mint line, the specificity of coins as legal tender, and technological considerations — all these factors impose specific guidelines onto the creative process, limiting the extent to which the artist can practice free expression. What must be stressed — the final product of the creation process should be preceded by the penetrative analysis of, and consultation with, historical sources, in order to prevent any deviations from the truth with respect to the figure or event being commemorated on the coin. Here there is no room for one to approach to theme commissioned by the minter with full creative, interpretive freedom. During competition verification, what matters the most is the legibility of the content and the appropriate choice of motifs relating to the issue. While reviewing the set of coins designed by Mikołajczak — all of which are very well planned and based on deep studies of the themes each coin undertakes, one is left with the impression that even in this sphere, limited by top-down decisions and by the policies of the issuing institution, the artist is an innovator, and his works are fresh and original.

The modest size of coins in tandem with the aforementioned elements that make them money bring it about that the artist *de facto* faces a very limited space on which to build his composition and thereby transmit its intended meaning. Hence the need to use expressive motifs, simple signs that at once induce the viewer to generate the proper associations, or the need to build fragmentary scenes. Since a coin is typically a work of art whose dimensions do not equal those of a medal, this is yet another reason for compositional elements, together with inscriptions, to be legible for the user.

One prevailing motif in mint iconography is the realistic portrait of a person whose achievements are to be commemorated by the coin. Sebastian Mikołajczak has designed coins with the images of well-known figures along with their most characteristic props, among others: Hipolit Cegielski with a depiction of a portable engine (2013), Witold Lutosławski during the act of conducting (a figure incorporated into a musical staff, 2013), Nicholas Copernicus as a famous economist — with a coin in his hand (2017) and Krzysztof Klenczon on the backdrop of a stylized gramophone record and guitar (2020). The portraits exhibit very precise engraving with the likeness of the depicted figures captured perfectly. These images are either static or shown in motion. In some cases, Mikołajczak was also very adept at capturing

the emotional state of each character; hence, for example, the incredible concentration visible on Witold Lutosławski's face when conducting an implied orchestra, or the inspired face of Krzysztof Klenczen.

In his work as a medal artist, Sebastian Mikołajczak proved that he is a great humanist, for whom the human being is a central motif of iconography. Apart from the coins where the main iconographic depiction is the portrait of a concrete person, well-known to us, many others feature the image of anonymous figures, such as firefighters during the act of extinguishing a fire on the coin from 2021 titled *100th anniversary of the creation of the Volunteer Fire Fighters Union of the Republic of Poland* (in Polish: *100-lecie powstania Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP*) or a figure skater – the main motif of the project *The Polish National Olympic Team Beijing 2022* (in Polish: *Polska Reprezentacja Olimpijska Pekin 2022*). One of the best mint works of the artist is the coin from 2021 devoted to the massacres in Piaśnica. In the center of the obverse we see a concentration of living trees with branches full of foliage. On the other side these trees are lifeless, leafless, with broken branches. They are dead, just like the people shown in outside the row of trees. This row of human souls, partially invisible from behind the tree trunks, these people who are no longer among the living – this is one of the most moving images in all of Polish coinage.

Modern commemorative coins and collector's coins are usually made with the use of a so-called mirror stamp. A mirror stamp allows for a chemically matted motif that is rendered on a finely polished background, which yields a very clear contrasting effect to the composition, sharply distinguishing it from the smooth surface. Sometimes, however, in the case of early coins, it happened that the tarnishing of the image made it unreadable, while the clarity of detail was lost in the uniform view of the matte relief. A coin whose composition was intended to be transparent thus became a failed and aesthetically unattractive design. Mikołajczak, however, often reverses the once applied principles of the mirror stamp by polishing the surface of a fragment of the actual image, while the remainder of the image and the background are matted. He applied such a solution to the coins devoted to the memory of Krzysztof Klenczon, among others. The artist also frequently incorporates a diversification of coin backgrounds. The result: wide, polished fragments next to matted ones, as can be seen in the projects *Patriots 1944*, *Citizens 2014*, and *the 450th anniversary of the Union of Lublin* (2019) (in Polish: *Patrioci 1944*, *Obywatele 2014*, and *450. rocznica Unii Lubelskiej*). At times the flow of the inscription's letters correspond to the lines determined by surfaces of varying textures. Inscriptions which generally capture the circumstances of the minting in a few words, no longer run – as mint tradition dictated – exclusively along the border or in parallel horizontal lines. Thanks to these procedures, the plane has been reordered and the composition diversified with elements of a decorative nature, all while maintaining the clarity of the whole illustration.

Sebastian Mikołajczak has been repeatedly invited to work on coin design projects for coin issuers abroad. The majority of them, however, are created by the Mint of Poland in Warsaw, which is a company of international renown. Contemporary world coin mintage is a field for many innovative technological solutions. In the collection of international coins designed by Mikołajczak it is possible to discern an even greater wealth of selected means of expression, iconographic motif styles, and forms than in the case of works commissioned by the Polish mint. Still, what prevails in the former is realistic portraits of well-known persons, images of anonymous figures, and depictions of characteristic structures from memorialized sites. Some of the designs, however, impress with the abundance of techniques applied. These

coins are decorated with colored, inked parts depicting scenes relating to the theme, such as the image of the Macedonian army on the *Alexander the Great* coin from the *Great Leaders* series (in Polish: *Aleksander Wielki* from the series *Wielcy wodzowie*) (New Zealand, 2011) or the depictions of the Virgin Mary and Saints Stanislaus and Adalbert on the coins from the *History of Christianity in Poland* series (in Polish: the series *Dzieje chrześcijaństwa w Polsce*) (Cameroon, 2016). Unprecedentedly, in the center of the composition of the reverse of the latter coin commemorating the founding of the Pauline Fathers' monastery in Częstochowa, the artist has placed a QR code that connects the viewer with the website of the Jasna Góra Information Center.

Still other designs by Mikołajczak contain fragments matted in various ways, making some parts lighter and others darker. On the surface of the coin *Tryptych of Freedom – The Baptism of Poland* (in Polish: *Tryptyk Wolności – Chrzest Polski*) (Cameroon, 2016), the outline of the borders of the country, the shell behind the dove, and the rays spreading from the cross are brighter than the other matte parts of the work. Several coins have been decorated with the so-called angle effect, where different images appear before the viewer's eyes in one place – depending on the angle from which the piece is viewed. This technique was applied, among others, on the coin *The Millenium of Poland's Baptism* (in Polish: *Millenium Chrztu Polski*) from the series *History of Christianity in Poland* (Cameroon, 2016), where the outline of the country's map references the borders from the year 966, and then change its shape to reflect the borders one thousand years later, as well as the borders at present.

Other coins designed by Mikołajczak are decorated with selective gilding, such as the fragment of a printing press and an initial from a book page on the coin *Johannes Gutenberg* (New Zealand, 2018). On the obverse of a coin from the *Great Leaders* series devoted to Hannibal (New Zealand, 2012), two elephants are depicted, featuring ornaments on their heads in the form of two blue Swarovski crystals. This technique, which can be referred to as encrusting (following the method of decoration characteristic of arts and crafts, especially jewelry making or goldsmithing), is quite popular in contemporary world minting. Studding the surface of coins with precious stones, semi-precious stones or amber, combined with the aforementioned gilding or tarnishing, in tandem with coloring or enameling, bring minting closer to the techniques of goldsmithing or painting, and this is further evidence of the interdisciplinarity and syncretism of minting art.

Still other techniques employed by Mikołajczak include a UV print as well as a microprint. By means of an extremely miniaturized text, it being a quote from a statement by Jan Karski, the artist has filled up the image of a key on a Polish coin from 2014 that was devoted to the legendary courier. During WWII, Karski was a political emissary operating in the underground, transmitting reports to the United States and Great Britain. The artist here refers to the story of a specially crafted key in which Karski hid microfilms with information about the situation of Jews in German-occupied Poland and the plans to exterminate them. The hero's message was recorded in a symbolic way – through a barely visible microprint. And everything was enclosed in the outline of a key which, apart from this specific, authentic story about a hiding spot for reports, one normally associates with locking and a lack of freedom. The coin's obverse is a polished, clean surface on which nothing more needed to be added. All that was needed were the necessary elements – the Polish emblem, the name of the country, the year of issue, the denomination and the abbreviation of the currency. However, were one to look closely, the inscriptions, along with the

emblem, are also arranged in the shape of a key. This coin is simply moving. It went on to win the main prize in the category “The world’s most inspirational coin 2016” (*Coin of the Year Award*) in the competition organized by the American numismatic publisher Krause Publications.

The shape of some coins created for foreign issuers diverge greatly from the traditionally round and flat discs. In the works of the Toruń artist we can find several coins issued by foreign mints, especially that of New Zealand, that have taken the form of an ellipse. Some examples include the 2013 coin *The Tsar’s Path* (in Polish: *Carska Droga*), the 2014 coin *The Odessa National Academic Opera and Ballet Theatre* (in Polish: *Narodowy Akademicki Teatr Opery i Baletu w Odessie*), and *Kiwi Faberge* from 2014. Some were designed by Mikołajczak in the form of a rectangular plaque, such as in *Tryptych of Freedom – The Baptism of Poland* (Cameroon, 2016). Still others are multi-elemental in nature, such as *Tsarskoye Selo* (in Polish: *Carskie Sioło*) (New Zealand, 2012), with five elements in their entirety forming the shape of a square.

Sebastian Mikołajczak has also created designs in the form of a Russian toy – namely the colored *Matryoshka* (in Polish: *Matrioszka*) (New Zealand, 2017). Another very interesting piece is the *Leonardo da Vinci* coin (New Zealand, 2015), with the shape of an open and hollow cube inside, on the sides of which, both inside and outside, there appear motifs related to the Italian painter’s work – paintings of the *Mona Lisa*, the *Lady with an Ermine* or drawings and designs of flying machines. In addition to its unprecedented shape, the coin has been oxidized.

The work of *Leonardo da Vinci* is an example of a coin being subject to specific spatialization. It is a full-bodied structure, though hollow inside. Worthy of note are the various ways of achieving three-dimensionality, both in minting and in medal art. The first method applied with respect to the *da Vinci* coin was to give the work the form of a cube. Another relates to boring through the coin’s still flat surface with openwork, the result being that fragments of the image become nearly full-bodied and surrounded by air. The third mode concerns the application of thick relief. These last two ways were employed by Mikołajczak in one of the most advanced projects in contemporary Polish coin art – the coin titled *The 700th anniversary of the consecration of St. Mary’s Basilica in Cracow* (2020) (in Polish: *700-lecie konsekracji kościoła Mariackiego w Krakowie*). A fragment of the temple’s facade was carved in so-called high relief, the use of which is becoming increasingly popular among contemporary coin designers. A solid mass clearly emerges from the face of the coin and acquires an almost full-bodied character. Additionally, cut into the structure of the work is an opening in the shape of a Gothic window incorporated into the motif of the tracery already rendered in relief. Interestingly, this hole contains a colored glass insert, which is a copy of a stained glass window from the presbytery of the Cracow church, with the scene Mary and Joseph’s offering of baby Jesus in the temple.

The selection of available methods for imparting coins with three-dimensionality saw the addition of one more such method, one invented by Mikołajczak. The 2019 coin *Creation of the World* (in Polish: *Stworzenie Świata*), issued for New Zealand, consists of two round and flat coins joined together along their diameters. Various cosmological motifs grace their surface. One can find the image of God the Creator, the birth of stars, and the beginnings of life on Earth. These, in turn, are revealed one by one before the viewer’s eyes after the object is set in motion. The space defined by the structure of the coin, however, is of the greatest importance. The shape of the entirety brings to mind the Earth’s globe or

cosmic discs – the intersecting orbits of the planets. An intriguing effect is also the reflection of certain images from both planes in the adjacent mirrored surfaces, which reinforces the impression of three-dimensionality. In addition to spatialization, a whole range of innovative techniques were employed, such as selective gilding, matting, and the use of Swarovski crystals.

The skillful spatialization of a traditionally flat coin is one of the most difficult effects to achieve in coin art, all the more because mint presses have a certain level of technical limitation that precludes the production of coins with too high relief. The illusion of three-dimensionality demonstrated here is a marker of the highest level of coin artistry and attests to the mastery of the artist, attributes undoubtedly embodied by Sebastian Mikołajczak.

Siemowit Kalukiewicz,
Dyrektor Produkcyjno-Operacyjny
Mennica Polska S.A.

Sebastian Mikołajczak należy do młodego pokolenia artystów rzeźbiarzy zajmujących się od kilku lat – z powodzeniem, ze sporym dorobkiem oraz niemałymi już sukcesami – tematyką numizmatyczną, w tym w szczególności monetami. Świetnie odnajduje się w trudnych, wymagających niezwyklej precyzji płaskorzeźbach, gdzie wymaga się od artysty plastyka utrzymywania w bardzo niskich wysokościach reliefu, jednocześnie prezentując w pełni przestrzeń wizerunku, co jest niezwykle trudne przy utrzymaniu olbrzymiego reżimu technologicznego podczas przygotowywania modeli do monet. Moim zdaniem świetnie sprawdza się w ciekawych i trudnych tematach poświęconych zagadnieniom historycznym, sakralnym, czy znanym osobom lub miejscom, jak również w bardziej swobodnej tematyce, jak chociażby *Kiwi Faberge*. Zawsze wyszukuje ciekawe materiały powiązane ściśle z tematyką monety, co w sposób niezwykle interesujący łączy zagadnienie z pewną informacją lub wręcz tajemnicą.

Oryginalność projektów zrealizowanych przez Sebastiana nie uszła uwadze jury przeróżnych konkursów na całym świecie, w tym w szczególności konkursu stworzonego, i co roku odbywającego się pod egidą amerykańskiego wydawnictwa Krause Publications, w którym w roku 2016 moneta o nominale 10 zł – trudna technologicznie, ale niezwykle ciekawa, upamiętniająca setną rocznicę urodzin Jana Karskiego, wyprodukowana w Mennicy Polskiej i wyemitowana przez Narodowy Bank Polski w roku 2014 – wygrała główną nagrodę w kategorii *Najbardziej inspirująca moneta świata COTY 2016 (Coin of the Year Award)*. A przed kilkoma tygodniami moneta o nominale 10 zł *Mikołaj Kopernik* z serii *Wielcy polscy ekonomiści* wyprodukowana przez Mennicę Polską S.A. oraz wyemitowana przez NBP w roku 2017 zdobyła główną nagrodę w kategorii *Moneta klasyczna* w międzynarodowym konkursie *Coin Constellation – 2018* w Moskwie.

Osobiście Sebastiana Mikołajczaka poznałem w roku 2014 podczas przygotowania oraz realizacji srebrnej monety *100. Rocznica urodzin Jana Karskiego*, gdzie w sposób całkowicie innowacyjny, po raz pierwszy na monetach emitowanych przez NBP zastosowany został na powierzchni lustra bardzo delikatny mikrodruk wykonany techniką laserową. Od początku współpraca z Sebastianem układała się w sposób niezwykle sprawny i przede wszystkim partnerski, zroszły dla obu stron. Przy realizacjach wymagających zastosowania innowacyjnych technologii, czy nowych unikalnych kształtów, zawsze konsultuje wyniki z tych zastosowań możliwości oraz ograniczenia, a przede wszystkim stosuje się do naszych zaleceń, co jest bardzo cenione przez pracowników Mennicy. Dzięki takiemu stylowi współpracy autor ogranicza do minimum późniejsze niespodzianki w procesie akceptacji monet, jak również w przebiegu ich produkcji.

Istotnym projektem, jaki zapadł mi w pamięci była produkcja monet powszechnego obiegu w roku 2016 o nominale 1 grosz, 2 grosze i 5 groszy wykonanych w stali, zawierających nowe awersy zaprojektowane przez Sebastiana. Podczas tej współpracy proces od akceptacji projektów po realizację monet prze-

biegał w sposób niezwykle profesjonalny oraz merytoryczny, przy współudziale artysty oraz Narodowego Banku Polskiego. Podobnie przebiegła zmiana projektów strony awersowej monet o nominałach 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy oraz 1 złoty w roku 2017. Warte wspomnienia są także inne ciekawe realizacje, chociażby wspomnianej srebrnej monety o nominale 2 Dolary Nowej Zelandii wykonanej z wysokim reliefem, dodatkowo w kształcie owalu oraz z selektywnym złoceniem w temacie *Kiwi Faberge*. Dojście do ostatecznego rezultatu wymagało od nas olbrzymiej pracy, a Sebastian, wykazując się determinacją nie dawał za wygraną, dopóki nie osiągnęliśmy zamierzonego efektu. Inne przykłady nieszablonowych rozwiązań to zastosowanie farby fluorescencyjnej na monecie o nominale 10 zł w temacie *200-lecie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie*, zrealizowanej w roku 2016, czy opracowanie nietypowych kształtów dla serii *Carskie sioło* na bardzo płaskim krążku, jak również obecnie wykonywana realizacja niezwykle zaawansowanej technicznie monety przestrzennej w temacie *Stworzenie Świata*, którą zamierzamy zaprezentować jako przykład zastosowania unikalnej technologii podczas światowych targów *World Money Fair* w Berlinie w roku 2019.

W swojej karierze zawodowej życzyłbym sobie więcej artystów takich jak Sebastian, z którymi bez problemu rozpocząłbym wykonywanie nowych projektów, nawet niezwykle zaawansowanych technicznie będąc pewnym, że podczas ich realizacji, jeśli nawet spotkalibyśmy się z problemami, potrafilibyśmy znaleźć ich rozwiązanie.

Warszawa, 21.11.2018 r.

Siemowit Kalukiewicz,
Director of Operations and Production
The Mint of Poland

Sebastian Mikołajczak belongs to a young generation of sculptural artists that has for years been active in the field of numismatics with great success and creative output, especially in the domain of coins. Sebastian is at home when creating difficult reliefs that demand unusual precision, where the artist is required to maintain very shallow depth of relief while at the same time fully presenting the space of the image, something which is remarkably difficult when maintaining an enormous technological regime as models are prepared for coins. In my opinion, he shines when dealing with interesting and difficult subject matter dedicated to historical or sacral issues, as well as to those connected with well-known individuals or places, and even when taking on more causal subject matter as in the case of his piece *Kiwi Faberge*. He is always on the lookout for interesting material strictly connected with coins, which, in an unusually interesting way, he combines with certain information or even mystery.

The originality of Sebastian's designs has not escaped the attention of juries from competitions the world over. Most notably, in the 2016 edition of the annual competition founded by and organized under the auspices of the American publishing house Krause Publications, a coin worth a nominal value of 10 zloty – both technologically difficult to produce and eminently interesting, commemorating the 100th anniversary of the birth of Jan Karski and issued by the National Bank of Poland in 2014 – won the main prize in the category *world's Most Inspirational Coin* the *COTY 2016 (Coin of the Year Award)*. And just a few weeks ago, the *Nicolaus Copernicus* 10-zloty coin from the *Great Polish Economists* series, produced by the Mint of Poland and issued by the National Bank of Poland, won the main prize in the category *Coin Classic* in the 2018 edition of international competition *Coin Constellation* held in Moscow.

I personally met Sebastian Mikołajczak in 2014 while preparing and completing the *100th anniversary of the birth of Jan Karski* silver coin, when, for the first time, and in a completely innovative way, a delicate, laser microprinting was performed on the mirror surface of coins issued by the National Bank of Poland. From the very beginning, collaboration with Sebastian went remarkably smoothly and above all resembled a partnership that was intelligible for both parties. When carrying out projects that require the use of innovative technology or new unique shapes, Sebastian always consults with us to understand the possibilities and limitations arising therefrom, and, above all, he heeds our recommendations – something that is highly appreciated by the employees of the Mint. Thanks to this way of working together, eventual surprises in the coin acceptance process are held to a minimum, as they are in the course of their production as well.

One noteworthy project that has stayed with me since working with Sebastian was the production of general circulation coins in the year 2016 worth nominal values of 1, 2, and 5 Polish cents. Made of steel,

these coins featured new obverses designed by Sebastian, and the process of their production – a collaborative effort between the artist and the National Bank of Poland – went remarkably smoothly and in a professional manner, from design acceptance to the completion of the coins. The design change of the obverse side of coins worth nominal values of 10 cents, 20 cents, 50 cents, and 1 zloty went just as smoothly in 2017. Other interesting works that are worthy of mention include the previously mentioned silver coin with a nominal value of 2 New Zealand dollars made with high relief in the shape of an oval, with a selective *Kiwi Faberge* gilding. Achieving the final result required a tremendous amount of work from us. Sebastian, demonstrating sheer determination, did not give up until we achieved the intended effect. Other examples of works include: the *200 Year Anniversary of the Warsaw University of Life Sciences* coin with a nominal value of 10 zloty which made use of fluorescent paint, completed in 2016; the *Tsarskoye Selo* series, featuring the design of atypical shapes on a very flat medal; and the highly technical *Creation of the World* spatial coin, currently under production, which we intend to present as an example of the utilization of unique technology at the *World Money Fair* in Berlin in 2019.

I wish I could encounter more artists like Sebastian in my professional career, those with whom I could begin carrying out new projects with ease, even highly technical ones, where I would be certain that, in the face any potential problems arising during the creative process, we could find the solutions.

Warsaw, 21.11.2018

PROJEKTOWANIE MONET

Sebastian Mikołajczak

„*Historia magistra vitae*” — ta łacińska sentencja widniała nad drzwiami sali, w której odbywały się lekcje historii w mojej szkole podstawowej. Do niej sięgam wspomnieniami określając myśl przewodnią w pracy twórczej przy projektowaniu monet. Każdy podejmowany temat przy pracy nad monetą to lekcja historii, którą muszę zgłębić, a następnie wszystko to przełożyć na język plastyczny charakterystyczny dla tej dziedziny sztuki. Nie bez powodu używam tu terminu *przełożyć*, gdyż — podobnie jak w przypadku różnych języków — w pełni wierne tłumaczenie jest niemożliwe przy zastosowaniu literalnego przekładu. Wiele zależy od umiejętności tłumacza i jego kreatywności. „Wierność wobec tekstu źródłowego” to również naczelna zasada przy projektowaniu monet, gdzie istota projektu jest ukryta w naświetlanych faktach, a nie w ich swobodnej, twórczej interpretacji. Nie wyklucza to artystycznej ekspresji, naznacza jednak proces twórczy. Presja ta jest za każdy razem ogromna dla mnie, jako artysty, który musi w określonych ramach wytyczonych przez specyfikę tej dziedziny i jej znaczne obostrzenia odnaleźć swoje twórcze pole. To, co na samym początku wydaje się być przeszkodą i ograniczeniem swobody twórczej de facto stymuluje mnie do działania i zmusza do ciągłych poszukiwań i łamania utartych schematów, zarówno w sobie, jak i w projektowaniu.

COIN DESIGN

Sebastian Mikołajczak

„*Historia magistra vitae*” — this Latin adage could be seen above the door of the room where my history class was taught in my elementary school. I revisit it in my memories when defining the keynote idea when working on a coin’s design. Each topic addressed while working on a coin is a history lesson that I have to delve into, to then be translated into an artistic language characteristic of this field of art. It is not by chance that I use the term *translate*, for — just as in the case of various languages — a fully faithful translation is impossible when undertaking to do it literally. Much depends on the skill of the translator and his creativity. “Faithful to the source text” — this overriding principle also holds when designing coins, where the essence of the design is hidden in the facts exposed, not in the free, creative interpretation thereof. This does not rule out artistic expression; it rather indicates a creative process. This pressure is, each time, tremendous for me as an artist who must find his creative domain within the specific framework defined by the particularities of this field. What appears to be an obstacle or limitation to creative freedom at the very beginning actually spurs me to act and forces me to incessantly search for and dismantle well-established paradigms, both in me and in design.

NARODOWY BANK POLSKI
NATIONAL BANK OF POLAND





Awers monet obiegowych

1, 2, 5, 10, 20, 50 groszy, 1 złoty,
Narodowy Bank Polski, 2018 r.,
Mennica Polska

Obverse of circulation coins

1, 2, 5, 10, 20, 50 groszy, 1 złoty,
National Bank of Poland, 2018,
Mint of Poland



Polska Reprezentacja Olimpijska Pekin 2022

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2022 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, Ø 27 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Polish Olympic Team – Beijing 2022

200 złoty, National Bank of Poland, 2022,
gold, purity 900, proof finish, Ø 27 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Polska Reprezentacja Olimpijska Pekin 2022

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2022 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Polish Olympic Team – Beijing 2022

10 zloty, National Bank of Poland, 2022,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



30. rocznica powołania Straży Granicznej

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2022 r.,
srebrna moneta, próba 925, druk UV, stempel lustrzany,
Ø 32 mm, Mennica Polska, awers/rewers

30th Anniversary of the Establishment of the Polish Border Guard

10 zloty, National Bank of Poland, 2022,
silver, printing UV, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Zbrodnia w Piaśnicy

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2021 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Massacres in Piaśnica

10 zloty, National Bank of Poland, 2021,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



100-lecie powstania Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2021 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

100th Anniversary of the formation of the Polish Association of Volunteer Fire Brigades

10 zloty, National Bank of Poland, 2021,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



100. rocznica III Powstania Śląskiego

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2021 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, Ø 27 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

100th Anniversary of the 3rd Silesian Uprising

200 zloty, National Bank of Poland, 2021,
gold, purity 900, proof finish, Ø 27 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



100. rocznica III Powstania Śląskiego

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2021 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

100th Anniversary of the 3rd Silesian Uprising

10 zloty, National Bank of Poland, 2021,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



**Historia polskiej muzyki rozrywkowej
— Krzysztof Klenczon**

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2020 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, 28,2 x 28,2 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

**History of Polish Popular Music
— Krzysztof Klenczon**

10 zloty, National Bank of Poland, 2020,
silver, purity 925, proof finish, 28.2 x 28.2 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



**Historia polskiej muzyki rozrywkowej
— Krzysztof Klenczon**

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2020 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

**History of Polish Popular Music
— Krzysztof Klenczon**

10 zloty, National Bank of Poland, 2020,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



700-lecie konsekracji kościoła Mariackiego w Krakowie

50 zł, Narodowy Bank Polski, 2020 r.,
srebrna moneta, próba 999,
szklana wstawka, stempel zwykły, Ø 45 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

700th Anniversary of the Consecration of St. Mary's Basilica in Kraków

50 zloty, National Bank of Poland, 2020,
silver, purity 999,
glass, proof finish, Ø 45 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Wielcy polscy ekonomiści – Stanisław Głąbiński

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2020 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

The Great Polish Economists – Stanisław Głąbiński

10 zloty, National Bank of Poland, 2020,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



450. rocznica Unii Lubelskiej

20 zł, Narodowy Bank Polski, 2019 r.,
srebrna moneta, próba 925,
stempel lustrzany, druk UV, 40 x 28 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

450th anniversary of the Union of Lublin

20 zloty, National Bank of Poland, 2019,
silver, purity 925,
printing UV, proof finish, 40 x 28 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Wielcy polscy ekonomiści – Fryderyk Skarbek

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2018 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Great Polish Economists – Fryderyk Skarbek

10 zloty, National Bank of Poland, 2018,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/revers



Wielcy polscy ekonomiści – Mikołaj Kopernik

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2017 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Great Polish Economists – Nicolaus Copernicus

10 zloty, National Bank of Poland, 2017,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse.



**200-lecie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie**

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2016 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, Ø 27 mm,
Mennica Polska awers/rewers

**200th anniversary of the Warsaw University
of Life Sciences**

200 zloty, National Bank of Poland, 2016,
gold, purity 900, proof finish, Ø 27 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



200-lecie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2016 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany,
mikrodruk, farba fluorescencyjna, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

200th anniversary of the Warsaw University of Life Sciences

10 zloty, National Bank of Poland, 2016,
silver, purity 925, proof finish, microprint,
decoration technique — fluorescent, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/revers



Patrioci 1944 Obywatele 2014

20 zł, Narodowy Bank Polski, 2014 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 38,6 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Patriots 1944 Citizens 2014

20 zloty, National Bank of Poland, 2014,
silver, purity 925, proof finish, Ø 38.6 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



100. rocznica urodzin Jana Karskiego

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2014 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, efekt kątowy,
Ø 27 mm, Mennica Polska, awers/rewers

100th anniversary of the birth of Jan Karski

200 zloty, National Bank of Poland, 2014,
gold, purity 900, hidden image technique, proof finish,
Ø 27 mm, Mint of Poland, obverse/reverse



100. rocznica urodzin Jana Karskiego

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2014 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, mikrodruk,
Ø 32 mm, Mennica Polska, awers/rewers

100th anniversary of the birth of Jan Karski

10 zloty, National Bank of Poland, 2014,
silver, purity 925, proof finish, microprint on reverse, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse.



200-lecie urodzin Hipolita Cegielskiego

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2013 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, Ø 27 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

200th anniversary of the birth of Hipolit Cegielski

200 zloty, National Bank of Poland, 2013,
gold, purity 900, proof finish, Ø 27 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse.



200-lecie urodzin Hipolita Cegielskiego

10 zł, Narodowy Bank Polski, 2013 r.,
srebrna moneta, próba 925, stempel lustrzany, Ø 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

200th anniversary of the birth of Hipolit Cegielski

10 zloty, National Bank of Poland, 2013,
silver, purity 925, proof finish, Ø 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Witold Lutosławski

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2013 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, Ø 27 mm,
Mennica Polska, awers/rewers



Witold Lutosławski

200 złotych, National Bank of Poland, 2013,
gold, purity 900, proof finish, Ø 27 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Witold Lutosławski

200 zł, Narodowy Bank Polski, 2013 r.,
złoto, próba 900, stempel lustrzany, Ø 27 mm,
Mennica Polska, awers/rewers



Witold Lutosławski

200 złotych, National Bank of Poland, 2013,
gold, purity 900, proof finish, Ø 27 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



**Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości
— Józef Haller**

*100 zł, Narodowy Bank Polski, 2016 r.,
złota moneta, próba 900, stempel lustrzany, Ø 21 mm,
Mennica Polska, rewers*

**100th Anniversary of Regaining Independence
by Poland — Józef Haller**

*100 zloty, National Bank of Poland, 2016,
gold, purity 900, proof finish, Ø 21 mm,
Mint of Poland, revers*



100. rocznica urodzin Jana Karłowicza

*2 zł, Narodowy Bank Polski, 2014 r.,
moneta obiegowa, stempel zwykły, Ø 27 mm,
Mennica Polska, rewers*

100th anniversary of the birth of Jan Karłowicz

*2 zloty, National Bank of Poland, 2014,
circulation coin, ordinary stamp, Ø 27 mm,
Mint of Poland, reverse*



200-lecie urodzin Hipolita Cegielskiego
*2 zł, Narodowy Bank Polski, 2013 r.,
moneta obiegowa, stempel zwykły, Ø 27 mm,
Mennica Polska, rewers*

200th anniversary of the birth of Hipolit Cegielski
*2 zloty, National Bank of Poland, 2013,
circulation coin, ordinary stamp, Ø 27 mm,
Mint of Poland, reverse*



Witold Lutosławski
*2 zł, Narodowy Bank Polski, 2013 r.,
moneta obiegowa, stempel zwykły, Ø 27 mm,
Mennica Polska, rewers*

Witold Lutosławski
*2 zloty, National Bank of Poland, 2013,
circulation coin, ordinary stamp, Ø 27 mm,
Mint of Poland, reverse*

EMITENCI ZAGRANICZNI
INTERNATIONAL ISSUERS





Połów

*model gipsowy, awers/rewers, 120 mm,
Międzynarodowy Konkurs na Projekt Monety 2019,
Muzeum Mennicy Osaka, Japonia*



Fishing

*plaster model, obverse/reverse, 120 mm,
International Coin Design Competition 2019,
Mint Museum Osaka, Japan*



Johannes Gutenberg

*1 dolar, Nowa Zelandia, 2018 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany, Ø 38,61 mm,
selektywne złocenie, mikrodruk,
Mennica Polska, awers/rewers*

Johannes Gutenberg

*1 dollar, New Zealand, 2018,
silver, purity 999, proof finish, Ø 38.61mm,
selective gilding, microprint,
Mint of Poland, obverse/reverse*

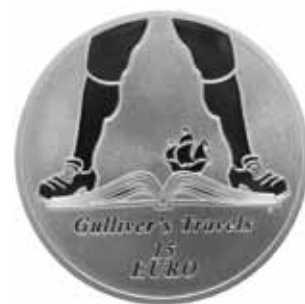


150. rocznica urodzin Jaana Tõnissona

*15 euro, Centralny Bank Eesti Pank, Estonia 2018 r.,
srebro, próba 999, stempel lustrzany, druk UV, Ø 38,61 mm,
Mennica Litewska, awers/rewers*

150th anniversary of the birth of Jaan Tõnisson

*€15, Central Bank Eesti Pank of Estonia 2018,
silver, purity 999, proof finish, UV print, Ø 38.61 mm,
Minted by Lietuvos Monetų Kalykla, awers/rewers*



Jonathan Swift. Podróże Guliwera

15 euro, Centralny Bank Irlandii, 2017 r.,
srebro, próba 999, stempel lustrzany, Ø 38,61 mm,
Mennica Mayer, awers/rewers

Jonathan Swift. Gulliver's Travels

€15, Central Bank of Ireland, 2017,
silver, purity 999, proof finish, Ø 38.61 mm,
Mayer Mint, awers/rewers



Kiwi Faberge

2 dolary, Nowa Zelandia, 2014 r.,
srebro, próba 999, stempel lustrzany, wysoki relief, kryształy
Swarovski, selektywne złocenie, 41,56 x 55,56 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Kiwi Faberge

2 dollars, New Zealand, 2014,
silver, purity 999, proof finish, high relief, Swarovski crystals,
selective gilding, 41.56 x 55.56 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Sitting Bull. Seria Wielcy wodzowie

1 dolar, Nowa Zelandia 2010 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany,
Ø 38,61 mm, tampodruk,
Mennica Polska, awers/rewers

Sitting Bull. Great Commanders

1 dollar, New Zealand, 2010,
silver, purity 999, proof finish, Ø 38.61 mm,
exterior decoration – pad printing,
Mint of Poland, obverse/reverse



Aleksander Wielki. Seria Wielcy wodzowie

1 dolar, Nowa Zelandia 2011 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany, Ø 38,61 mm,
tampodruku, Mennica Polska, awers/rewers

Alexander the Great. Great Commanders

1 dollar, New Zealand, 2011,
silver, purity 999, proof finish, Ø 38.61 mm, exterior
decoration-pad printing, Mint of Poland, obverse/reverse



Hannibal Barkas. Seria Wielcy wodzowie

1 dolar, Nowa Zelandia, 2012 r.,
srebro, próba 925, stempel lustrzany, matowanie,
selektywne złocenie, kryształy Swarovski, Ø 38,61 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

Hannibal Barca. Series Great Commanders

1 dollar, New Zealand, 2012,
silver, purity 925, proof finish, matt finish, selective gilding,
Swarovski crystals, Ø 38.61 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Matryoszka

1 dolar, Nowa Zelandia 2017 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany,
45,44 x 28,06 mm, druk UV,
Mennica Polska, awers/rewers

Matryoshka

1 dollar, New Zealand, 2017,
silver, purity 999, proof finish, Ø 45.44 x 28.06 mm,
decoration – digital printing UV,
Mint of Poland, obverse/reverse



Cuda Architektury Sakralnej. Bazylika Św. Piotra

500 Franków, Kamerun 2017 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany, Ø 38,61 mm,
Mennica Polska, awers/rewers

St. Peter's Basilica

500 Francs CFA, CAMEROUN, 2017,
silver, purity 999, proof finish, Ø 38.61 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Fatima – 100. rocznica objawień

500 Franków, Kamerun 2017 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany,
Ø 38,61 mm, selektywne złocenie,
Mennica Polska, awers/rewers

Fatima 100th Anniversary

500 Francs CFA, Cameroon, 2017,
silver, purity 999, proof finish, Ø 38.61 mm,
exterior decoration – 24K selective gilding,
Mint of Poland, obverse/reverse



Królewski Poker

2500 Franków, Kamerun 2016 r.,
srebrne monety, próba 999, stempel lustrzany, 30 x 47 mm,
Mennica Polska, awers/rewers



Royal Poker

2500 Francs CFA, Cameroon, 2016,
silver, purity 999, proof finish, 30 x 47 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



**Ku wolności: 100. rocznica
Odzyskania Niepodległości Polski**

*komplet dziewięciu srebrnych numizmatów,
próba 999, stempel lustrzany, 40 x 40 mm,
Mennica Polska, rewersy, 2018 r.*

**Towards freedom: 100th Anniversary
of Regaining of Poland's Independence**

*a series of nine silver tokens,
purity 999, proof finish, 40 x 40 mm,
Mint of Poland, reverses, 2018*



Narodowy Akademicki Teatr Opery i Baletu w Odessie

*1 dolar, Nowa Zelandia, 2014 r.,
srebro, próba 999, stempel lustrzany,
selektywne złocenie, 46 x 32 mm,
Mennica Polska, awers/rewers*

Odessa National Academic Opera and Ballet Theater

*1 dollar, New Zealand, 2014,
silver, purity 999, proof finish,
selective gilding, 46 x 32 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse*



Sanktuaria Ukrainy

*komplet pięciu srebrnych monet o nominałach 2 dolary,
Nowa Zelandia, 2014 r.,
stempel lustrzany, selektywne złocenie, kryształy Swarovski,
Mennica Polska, rewersy 55 x 45 mm, rewers Ø 32 mm*

Shrines of the Ukraine

*a series of five silver two-dollar coins,
New Zealand, 2014,
proof finish, selective gilding, Swarovski crystals,
Mint of Poland, reverses 55 x 45 mm, reverse Ø 32 mm*



Odessa

*komplet pięciu srebrnych monet o nominałach 2 dolary,
Nowa Zelandia, 2013 r.,
stempel lustrzany, tampodruk, mikrodruk, matowanie
Mennica Polska, rewersy 55 x 45 mm, rewers Ø 32 mm*

Odessa

*a series of five silver two-dollar coins,
New Zealand, 2013,
proof finish, pad printing, microprint, matt finish
Mint of Poland, reverses 55 x 45mm, reverse Ø 32 mm*



Carskie Sioło

komplet pięciu srebrnych monet o nominatach 2 dolary,
Nowa Zelandia, 2012 r.,
stempel lustrzany, tampodruk, wstawka bursztyn, matowanie,
Mennica Polska, rewersy 55 x 45 mm, rewers Ø 32 mm

Tsarskoye Selo

a series of five silver two-dollar coins,
New Zealand, 2012,
proof finish, pad printing, amber insertion, matt finish
Mint of Poland, reverses 55 x 45 mm, reverse Ø 32 mm



Carskie stajnie

3000 dolarów, Nowa Zelandia, 2013 r.,
złoto, próba 999, waga 0,5 kg, stempel lustrzany,
druk UV, 90 x 60 mm,
Mennica Polska, awers/rewers



Tsar's Stables

3000 dollars, New Zealand, 2013,
gold, purity 999, weight 0.5 kg, proof finish,
UV print, 90 x 60 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



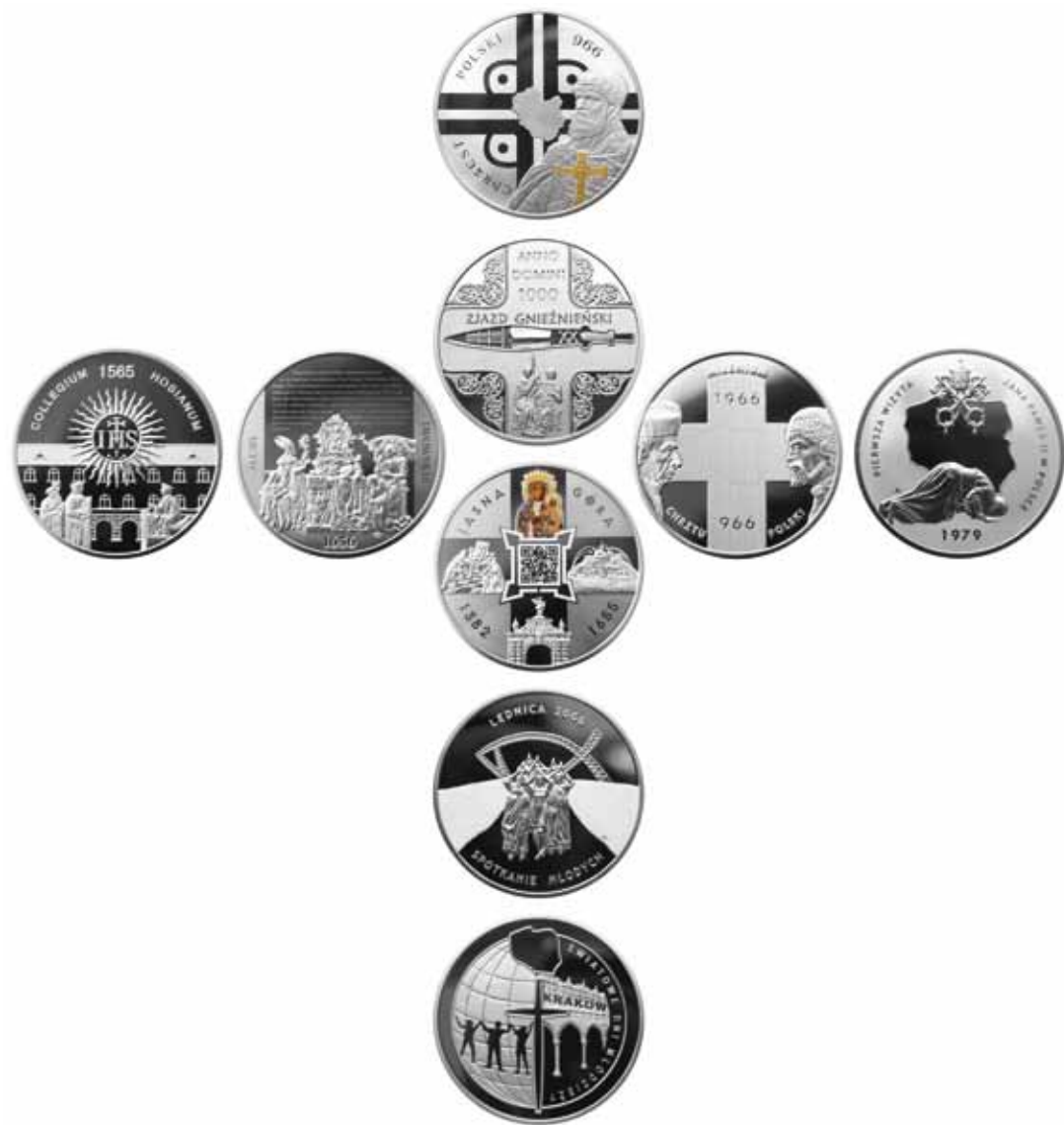
Tryptyk Wolności – Chrzest Polski

25000 Franków, Kamerun, 2016 r.,
srebrna moneta, próba 999, stempel lustrzany, 45 x 90 mm,
Mennica Polska, awers/rewers



Triptych of freedom – Christianization of Poland

25000 Francs CFA, Cameroon, 2016,
silver, purity 999, proof finish, 45 x 90 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse



Dzieje Chrześcijaństwa w Polsce

*komplet dziewięciu srebrnych monet o nominatach
2500 Franków, Kamerun, 2016 r.,
stempel lustrzany, Ø 38,61 mm,
Mennica Polska, rewersy*

History of Christianity in Poland

*a series of nine silver coins, face value 2500 Francs CFA,
Cameroon 2016,
proof finish, Ø 38,61 mm,
Mint of Poland, reverses*



300-lecie koronacji obrazu Matki Bożej Częstochowskiej

*srebrny numizmat, 2017 r.,
próba 999, stempel lustrzany, 31,1 x 31 mm,
Mennica Polska, awers/rewers*

300th Anniversary of the Coronation of the Painting of Our Lady of Częstochowa

*silver token, 2017,
purity 999, proof finish, 31.1 x 31 mm,
Mint of Poland, obverse/reverse*



Leonardo Da Vinci

25 dolarów, Nowa Zelandia, 2015 r.,
srebro oksydowane, próba 999, selektywne złocenie
Mennica Polska, sześcian 45 x 45 x 45 mm

Leonardo Da Vinci

25 dollars, New Zealand, 2015,
oxidized silver, purity 999, selective gilding
Mint of Poland, cube-shaped 45 x 45 x 45 mm



Stworzenie Świata

5 dolarów, Nowa Zelandia, 2019 r.,
stempel lustrzany, selektywne złocenie, kryształy Swarovski,
próba 999, 50 x 50 mm, Mennica Polska

Creation of the World

5 dollars, New Zealand, 2019,
proof finish, selective gilding, Swarovski crystals, purity 999,
50 x 50 mm, Mint of Poland

POPULARYZACJA SZTUKI MEDALIERSKIEJ I MONETARNEJ THE POPULARIZATION OF MEDAL ART AND COIN ART

Oprócz pracy w charakterze wykładowcy na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz wykładowcy wizytującego na innych uczelniach, moje zaangażowanie w edukację i popularyzację sztuki realizuje się na wielu innych polach. Podejmuję liczne inicjatywy w zakresie warsztatów i wykładów przeznaczonych dla osób w różnych grupach wiekowych, poczynając od wczesnej edukacji szkolnej po młodzież oraz osoby dorosłe. Przez szereg lat realizowałem warsztaty medalierskie dla szerokiej publiczności podczas Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki. Przykładem międzynarodowej współpracy w zakresie popularyzacji sztuki medalierskiej była możliwość zaprezentowania mojej twórczości i przeprowadzenia warsztatów dla studentów Wydziału Sztuki i Projektowania oraz innych uczestników w różnych grupach wiekowych w Tsukubie i Tokio w Japonii, podczas wizyty na zaproszenie profesora Shinji Miyasaka z Uniwersytetu w Tsukubie.

Apart from my work as a lecturer in the Faculty of Fine Arts at Nicolaus Copernicus University in Toruń and as a visiting lecturer at other academic institutions, my commitment to education and to popularizing art manifests itself in many other areas. I undertake numerous workshop- and lecture-related initiatives for people of various ages, ranging from early education to the instruction of youth and adults. For a number of years, I conducted medal art workshops for the general public during the Toruń Festival of Science and Art. One example of international collaboration to popularize medal art was the opportunity to present my work and conduct workshops for students of the Faculty of Art and Design and for other participants in different age groups in Tsukuba and Tokyo, Japan while visiting thanks to an invitation from Prof. Shinji Miyasaka from the University of Tsukuba.

Autorska prezentacja i warsztaty medalierskie
Author's presentation and medal art workshops



Fot. Assistant Professor Shinji Miyasaka from the Faculty of Art & Design, University of Tsukuba, Japan

„Najpiękniejsze monety polskie” “The most beautiful Polish coins”

W ramach projektu „Najpiękniejsze monety polskie” organizowanego przez Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu na spotkaniu autorskim przybliżałem proces projektowania monet.

As part of the “The most beautiful Polish coins” project organized by the Gallery of Contemporary Art in Opole, I shed light on the coin design process during a meet-the-artist style event.



Fot. Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu

„Twórca i produkcja pieniądza” “The Creator and the Production of Money”

Innym przykładem działania popularyzującego jest projekt **Centrum Pieniądza Narodowego Banku Polskiego im. Sławomira S. Skrzypka w Warszawie**. Jednym z jego modułów wystawienniczych od 2016 roku jest wystawa „Twórca i produkcja pieniądza”.

Stała ekspozycja wystawienniczo-edukacyjna w Centrum Pieniądza NBP ukazuje artystę w pełnym procesie twórczym projektowania monety od etapu koncepcji projektu graficznego po realizację modeli gipsowych monety na przykładzie mojego warsztatu. Na ekspozycji prezentowane są oryginalne szkice projektów mojego autorstwa, modele w plastelinie, modele gipsowe do monety *Witold Lutosławski o nominale 10 zł* oraz narzędzia do ich wykonania. Dodatkowym materiałem edukacyjnym jest zrealizowany z moim udziałem film prezentujący prace nad projektem monety. Jestem również autorem scenariusza edukacyjnego do tej ekspozycji.



Another example of my popularization efforts is the project of the **Sławomir S. Skrzypek Center of Money of the National Bank of Poland in Warsaw** with its exhibition since 2016 titled “The Creator and the Production of Money”

The permanent exhibition and educational exposition at the NBP Money Center shows the artist in the full creative process of coin design from the concept stage of graphic design to the realization of plaster models of the coin with reference to my studio. The exhibition presents original sketches of my designs, models in modeling clay, plaster models for the *10 zloty Witold Lutosławski* coin as well as the tools for their production. Additional educational materials include a film co-created by me presenting work on coin design. I am also the author of the educational script for this exhibition.



Fot. Centrum Pieniądza Narodowego Banku Polskiego im. Sławomira S. Skrzypka w Warszawie

Materiały audiowizualne
Audio-visual materials

Popularyzacja sztuki projektowania monet zawitała również na kanale YouTube *Kwadrans z numizmatyką* prowadzonym przez Bartosza Błądka i Jacka W. Kamińskiego. W ramach tego kanału powstały dwa odcinki, w których przedstawiam kolejne etapy procesu projektowania monet.*

Popularizing the art of coin design has taken me all the way to YouTube, where, on the channel run by Bartosz Błądek and Jacek W. Kamiński *15 minutes with numismatics* (in Polish: *Kwadrans z numizmatyką*), I have participated in two episodes where I introduce the stages of coin design in succession.*

W mojej pracowni medalierskiej został zrealizowany materiał dotyczący projektowania monet dla programu telewizyjnego Dzień Dobry TVN.**

In my medal art studio, material relating to coin design was assembled for the television program Dzień Dobry TVN.**

* „Kwadrans z numizmatyką”, <https://www.youtube.com/watch?v=ODdbHUIqJeo> [dostęp: 28.09.2022], <https://www.youtube.com/watch?v=nJqyatBfd70&t=36s> [dostęp: 28.09.2022]
** Dzień Dobry TVN, <https://dziendobry.tvn.pl/styl-zycia/sebastian-mikolajczak-rzezbierz-ktorego-prace-zna-cala-polska-5744282> [dostęp: 10.09.2022]

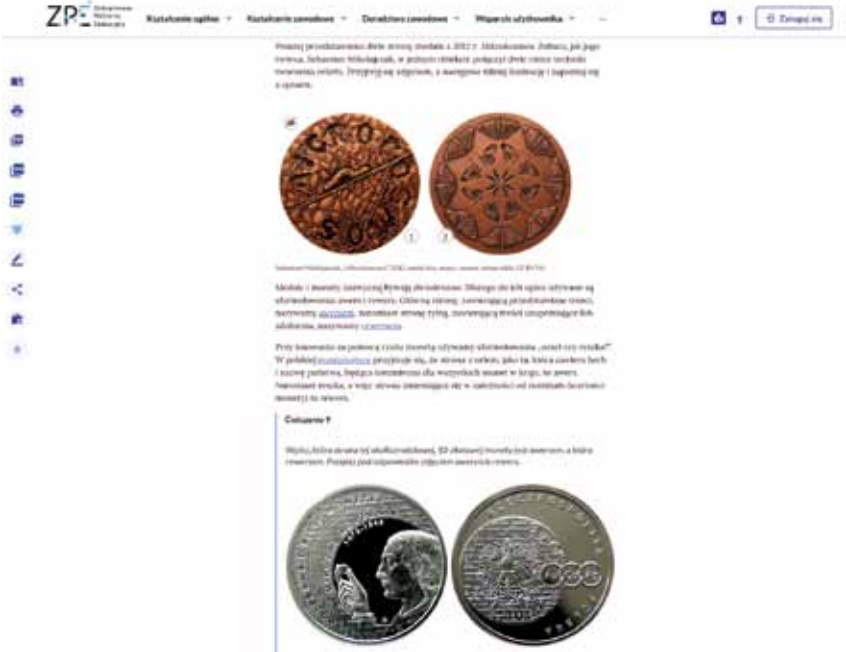


Platforma edukacyjna Ministerstwa Edukacji Narodowej
Educational platform of the Ministry of National Education
epodreczniki.pl



Moje prace posłużyły do zobrazowania warsztatu pracy medaliera w ramach lekcji „W pracowni artysty rzeźbiarza” będącej gotowym scenariuszem nauczania przedmiotu Plastyka w ramach Platformy edukacyjnej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Służą również jako materiał ilustracyjny w podręcznikach historii dla szkół średnich.*

My works were used to illustrate the technique of the medalist’s work as part of the lesson “In the sculptor’s workshop”, which is a ready-made scenario for teaching the subject of Art. They also serve as an illustrative material in high school history textbooks.*



* epodreczniki.pl, <https://zpe.gov.pl/a/w-pracowni-artysty-rzezbierza-cz-1/D1GKWdoNI> [dostęp: 20.09.2022]

Międzynarodowy projekt medalierski The international medallic project



Najważniejszą inicjatywą popularyzacyjną jaką prowadzę cyklicznie od 2009 roku jest **Międzynarodowy projekt medalierski (International Medallic Project)** zapoczątkowany dzięki przychylności prof. Joanny Bebarskiej, w ramach jej pracowni Medalierstwa i Małej Formy na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jestem jego pomysłodawcą i koordynatorem. Obecnie kolejne edycje realizowane są w Katedrze Architektury Wnętrz i Rzeźby UMK. Projekt skupia uczelnie artystyczne z różnych krajów, których programy nauczania obejmują sztukę medalierską. Jego idea zasadza się na realizacji wspólnego tematu, który proponuję przy każdej edycji. Czas realizacji projektu to jeden semestr akademicki, a uczestnikami są zarówno studenci, jak i wykładowcy. Każda uczelnia po zakończeniu projektu przesyła dokumentację fotograficzną prac, przy pomocy której tworzę plakaty w celu zaprezentowania ich na wspólnej wystawie wieńczącej edycję. Kolejnym etapem jest zrealizowanie przez każdą uczelnię własnej wystawy, podczas której eksponowane są wyżej wymienione plakaty, a także powstałe w ramach projektu prace z danego ośrodka. Prezentacja całego projektu zamieszczana jest również w przestrzeni wirtualnej na dedykowanej stronie internetowej. Projekt jest również popularyzowany na innych portalach związanych z medalierstwem.

Celem **International Medallic Project** jest ukazanie różnorodności postrzegania współczesnej sztuki medalierstwa i tendencji jej rozwoju. Pozwala on na współpracę między ośrodkami akademickimi na całym świecie. W ciągu czternastu edycji swoje prace zaprezentowało łącznie 1851 uczestników z uczelni artystycznych m. in. Bułgarii, USA, Turcji, Japonii, Meksyku, Izraela, Niemiec, Chorwacji, Portugalii, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Węgier i Polski. W projekcie uczestniczyli również niezwiązani z ośrodkami akademickimi goście – artyści z różnych zakątków świata.

Projekt ten jest ważnym przedsięwzięciem w moim corocznym kalendarzu zarówno pod względem logistyki, jak i zaangażowania emocjonalnego. Jego rezultaty stymulują mnie do dalszego działania przy kolejnych edycjach oraz inspirują moją pracę twórczą.

The most important initiative intended to popularize this field is a cyclical one that I have been in charge of since 2009: the International Medallic Project, launched thanks to the favor of Professor Joanna Bebarska as part of her Medal Art and Small Form studio at the Faculty of Fine Arts of Nicolaus Copernicus University in Toruń. I am its originator and coordinator. Currently, new editions of this event are held in the Department of Interior Design and Sculpture at NCU. The project brings together art colleges from different countries which teach medal art in their curriculum. The project's idea is based on the realization of a common theme, which I propose for each edition. The project lasts one academic semester, and the

participants are both students and lecturers. After completing the project, each college sends photographic documentation of the artworks, with the help of which I create posters from the works of all the colleges in order to present them at a joint exhibition concluding each edition. The next stage consists in each college presenting the project at its own exhibition, during which the above mentioned posters are displayed, as well as the works created within the project from a given college. The presentation of the whole project is also placed in a virtual space on a website created for this purpose. The project is also promoted on other sites related to medal art. The aim of the International Medallic Project is to show the diversity of how contemporary medal art is perceived and to show trends in its development. The project allows various academic centers around the world to collaborate. During its 14 editions, a total of 1,851 participants from art schools in Bulgaria, the USA, Turkey, Japan, Mexico, Israel, Germany, Croatia, Portugal, Spain, Lithuania, Latvia, Hungary and Poland presented their works. The project was also attended by guests not associated with academic centers – artists from all over the world.

This project is an important undertaking in my annual calendar in terms of both logistics and emotional engagement. The fruits of this labor incline me to continue my efforts with each new edition and are an inspiration for my artistic work.*

* <https://kawir.umk.pl/projekt-medalierski/>

Wystawa Home International Medallic Project 2011 na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Complutense w Madrycie, kurator wystawy prof. Consuelo de la Cuadra.

Exhibition Home International Medallic Project 2011 in the Faculty of Fine Arts – Universidad Complutense in Madrid, exhibition curator Prof. Consuelo de la Cuadra



Wystawa Transformation INTERNATIONAL MEDALLIC PROJECT 2021 w Muzeum Oyama Town, Japonia, kurator wystawy Assistant Professor Shinji Miyasaka z Wydziału Sztuki i Projektowania Uniwersytetu Tsukuba w Japonii.

Exhibition Transformation International Medallic Project 2021 in the Oyama Town Museum, exhibition curator Assistant Professor Shinji Miyasaka from the Faculty of Art & Design, University of Tsukuba, Japan





SEBASTIAN MIKOŁAJCZAK

Urodził się w Górze. Studiował na kierunku Rzeźba na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dyplom z wyróżnieniem obronił w 2005 roku. W roku 2010 uzyskał stopień doktora sztuk plastycznych, a w 2021 roku stopień doktora habilitowanego nauk artystycznych. Jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym na stanowisku profesora na macierzystej uczelni. Główny obszar jego twórczości to medalierstwo oraz projektowanie monet. Zajmuje się projektowaniem monet dla Narodowego Banku Polskiego i Mennicy Polskiej, współpracuje również z bankami oraz mennicami zagranicznymi. Swoją twórczość prezentował na 6 wystawach indywidualnych, 36 ogólnopolskich i 148 zagranicznych. Prace artysty znajdują się w polskich i zagranicznych zbiorach muzealnych. Jest członkiem Międzynarodowej Federacji Sztuki Medalierskiej (FIDEM), Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej oraz Stowarzyszenia Artystycznego „Otwarte” w Toruniu.

The artist was born in Góra. He majored in Sculpture at the Faculty of Fine Arts at Nicolaus Copernicus University in Toruń, where he graduated with distinction in 2005. In 2010 he received a doctorate in Fine Arts and in 2021 was conferred habilitation (doctor habilitatus) in this discipline. He is a research and teaching staff member as a professor at his alma mater. His main area of work is medal making and coin design. He designs coins for the National Bank of Poland and the Mint of Poland, and also collaborates with foreign banks and mints. He has presented his works at 6 individual exhibitions, 36 national exhibitions in Poland, and 148 exhibitions abroad. His works can be found in museum collections both in Poland and abroad. He is a member of the International Art Medal Federation (FIDEM), the Polish Association of Medal Art, and the “Otwarte” Association of Art.

Wystawy indywidualne Individual Exhibitions

- 2019 *Sebastian Mikołajczak AVERZ/REVERZ*, Muzeum Monet i Medali Narodowego Banku Słowacji w Kremnicy, Słowacja
Sebastian Mikołajczak AVERZ/REVERZ, The Museum of Coins and Medals of the National Bank of Slovakia in Kremnica, Slovakia
- 2019 *Sebastian Mikołajczak THE WORLD*, Medialia Gallery, New York, Stany Zjednoczone / USA
- 2018 *Sebastian Mikołajczak. Monety i medale*, Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
Sebastian Mikołajczak. Coins and Medals, Leon Wyczółkowski District Museum in Bydgoszcz
- 2009 *Laboratorium Snu*, Galeria BWA, Wrocław
The Laboratory of Dreams, The BWA Gallery, Wrocław
- 2008 *Laboratorium Snu*, Galeria Forum, Toruń
The Laboratory of Dreams, The Forum Gallery, Toruń
- 2007 *W objęciach Morfeusza*, Galeria Oficyna, Szczecin
In the Embrace of Morpheus, Oficyna Gallery, Szczecin

Zbiorowe wystawy i sympozja zagraniczne (wybrane) Selected International Group Exhibitions and Symposiums

- 2022 *„Symbiosis” International Medallic Project 2022*, Muzeum Oyama Town, Japonia / Japan
- 2022 *XXXVIII International art medal and small sculpture symposium „MEDALS OF DIS/HONOR”*, Museum Alka, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2022 *„Music associations-medal interpretations” International Medallic Project 2022*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2022 *„Tsukuba Art Medal Project/TAMP”* Chiba Prefectural Museum of Art, Japonia / Japan
- 2021 *„Transformation” International Medallic Project 2021*, Tokyo Metropolitan Art Museum, Japonia / Japan
- 2021 *XXXVII International art medal and small sculpture symposium „Creators of the statehood signs”*, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2021 *„Future for nature” International Medallic Project 2020*, Muzeum Oyama Town, Japonia / Japan
- 2021 *XI Baltic Medal Triennial „Medal Art in Lithuania and Poland – 500 years”*, National Museum in Vilnius, Litwa / Lithuania
- 2021 *XXXVI International Medal Art Federation FIDEM exhibition*, Tokyo, Japonia / Japan
- 2021 *„HOMAGE TO...” International Medallic Project 2021*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2020 *XXXVI International medal art symposium „Medal art in Lithuania and Poland – 500 years”*, Museum Alka, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2020 *„The Medal – This Is Me” International Medallic Project 2020*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria

- 2019 *„We Are...” International Medallic Project 2019*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2019 *World Money Fair 2019* Berlin, Niemcy / Germany
- 2018 *FIDEM XXXV. Art Medal World Congress*, Ottawa, Kanada / Canada
- 2018 *Coin Constellation*, Moskwa, Rosja / Russia
- 2018 *X Baltic medal triennial “Baltic Unity”*, Tartu Art House, Tartu, Estonia
- 2018 *World Money Fair 2018*, Berlin, Niemcy / Germany
- 2018 *“Medal ages” International Medallic Project 2018*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2017 *The 7th International Medal Symposium*, Blue House, Veliko Turnovo, Bułgaria / Bulgaria
- 2017 *Look East*, Charków, Ukraina / Ukraine
- 2017 *Boris Schatz*, Tolerancijos Centre, Wilno, Litwa / Lithuania
- 2017 *World Money Fair 2017*, Berlin, Niemcy / Germany
- 2017 *“I have a dream...” International Medallic Project 2017*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2017 *Symposium for 100 year of Lithuania*, Museum Alka, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2017 *X Baltic Medal Triennial “Baltic Unity”*, Šv. Jono Gatvės Gallery, Wilno, Litwa / Vilnius, Lithuania
- 2016 *Boris Schatz*, Israeli Art Medal Association, Yannay, Izrael / Israel
- 2016 *FIDEM XXXIV Art Medal World Congress*, Ghent, Belgia / Belgium
- 2016 *“Seven Medal Attacks” International Medallic Project 2016*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2015 *“1001 Nights” International Medallic Project 2015*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2014 *International Contemporary Medalists On Ophthalmology & Related Themes*, Medialia Gallery, Nowy Jork, Stany Zjednoczone / USA
- 2014 *From the Danube, Veltava and Vistula Rivers. Medallists and Their Works*, Museum of Coins and Medals, Kremnica, Słowacja / Slovakia
- 2014 *Via Baltica*, Šv. Jono gatvės galery, Wilno, Litwa / Lithuania
- 2014 *FIDEM XXXIII. Art Medal World Congress*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2014 *Coin Constellation*, Moskwa, Rosja / Russia
- 2014 *XXX International Symposium of Medals*, Museum Alka, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2014 *“Faceback” International Medallic Project 2014*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2014 *World Money Fair 2014*, Berlin, Niemcy / Germany
- 2013 *Exhibition at Unesco 300th birthday of Kristijonas Donelaitis*, Königsberg, Niemcy / Germany
- 2013 *Whisper in a microcosmos*, Galerie H₂O, Kioto, Japonia / Japan
- 2013 *“New creation” International Medallic Project 2013*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2013 *Kunst uit Toruń*, BplusC Centrum voor kunst en cultuur, Lejda, Holandia / Netherlands
- 2012 *FIDEM XXXII. Art Medal World Congress*, Glasgow, Szkocja / Scotland
- 2012 *XXVIII International Symposium of Medals*, Museum Alka, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2012 *“The end” International Medallic Project 2012*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2011 *Dawn of the Second Decade*, Medialia Gallery, Nowy Jork, Stany Zjednoczone / USA
- 2011 *XI International Medallic Art Symposium*, Museum of Coins and Medals, Kremnica, Słowacja / Slovakia
- 2011 *XXVII International Symposium of Medals*, Museum Alka, Telsze, Litwa / Lithuania
- 2011 *“Medalliwod” International Medallic Project 2011*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
- 2011 *World Money Fair 2011*, Berlin, Niemcy / Germany

2010 *FIDEM XXXI. Art Medal World Congress*, Tampere, Finlandia / Finland
 2010 *“Medal Sessions X” International Medalllic Project 2010*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
 2010 *VIII Baltic Medal Triennial*, Ryga, Łotwa / Latvia
 2010 *4th International Biennial of Contemporary Medals*, Seixal, Portugalia / Portugal
 2009 *“Medal Sessions IX” International Medalllic Project 2009*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
 2008 *Exhibition of medals*, National Art Gallery, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
 2008 *Exhibition of medals*, University Centre of Culture, Lisbona, Portugalia / Portugal
 2008 *“Myths, Legends, Prophecies” International Medalllic Project 2008*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
 2007 *“7 the Key” International Medalllic Project 2007*, Sofia, Bułgaria / Bulgaria
 2007 *FIDEM XXX. Art Medal World Congress*, Colorado Springs, Stany Zjednoczone / USA

Zbiorowe wystawy krajowe (wybrane) Selected Group Exhibitions in Poland

2022 *Tatuaż. Symbol, piętno, piękno*, Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu
 2022 *Czas ucieka Wieczność Czeki. Postscriptum*, Muzeum Miedzi w Legnicy
 2021 *XI Bałtyckie Triennale Medali*, Muzeum Okręgowe w Toruniu
 2020 *Czas ucieka, wieczność czeka. V Edycja Medalierskich Rozmów z Janem Pawłem II*, Kordegarda Galeria Narodowego Centrum Kultury w Warszawie
 2018 *Kody dostępu. Wystawa pedagogów Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu*, Bydgoskie Centrum Sztuki, Bydgoszcz
 2017 *Wielcy polscy ekonomiści – Mikołaj Kopernik*, Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy, Toruń
 2017 *Być razem – Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II*, Opactwo w Krzeszowie
 2017 *Życie zadane – Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II*, Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie
 2016 *Raport*, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu”, Toruń
 2016 *Być razem – Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II*, Panteon Narodowy Kościoła pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krakowie
 2015 *Wobec Świętości, Medalierzy Polscy w roku kanonizacji Jana Pawła II*, Muzeum Miedzi w Legnicy
 2015 *od Conditio Humana do...*, Galeria Wozownia, Toruń
 2015 *Wobec Świętości, Medalierzy Polscy w roku kanonizacji Jana Pawła II*, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
 2014 *Rok Jana Karbskiego*, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi
 2014 *Medalierzy polscy: Mój Jan Paweł II*, Zamek Królewski w Warszawie
 2014 *Znad Dunaju, Wełtawy i Wisły. Medalierzy i ich dzieła*, Muzeum Sztuki Medalierskiej, Wrocław
 2012 *Coin Expo 2012*, Pałac Kultury i Nauki, Warszawa
 2012 *Wystawa Rzeźbiarzy Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*, Centrum Rzeźby Polskiej Muzeum Rzeźby Współczesnej, Orońsko

2011 *Ars Sine Scientia Nihil Est*, Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu
 2011 *Coin Expo 2011*, Pałac Kultury i Nauki, Warszawa
 2010 *Wystawa Pedagogów Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*, Galeria BWA, Płock
 2010 *Polygonium 2*, Galeria BWA, Bydgoszcz
 2006 *Wystawa Małej Formy Rzeźbiarskiej*, Bałtycka Galeria Sztuki, Koszalin

Nagrody i wyróżnienia (wybrane) Selected Awards and Distinctions

2022 Główna międzynarodowa nagroda za najbardziej obiecującą twórczość w dziedzinie współczesnej sztuki medalierskiej przyznawana przez Muzeum Van der Veen/Teylers, Haarlem, Holandia
 The major international five-yearly Prize for the most promising oeuvre in the Contemporary Art Medal awarded by Van der Veen/Teylers Museum, Haarlem, Netherland
 2022 Główna nagroda za medal “Medals of Dis/Honor” na XXXVIII Międzynarodowym Sympozjum Medalierskim, przyznana przez Prof. Algirdasa Zebrauskasa, Muzeum ALKA, Telsze, Litwa
 Main prize for the medal “MEDALS OF DIS/HONOR” at the 36th International art medal and small sculpture symposium, awarded by Prof. Algirdas Žebrauskas, ALKA Museum, in Telšiai, Lithuania
 2021 II oraz III nagroda w międzynarodowym konkursie Centralnego Banku Estonii Eesti Pank na srebrną monetę o nominale 15 euro poświęconą 150. rocznicy urodzin Johana Pitki, Tallinn, Estonia
 2nd and 3rd prize in the international contest of the Central Bank of Estonia Esti Pank for a silver 15 euro coin commemorating the 150th anniversary of the birth of Johan Pitka. Tallinn, Estonia
 2020 II nagroda w konkursie “Coin Constellation – 2020” w kategorii “Unikalna koncepcja” za monetę Creation of the World, 5 dolarów, Nowa Zelandia, Moskwa, Rosja
 2nd prize in the “Coin Constellation – 2020” contest in the category „Unique Conception” for the New Zeland’s 5 dollar coin „Creation of the World”, Moscow, Russia
 2020 Główna nagroda za medal „500 years of medal art in Poland and Lithuania” na XXXVI Międzynarodowym Sympozjum Medalierskim, przyznana przez Prof. Algirdasa Zebrauskasa, Muzeum ALKA, Telsze, Litwa
 Main prize for the medal “500 Years of Medal Art in Poland and Lithuania” at the 36th International Medal Art Symposium, awarded by Prof. Algirdas Žebrauskas, ALKA Museum, in Telšiai, Lithuania
 2020 Nagroda w konkursie medalierskim wystawy „Czas ucieka, wieczność czeka” V Edycja Medalierskich Rozmów z Janem Pawłem II, Kordegarda Galeria Narodowego Centrum Kultury w Warszawie.
 Award in the medal art contest for the exhibition “Czas ucieka, wieczność czeka” (in Polish: Time is running out, eternity awaits). The 5th Edition of Medal Art Conversations with John Paul II. The Kordegarda Gallery of the National Centre of Culture in Warsaw

2019 III nagroda w międzynarodowym konkursie na projekt monety 2019 International Coin Design Competition, Osaka, Japonia
3rd prize in the 2019 International Coin Design Competition, Osaka, Japan

2018 I miejsce w międzynarodowym konkursie Coin Constellation – 2018 w kategorii Moneta klasyczna dla monety kolekcjonerskiej Wielcy polscy ekonomiści – Mikołaj Kopernik, NBP o nominale 10 zł, Moskwa, Rosja
1st place in the international competition Coin Constellation – 2018 in the category Coin Classic for the 10 zloty collector’s coin The Great Polish Economists – Nicolaus Copernicus, issued by the National Bank of Poland, Moscow, Russia

2018 I nagroda w międzynarodowym konkursie Centralnego Banku Estonii Eesti Pank na srebrną monetę o nominale 15 euro poświęconą 150. rocznicy urodzin Jaana Tõnissona, Tallinn, Estonia
1st prize in the international competition of the Central Bank of Estonia Eesti Pank for a silver 15 euro coin commemorating the 150th anniversary of the birth of Jaan Tõnisson, Tallinn, Estonia

2017 I nagroda w międzynarodowym konkursie Centralnego Banku Irlandii na srebrną monetę o nominale 15 euro poświęconą twórczości Jonathana Swifta w 350. rocznicę urodzin, Dublin, Irlandia
1st prize in the international competition of the Central Bank of Ireland for a silver 15 euro coin devoted to the work of Jonathan Swift on the 350th anniversary of his birth, Dublin, Ireland

2016 Tytuł *Najbardziej inspirującej monety świata* w konkursie numizmatycznym *Coin of the Year 2016 (COTY)* dla srebrnej monety *Jan Karski*, 10 zł, NBP, Krause Publications, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki
The title of *World’s Most Inspirational Coin* in the numismatic competition *Coin of the Year 2016 (COTY)* for the silver coin *Jan Karski*, 10 zloty value of the National Bank of Poland, Krause Publications, New York, USA

2016 Wyróżnienie w *Międzynarodowym Konkursie Medalierskim „Boris Schatz”*, Israeli Art Medal Association, Yannay, Izrael
Distinction at the *International Art Medal Competition in memory of Boris Schatz*, Israeli Art Medal Association, Yannay, Israel

2013–2022 nagrody w konkursach Narodowego Banku Polskiego za projekty monet kolekcjonerskich i obiegowych wraz z ich realizacją
awards in competitions of the National Bank of Poland for the designs of collector and circulation coins along with their implementation

2012 Nagroda za medal *Chrzest Żmudzi* na *XXVIII Międzynarodowym Sympozjum Medalierskim*, Muzeum ALKA, Telsze, Litwa
Award for the medal *Samogitian Baptism* at the *XXVIII International Medal Art Symposium* at the ALKA Museum in Telšiai, Lithuania

2011 Nagroda Grand Prix na *XXVII Międzynarodowym Sympozjum Medalierskim „Pamięć” (Lietuvos medalio kūrėjų stovykla „Atmintis”)*, Telsze, Muzeum ALKA, Litwa
Grand Prix Prize at the *XXVII International Medal Art Symposium “Memory” (Lietuvos medalio kūrėjų stovykla “Atmintis”)* at the ALKA Museum in Telšiai, Lithuania

Wyróżnienia, stypendia (wybrane)
Selected Awards and Scholarships

2018 Odznaczenie Medallist Honoris Causa za szczególne zasługi w dziedzinie sztuki medalierskiej przyznane przez profesora Bogomila Nikolova z Narodowej Akademii Sztuk Pięknych w Sofii, w Bułgarii, *FIDEM Art Medal Congress and Medal Exhibition 2018, Ottawa, Kanada*
Decorated as Medallist Honoris Causa for special merits in the field of medallic art, granted by Professor Bogomil Nikolov from the National Academy of Fine Arts in Sofia, Bulgaria, *FIDEM Art Medal Congress and Medal Exhibition 2018, Ottawa, Canada*

2018 Honorowy Medal „Thorunium” – specjalna nagroda przyznawana przez Prezydenta Miasta Torunia w uznaniu zasług dla miasta
The Honorary Medal “Thorunium” – a special prize awarded by the President of Toruń in honor of service to the city

2018 Stypendium Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami
Scholarship of the Marshal of the Kujawsko-Pomorski Voivodeship for persons active in artistic creation, the promotion of culture and the preservation of monuments

2017 *Złota Kareta „Nowości”* w kategorii „Kultura”
The Golden Coach, awarded by the “Nowości” newspaper in the category “Culture”

Prace w zbiorach muzealnych (wybrane)
Selected Works in Museum Collections

– Narodowe Muzeum *Carskie Sioło*, Sankt Petersburg, Rosja
Tsarskoye Selo State Museum-Preserve, Saint Petersburg, Russia

– British Museum, Londyn, Wielka Brytania
British Museum, London, Great Britain

– Muzeum monet i medali Narodowego Banku Słowacji, Kremnica, Słowacja
Museum of Coins and Medals of The National Bank of Slovakia, Kremnica, Slovakia

– Muzeum Banku Estonii, Talin, Estonia
The Eesti Pank Museum, Tallinn, Estonia

– Muzeum Mennicy, Osaka, Japonia
The Mint Museum, Osaka, Japan

– Irlandzkie Muzeum Narodowe, Dublin, Irlandia
National Museum of Ireland, Dublin, Ireland

– Muzeum Ulster, Belfast, Irlandia Północna
The Ulster Museum, Belfast, Northern Ireland

- Narodowe Muzeum Litwy, Wilno, Litwa
National Museum of Lithuania, Vilnius, Lithuania
- Muzeum Uniwersyteckie w Bergen, Norwegia
University Museum of Bergen, Norway
- Muzeum Kristijonas Donelaitis, Tołminkiejmy, Rosja
Museum of Kristijonas Donelaitis in Tolminkiemis, Russia
- Muzeum Żmudzi „Alka” w Telszach, Litwa
Samogitian museum “Alka”, Telsiai, Lithuania
- Międzynarodowe Centrum Współczesnego Medalu, Seixal, Portugalia
Contemporary Medal International Centre, Seixal, Portugal
- Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu, Polska
The Museum of Medallistic Art of Wrocław, Poland
- Muzeum Miasta Łodzi, Polska
Museum of the City of Lodz, Poland
- Gabinet Numizmatyczny Zamku Królewskiego w Warszawie
The Numismatic Cabinet of The Royal Castle in Warsaw, Poland
- Gabinet Numizmatyczny Mennicy Polskiej S.A.
Numismatic Cabinet at Mint of Poland
- Centrum Pieniądza Narodowego Banku Polskiego im. Sławomira S. Skrzypka, Warszawa
Money Center of The National Bank of Poland in Memory of Sławomir S. Skrzypek in Warsaw, Poland